

DONDERDAG 4 DECEMBER 2008

VOORZITTER: ALEJO VIDAL-QUADRAS

Ondervoorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 8.30 uur geopend)

2. Ingekomen stukken: zie notulen

3. Stand van de onderhandelingen over het klimaat- en energiepakket (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over de stand van de onderhandelingen over het klimaat- en energiepakket.

Andris Piebalgs, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het debat van vandaag is bijzonder belangrijk omdat wij op het punt staan overeenstemming te bereiken over het klimaat- en energiepakket. Ik dank het Parlement en met name de heer Turmes, mevrouw Niebler, de schaduwrapporteurs en de rapporteurs voor advies voor het uitstekende werk dat zij hebben verricht. Wij zijn allen onder de indruk van de ernst en de constructieve aanpak van alle betrokkenen. Het is vooral die houding die ons zo dicht bij een overeenkomst heeft gebracht.

De laatste dialoog over de richtlijn is vanochtend om 1.30 uur afgerond. Er is enorme vooruitgang geboekt en kennelijk blijven er nog maar een paar onopgeloste vraagstukken over. Dit betekent dat onze doelstelling bijna bereikt is. Wij staan op het punt om een regelgevingskader voor hernieuwbare energiebronnen aan te nemen dat tastbare gevolgen zal hebben voor de voorzieningszekerheid, het Europese concurrentievermogen en ook voor de duurzaamheid.

De vooruitzichten zijn zo buitengewoon goed dat wij in de komende dagen definitief onze instemming zullen kunnen geven aan het voorstel om het aandeel van de hernieuwbare energie in de Gemeenschap tegen 2020 vast te stellen op 20 procent. Wij zullen tevens kunnen bevestigen dat dit streefcijfer zal worden opgesplitst in juridisch bindende streefcijfers voor de lidstaten, zodat zekerheid voor investeringen wordt geboden. Wij zullen overeenstemming bereiken over de mechanismen voor flexibiliteit en samenwerking die de lidstaten in de gelegenheid moeten stellen hun streefdoelen te halen door gebruik te maken van kosteneffectieve samenwerkingsformules. Wij zullen overeenstemming bereiken over de doelstelling dat 10 procent van de brandstof voor vervoer afkomstig moet zijn van hernieuwbare energiebronnen en over het creëren van stimulansen voor biobrandstoffen van de tweede generatie en het gebruik van hernieuwbare energie voor elektrische voertuigen. Wij zullen overeenstemming kunnen bereiken over een toonaangevende reeks duurzaamheidscriteria voor biobrandstoffen die zullen worden toegepast om de voornoemde doelstelling te verwezenlijken. Wij zullen overeenstemming kunnen bereiken over een waaier van maatregelen die ten doel hebben een eind te maken aan de administratieve barrières die een definitieve doorbraak van de hernieuwbare energie in de weg staan, teneinde de toegang van deze energiebronnen tot de elektriciteits- en energienetwerken te waarborgen. Twee of drie jaar geleden konden wij ons niet voorstellen dat een dergelijk doel binnen de mogelijkheden lag. Er zijn werkelijk grote stappen gezet in de richting van de verwezenlijking van de doelstellingen van het Europese energiebeleid.

Ik heb hier al verwezen naar de samenwerkingsmechanismen. Welnu, de vraag of deze mechanismen in 2014 op de een of andere manier herzien moeten worden, schijnt het belangrijkste struikelblok van de onderhandelingen te zijn. De Commissie begrijpt volkomen dat deze herziening voor het Parlement een reden tot bezorgdheid is, met name gelet op het feit dat een van de hoofddoelen van de richtlijn is om een rechtskader voor investeringen te creëren dat duidelijk is en zekerheid biedt. Tezelfdertijd zijn wij ons er echter van bewust dat het flexibiliteitsmechanisme waarin de richtlijn voorziet enkele elementen omvat die vooralsnog niet getoetst zijn. Wij kunnen derhalve niet garanderen dat alle onderdelen ervan tot in de details in orde zijn. Daarom zijn wij in beginsel niet gekant tegen een herziening van de werking van deze mechanismen, op voorwaarde dat niet aan het streefdoel wordt getornd. Kortom, indien wordt overeengekomen dat een dergelijke herziening nodig is, moet onzes inziens worden gewaarborgd dat de streefdoelen en ambities van de richtlijn in geen geval ter discussie zullen worden gesteld.

Ik vertrouw erop dat de instellingen erin zullen slagen een passend antwoord te vinden voor dit nog onopgeloste probleem. Als ik het proces in zijn geheel bekijk, stel ik met trots vast – ook u hebt reden om trots te zijn – dat de Raad en het voorzitterschap samenwerken en al heel wat hebben bereikt. De richtlijn zal de gehele Unie in de gelegenheid stellen de normen te halen die tot dusver slechts door een klein aantal lidstaten werden gehandhaafd. Dat is een enorme vooruitgang. Hiermee zet de EU een belangrijke stap voorwaarts en blijft zij een voortrekkersrol vervullen in de cruciale strijd tegen de klimaatverandering, zodat zij volgend jaar in Kopenhagen het voorbeeld kan geven en het voortouw kan nemen.

Ook in het kader van het onlangs aangenomen pakket over energieveiligheid is deze richtlijn een mijlpaal, aangezien zij een substantiële verbetering van de voorzieningszekerheid inhoudt. De richtlijn hernieuwbare energie is tot stand gekomen op basis van een zeer stimulerend samenwerkingsproces tussen de instellingen, waaraan het Parlement als volwaardige partner heeft deelgenomen. Het einde komt in zicht en uit de bereikte consensus blijkt dat het resultaat uitstekend is. Ik kijk vol verwachting uit naar de ophanden zijnde afronding van dit proces.

Stavros Dimas, lid van de Commissie. – (EL) Ik dank u allen voor het feit dat u mij vandaag de gelegenheid biedt om dit uitermate belangrijke vraagstuk samen met u te bespreken. Het door de Commissie voorgesteld pakket met klimaat- en energiemaatregelen is een van belangrijkste initiatieven die de Europese Unie in de afgelopen jaren heeft ontplooid. Met dit pakket zal de Europese Unie niet alleen haar milieudoelstellingen kunnen bereiken maar tevens een beslissende bijdrage kunnen leveren aan de totstandkoming van een nieuwe internationale overeenkomst over klimaatverandering. Als de Europese Unie haar geloofwaardigheid in de wereld wil handhaven moet zij dit maatregelenpakket aannemen.

Het debat van vandaag valt samen met de Internationale Klimaatconferentie in Poznan in Polen. Ons publiek wordt dus onvermijdelijk gevormd door niet alleen de Europese Unie maar ook de onderhandelars in Poznan en meer algemeen de internationale gemeenschap. Dit maatregelenpakket zal de omschakeling van de Europese Unie naar een koolstofarme economie vergemakkelijken. Ook zal het de Europese industrie de kans bieden om in de wereld het voortouw te nemen op het gebied van schone technologieën en bijgevolg een concurrentievoorsprong te behalen.

De huidige economische crisis is geen reden om bij de pakken neer te zitten. Integendeel, zij is een stimulans om maatregelen te treffen tegen klimaatverandering. Juist tijdens een dergelijke economische recessie moeten inspanningen worden ondernomen om de productie en het verbruik van natuurlijke hulpbronnen en producten economisch rendabeler en efficiënter te maken. Bovendien wordt met energiebesparing en verbetering van de energie-efficiëntie de energiezekerheid van de Europese Unie bevorderd, omdat de aardolie- en gasimport zal afnemen. Het streven naar een koolstofarme economie zal innovatie aanmoedigen, nieuwe investeringskansen bieden en nieuwe groene banen creëren. Juist daarom is het klimaat- en energiepakket van de Europese Unie een deel van de oplossing van de huidige crisis. Het legt de basis voor een groene *new deal*, waarmee het internationaal concurrentievermogen van de Europese industrie kan worden versterkt.

Ik wil het Europees Parlement en het voorzitterschap van de Raad bedanken voor de uitstekende samenwerking die zij de Commissie hebben geboden tijdens de behandeling van zowel het energie- en klimaatpakket als de aanverwante voorstellen voor auto's en CO₂ en de richtlijn inzake brandstofkwaliteit. Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt bij de diverse aan de orde zijnde vraagstukken en ik ben optimistisch over de mogelijkheid om een akkoord in eerste lezing te bereiken. Het eindakkoord moet echter dusdanig zijn dat enerzijds de architectuur van het voorstel van de Commissie en onze milieudoelstellingen in tact blijven en anderzijds de inspanningen eerlijk worden verdeeld over de lidstaten.

Ik wil kort iets zeggen over de herziening van het emissiehandelssysteem. Om onze milieudoelstellingen te bereiken moeten wij ervoor zorgen dat met behulp van de emissieplafonds van het handelssysteem de emissie tot 2020 met 21 procent wordt verminderd in vergelijking met 2005. Dit is een cruciaal punt in het voorstel van de Commissie.

Ik wil ook nog kort iets zeggen over het gevaar van CO₂-lekkage. De internationale overeenkomst inzake klimaatverandering is de meest efficiënte manier om dit gevaar het hoofd te bieden. Welke oplossingen ook in het kader van het maatregelenpakket worden afgesproken, zij moeten enerzijds de internationale overeenkomst ondersteunen en anderzijds operationeel zijn. De besprekingen daarover tussen de Raad, het Europees Parlement en de Commissie worden op intensieve wijze voortgezet. Ik ben optimistisch dat een tevredenstellende oplossing zal worden gevonden waarmee de milieudoelstellingen van het Commissievoorstel volledig geëerbiedigd kunnen worden.

Wat betreft het stelsel voor het verdelen van de inspanningen over de niet aan het handelssysteem deelnemende lidstaten hebben de Raad en het Europees Parlement belangrijke vooruitgang gemaakt bij een aanzienlijk aantal vraagstukken. Een van de belangrijkste onderwerpen van discussie was de vraag hoe een passend evenwicht kon worden gevonden tussen soepelheid en effectiviteit bij de tenuitvoerlegging van onze doelstellingen. De Commissie heeft 3 procent als jaarlijkse limiet vastgesteld voor het mechanisme voor schone ontwikkeling, omdat op die manier een evenwicht wordt bereikt tussen soepelheid en emissievermindering binnen de Europese Unie. Samen met de mogelijkheid tot overdracht van emissierechten tussen lidstaten zal deze limiet de landen de mogelijkheid bieden om hun doelstellingen te bereiken. De Commissie is van mening dat soepelheid bij het verwezenlijken van de doelstellingen van de lidstaten gepaard moet gaan met een transparant en effectief handhavingssysteem. Dit beginsel is reeds met succes toegepast in het emissiehandelssysteem van de Europese Unie.

Tot slot is ook aanzienlijke vooruitgang geboekt bij het voorstel van de Commissie voor de totstandbrenging van een rechtskader inzake het afvangen en opslaan van koolstof (CCS). Wat betreft het vraagstuk van de financiering van het CCS, waarvoor het Parlement bijzondere belangstelling heeft getoond, zijn reeds besprekingen gaande over de mogelijkheid om daarvoor de reserve voor nieuwkomers in het emissiehandelssysteem te gebruiken. Dit is een positieve ontwikkeling en gaat de richting uit van een oplossing. Ik dank u hartelijk en zal nu met belangstelling luisteren naar uw meningen.

Martin Schulz, *namens de PSE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, u ziet dat de heer Solana er niet is. In het debat van vandaag gaat het er echter vooral om dat we een voortgangsverslag over de dialoog willen hebben. Op dit moment heeft de Commissie, die nu uitgebreid aan het woord is geweest, haar werkzaamheden in het kader van de dialoog al afgerond, althans voor een groot deel. Het zijn de Raad en het Parlement die nog in onderhandeling zijn over de belangrijkste kwesties. Veel van de Parlementsleden die niet als rapporteur of in een andere functie aan deze onderhandelingen deelnemen, zouden vanmorgen de kans hebben om hier in de plenaire vergadering – en dat is ook de reden waarom de Conferentie van voorzitters dit debat wilde – te horen wat de stand van zaken is en daarover van gedachten te wisselen.

Het vliegtuig uit Parijs is zojuist geland, heb ik gehoord. De heer Borloo is op weg hier naartoe. Ik vind dat we het debat eigenlijk moeten opschorten tot de heer Borloo hier is en dat we dan moeten luisteren naar de Raad en verder discussiëren. Ik voel er namelijk niets voor dat we hier een show opvoeren. Ik wil vanmorgen van de Raad horen wat de *state of play* is. De Raad wil dat we als Parlement vóór eind december in een buitengewone procedure een heel pakket afhandelen. Dat is prima, maar dan moet de Raad wel op tijd hier zijn om het Parlement zijn standpunt uit de doeken te doen. Daarna kunnen we verder praten.

De Voorzitter. – Hartelijk dank, mijnheer Schulz. Volgens de agenda krijgen de heer Borloo en ook de heren Dimas en Piebalgs nogmaals het woord na afloop van de interventies van de fractievoorzitters. En ze krijgen nog een keer het woord na afloop van het debat.

En laat ik u nog een ding zeggen, mijnheer Schulz. Het Europees Parlement past zijn agenda van de plenaire zittingen niet aan de agenda's van de deelnemers aan. De agenda's van de deelnemers aan de plenaire zittingen dienen zich aan de agenda van het Europees Parlement aan te passen. De volgende spreker, namens de fractie van de Europese Volkspartij...

(Protest)

De zaak is afgehandeld, mijnheer Schulz.

(Protest)

Hartmut Nassauer, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil u vragen mij het woord te geven in verband met een beroep op het Reglement.

Ik verzoek u de vergadering te schorsen tot de heer Borloo hier is, niet de agenda te wijzigen, maar alleen de vergadering kort te onderbreken tot de heer Borloo hier is. Dat is mijn verzoek.

De Voorzitter. – Dames en heren, ik heb net al gezegd dat het Parlement zijn agenda niet aanpast aan gebeurtenissen op de agenda van de deelnemers; dit zou ingaan tegen de waardigheid van dit Huis en het respect tussen de instellingen onderling.

Ik heb dan ook geluisterd naar uw bijdragen inzake het verloop van deze vergadering en ben gekomen tot de conclusie die ik u zojuist heb medegedeeld. De heer Borloo spreekt na de fracties; en de heer Borloo spreekt nogmaals na afloop van het debat.

Graham Watson, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, u kunt het niet laten bij zo'n beroep op het Reglement. Het is duidelijk dat de leden van dit Parlement wensen dat de heer Borloo hier aanwezig is. Zij willen horen wat hij te zeggen heeft voordat het debat wordt geopend. Ik verzoek u dan ook te wachten.

(Applaus)

De Voorzitter. – Dames en heren, denk eraan dat de plenaire vergadering het laatste woord heeft. Daarom stel ik voor dat we hierover gaan stemmen. We gaan stemmen over de vraag of de plenaire vergadering van het Parlement moet worden onderbroken totdat de heer Borloo aanwezig is.

(Het Parlement willigt het verzoek in)

(De vergadering wordt om 8.50 uur onderbroken en om 9.05 uur hervat)

Jean-Louis Borloo, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, om te beginnen hoop ik dat u mijn verontschuldiging aanvaardt voor het feit dat ik het verkeer in Brussel had onderschat.

Mijnheer Piebalgs en mijnheer Dimas, ik dank u voor het feit dat u met dit debat hebt ingestemd en voor uw intensieve samenwerking op het gebied van het klimaat- en energiepakket, waarmee u na Bali onder het Sloveense voorzitterschap aan de slag bent gegaan, en ook daarna tijdens de Informele Raad in Saint Cloud in augustus en gedurende de vijf maanden van dit voorzitterschap. Het is ons gezamenlijk streven om tot een overeenkomst in eerste lezing te komen, op basis van een tijdschema waarin rekening gehouden wordt met internationale verplichtingen en de verkiezingen voor het Europees Parlement.

Ik wil tijdens dit debat vooral luisteren naar wat u te zeggen hebt voordat ik weer terugga naar de Europese Raad Milieu, die vandaag ook de hele dag plaatsvindt. Ik zal aan mijn collega's verslag uitbrengen van onze besprekingen en uw commentaar. Ons werk had niet beter gecoördineerd kunnen worden en ik ben u er dankbaar voor dat u mij hier hebt uitgenodigd. Hieruit blijkt onze gezamenlijke wens om een uitgebreide overeenkomst te bereiken over het klimaat- en energiepakket.

Met de Conferentie van Poznan, die ook op dit ogenblik plaatsvindt, zijn we aangeland in de laatste fase. Deze conferentie moet de weg banen voor Kopenhagen in december 2009, op een moment dat de wereld nog twijfelt welke kant ze op wil en de lidstaten zeggen dat ze zich wel sterk willen maken om de transformatie te bespoedigen maar niet alleen en onder de voorwaarde dat hun inspanningen worden gefinancierd of dat ze steun ontvangen, en dat ze bereid zijn om te kijken naar hun productiemethoden en hun consumptie mits hun concurrentievermogen niet in gevaar komt. De ogen van de wereld zijn deze maand, december 2008, op Europa gericht, omdat de gebeurtenissen van de komende dagen in Europa een soort oefening zijn, een voorproefje van wat tijdens de belangrijke mondiale besprekingen te gebeuren staat. Dat hoop ik althans.

Het klimaat- en energiepakket is een instructiepakket, een pakket inzake een enorm grote, maar beheerste overgang op het gebied van energie, economie en technologie, met een gedeelde modus operandi, een gedeelde reeks solidariteitsmechanismen en een gezamenlijke werkwijze en dat allemaal binnen een Unie van 27 landen die op democratische wijze toezeggingen doen.

Dit is waarschijnlijk de eerste keer in de nieuwe geschiedenis dat verschillende economieën op hetzelfde ogenblik gezamenlijk proberen hun denkpatroon te veranderen. De economische ontwikkeling was nooit eerder zo sterk gekoppeld aan deze energievoorwaarden. Dames en heren, dit is de taak die de geschiedenis ons vandaag heeft toebedeeld. Als het gaat om het klimaat- en energiepakket, zijn wij de eerste economie ter wereld – 450 miljoen consumenten en 15 procent van de uitstoot van broeikasgassen – die probeert aan te tonen dat duurzame ontwikkeling op een schaal van 27 lidstaten mogelijk is, ondanks de uiteenlopende industriële, klimatologische, geografische en economische achtergronden.

Hieraan kunnen de andere werelddelen zien dat een van hun voornaamste partners zich reeds heeft verbonden. Hieruit blijkt dat het mogelijk is. U bent bekend met de drie doelstellingen: de beroemde “driemaal twintig”-doelstellingen, zoals ze vanouds worden genoemd, hoewel het percentage voor een van de 20-procent-doelstellingen in feite 20 of 30 is. De “driemaal twintig”-doelstellingen zijn dus: een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen van 20 procent ten opzichte van 1990, een aandeel van 20 procent voor hernieuwbare energiebronnen en een verbetering van de energie-efficiëntie van 20 procent. De Commissie heeft deze doelstellingen vertaald in vijf belangrijke ontwerpverordeningen: de ETS-richtlijn, ofwel het CO₂-emissiehandelssysteem voor industrie en energieleveranciers, gericht op een vermindering van de emissies door de industrie van 21 procent vóór 2020, de richtlijn inzake gedeelde inspanning, die erop

gericht is de uitstoot van broeikasgassen in niet-ETS-sectoren zoals bouw, vervoer en landbouw vóór 2020 met 10 procent terug te dringen, de richtlijn inzake hernieuwbare energiebronnen, die erop gericht is het aandeel van deze energiebronnen te vergroten van iets meer dan 8 procent in 2006 tot 20 procent, met een vermindering van 10 procent in de vervoerssector, de richtlijn inzake koolstofopvang en -opslag, die voorziet in de voorwaarden voor de opslag van koolstof, en tot slot de wetgeving inzake CO₂-emissies afkomstig van motorvoertuigen, die erop gericht is de CO₂-emissies tussen 2006 en 2008 terug te brengen van 160 naar 120 gram.

Alvorens uitvoerig stil te staan bij de onderhandelingen die nog alle kanten op kunnen gaan, wil ik graag vier algemene opmerkingen maken.

Ten eerste vormt dit complexe pakket een samenhangend, onafhankelijk en eerlijk geheel, waarbij voor iedereen ruimte is en iedereen een bijdrage kan leveren die is afgestemd op zijn eigen industriële, geografische of energiesituatie. Ik dank de Commissie en de vorige voorzitterschappen voor hun voortreffelijke collectieve inspanningen. Onze doelstelling is helder: een pakket van deze omvang zou normaal gesproken verschillende jaren in beslag hebben genomen.

Met het oog op de mondiale kalender – het tijdspad voor de verkiezingen voor het Europees Parlement en de bijeenkomsten in Poznan en Kopenhagen – wilden alle partijen vóór het eind van het jaar een overeenkomst bereiken. Dit is duidelijk een zeer zware taak, maar we kunnen er niet omheen. Deze doelstelling, die tijdens het Duitse voorzitterschap in de Europese Raad is vastgesteld, is in oktober, onder het voorzitterschap van de heer Sarkozy, opnieuw bevestigd, hoewel bepaalde lidstaten, geconfronteerd met de crisis, hun bezorgdheid uitten en het besluit wilden uitstellen. Er heerste zonder meer een gespannen situatie en de heer Sarkozy moest een zeer krachtige toezegging doen om ervoor te zorgen dat we op dit terrein vooruitgang konden blijven boeken.

De in oktober bereikte overeenkomst was derhalve een bevestiging van wat we tijdens het Duitse voorzitterschap hadden bereikt. Ten eerste wilde u de stemming naar vandaag of gisteren verplaatsen. Deze reactie, deze wens, was enorm stimulerend, op een moment dat er veel bezorgdheid heerste over het klimaat. Daar ging een zeer positief effect vanuit. U – de fractievoorzitters, rapporteurs en commissievoorzitters – wilde een ontmoeting met ons en de heer Jouyet en we hebben met zijn allen besproken hoe we er het beste voor konden zorgen dat er vóór het eind van het jaar een overeenkomst werd bereikt. Ik geloof dat we allemaal achter de aanbeveling stonden om dit diepgaande debat vandaag te houden en de conclusies van onze besprekingen vanmiddag over te brengen aan de Raad met het oog op de Raad van 11 en 12 december, een dialoog het weekeinde daarna en vervolgens een debat met, naar ik hoop, een stemming op 17 december. Daar ben ik u erkentelijk voor.

Dames en heren, dit zou wel eens de geschiedenis in kunnen gaan als een keerpunt op weg naar de overeenkomst, die nog steeds ons gemeenschappelijke doel is. We zijn aangeland in een cruciale fase van de besprekingen. Er is in deze kwestie geen sprake van een politieke pose of politieke spelletjes van de kant van de lidstaten. Bij deze onderhandelingen neemt niemand een houding aan of een standpunt in gericht op eigen gewin, zoals soms gebeurt. Er is sprake van een soort positieve paradox. We zijn ons ervan bewust dat er maatregelen moeten worden getroffen omdat dit een kwestie van levensbelang is, maar we weten ook dat we dat op zodanige wijze moeten doen dat iedere richtlijn voor de EU als geheel en iedere lidstaat afzonderlijk sociaal, financieel en economisch aanvaardbaar is.

De onderhandelingen hebben vandaag een kritisch stadium bereikt. De dialoogen verlopen zoals gehoopt. De hoge kwaliteit van de dialoogen en het vertrouwen tussen de partijen heeft zelfs een kleine aanpassing van het tijdschema mogelijk gemaakt. We hebben niet veel tijd meer om tot een conclusie te komen: om precies te zijn minder dan twee weken. De dialoogen, waarvan er gisteravond laat nog een paar in volle gang waren, moeten ons in staat stellen 90 procent van de tekst af te ronden, zodat deze kan worden vertaald in alle talen van de Unie.

Met het oog op de Raad van 11 en 12 december zal tijdens de Raad van ministers van Milieu vandaag en de Raad van ministers van Energie op maandag 8 december worden gekeken naar de kwesties waarover nog steeds een overeenkomst tussen de lidstaten mogelijk lijkt.

Vanmiddag zal het voorzitterschap trachten verdere voortgang te boeken ten aanzien van diverse punten met betrekking tot de vier teksten waaruit dit pakket, in de striktste zin van het woord, bestaat.

Ik zal ook uw overeenkomst over het voorstel voor een verordening betreffende de CO₂-uitstoot van lichte voertuigen en brandstofkwaliteit presenteren.

Vervolgens zal ik een voorstel doen tot aanneming van de conclusies van de Raad over de mededeling van de Commissie over ontbossing. Bestrijding van ontbossing en aantasting van bossen en duurzaam behoud en beheer van bossen zijn belangrijke onderdelen van een toekomstige internationale klimaatveranderingsovereenkomst. Deze onderdelen zijn onderwerp van diverse debatten met onze vrienden in Afrika.

Bovendien zijn we, naar ik hoop, tot unanieme conclusies gekomen over genetisch gemodificeerde organismen.

Tijdens het weekeinde tussen het einde van de Raad van 11 december en 17 december wordt er een laatste trialoog gehouden. Deze wordt natuurlijk zodanig gepland dat we tijd hebben om ons voor te bereiden op de debatten en de stemming tijdens de plenaire vergadering op 16 en 17 december.

De voorgaande trialogen, waarvan de laatste gisteravond plaatsvond, zijn in technische zin uitstekend verlopen. Om eerlijk te zijn: technisch gezien leek het dossier een paar maanden geleden een hopeloze zaak. Ik moet zeggen dat alle partijen en de permanente vertegenwoordigers, het Coreper, zich uitstekend van hun taak hebben gekweten. Uiteraard dank ik ook de vertegenwoordigers van het Parlement tijdens de diverse vergaderingen en, met name, tijdens de trialogen.

Er is veel vooruitgang geboekt en we zijn wat de meeste punten betreft een eind gekomen met de teksten. Er is nu met name brede steun voor de algehele opbouw en de nationale doelstellingen die voor iedere lidstaat zijn vastgesteld.

Er wordt binnen de Raad en tussen de Raad en het Parlement evenwel nog steeds overleg gevoerd over een aantal moeilijke kwesties. Het is duidelijk dat we, in het kader van de ETS-richtlijn – die waarschijnlijk de moeilijkste richtlijn is – op zoek moeten naar systemen van progressiviteit en financiële solidariteit om landen die voor hun economie het meest afhankelijk zijn van koolstof, in staat te stellen de overgang naar andere energiebronnen te maken.

De energieprestaties van de industrie in Europa variëren, afhankelijk van het land, van één tot drie. Koolstofemissies variëren van één tot vier en in bepaalde sectoren zelfs vijf. Hierdoor krijgt u een idee van de moeilijkheden waarmee we te maken hebben, maar we moeten een overeenkomst zien te bereiken waarbij het economische en industriële concurrentievermogen van Europa behouden blijft. Bovendien hebben we voortdurend contact met de Europese industrie.

Ja, er moeten elektriciteitsveilingen worden georganiseerd, maar we moeten op zoek naar een vorm van regulering die niet leidt tot enorme prijsstijgingen voor eindgebruikers, of dat nu huishoudens zijn of bedrijven. Momenteel zijn we bezig in kaart te brengen hoe we deze overgang kunnen laten plaatsvinden zonder in de interne markt het gevaar van oneerlijke concurrentie te creëren.

Wat de risico's van koolstoflekkage betreft: we werken aan twee alternatieven, die elkaar niet uitsluiten: progressiviteit bij veilingen en een koolstofinsluitingsmechanisme zoals het mechanisme dat de Verenigde Staten in het kader van hun eigen pakket hebben opgezet.

Het argument dat de vrije handel hierdoor in gevaar komt, is naar onze mening niet relevant. De keuze van het mechanisme moet gewoon in een later stadium worden bepaald. Voorlopig moeten we in de eerste plaats vaststellen wat passend is voor sectoren die het kwetsbaarst zijn doordat ze worden blootgesteld aan potentieel zeer hoge extra kosten in termen van concurrentievermogen en de risico's van koolstoflekkage.

Sommige mensen, zoals onze Duitse vrienden, willen slechts één criterium behouden en afstappen van de progressiviteit. Er moet een oplossing worden gevonden waar we ons allemaal in kunnen vinden. Kortom: er zijn in dit stadium van de onderhandelingen drie grote blokken ontstaan.

Het eerste blok bestaat voornamelijk uit de Baltische staten, die op grond van het Verdrag verplicht zijn – althans een ervan – over te gaan tot ontmanteling van een aantal kerncentrales en die, dankzij hun bijzondere geografische ligging, een waar energie-eiland vormen. Deze landen benadrukken terecht een aantal specifieke technische, praktische en financiële kwesties.

Het tweede blok bestaat uit landen met een industrie die veel minder energie-efficiënt is doordat deze zeer afhankelijk van koolstof is. Het duidelijkste voorbeeld is Polen. Het is aan ons om voor deze landen progressiviteitssystemen te vinden die, onder geen beding, mogen leiden tot een aanpassing van de wereldwijde doelstellingen of de uiterste termijn, namelijk 2020, maar die toch aanvaardbaar zijn voor de andere landen. De progressiviteit van het systeem moet in deze gevallen prioriteit krijgen.

Tot slot de landen van het derde blok. Hoewel zij binnen de context van dit proces geen grote belangen hebben, wijzen zij nadrukkelijk op de kosten in verband met de verplichte solidariteit en het gebruik van inkomsten uit de diverse veilingen en, met name, voor het al of niet kiezen voor allocatie achteraf.

Over twee dagen – op 6 december – vindt er in Gdansk een bijeenkomst plaats tussen de heer Sarkozy en de staatshoofden en regeringsleiders van Polen, Tsjechië, Hongarije, Slowakije, de Baltische staten en ook Roemenië en Bulgarije.

Ik ben ervan overtuigd dat ze erin zullen slagen tot een overeenkomst te komen over de onderwerpen die ze terecht belangrijk vinden. Tegen het eind van het proces van dit eerste stadium, voordat het Parlement weer bijeenkomt, zal er ongetwijfeld sprake zijn van een sterke betrokkenheid van de staatshoofden en regeringsleiders.

Dit pakket kan alleen een succes worden met de sterke unanieme betrokkenheid van de lidstaten. Dat was vanaf het begin al duidelijk. We kunnen niet komen met een voorstel om de economische en sociale grondslag van de levens van 450 miljoen Europese burgers te veranderen zonder een zeer krachtig politiek proces.

De verleiding zal groot zijn, zeker binnen alle nationale parlementen maar wellicht zelfs voor enkelen van u hier, om de uitdaging uit de weg te gaan en te denken: “Wat heeft het voor nut? We kunnen beter wachten tot Kopenhagen of tot de nieuwe Amerikaanse regering is gevormd”. Met het oog op de financiële, industriële en sociale crisis, wordt misschien zelfs gedacht dat dit niet het moment is. Maar dan beseffen we niet dat het ons in de toekomst veel productiviteit en concurrentievermogen zal gaan kosten als we nu niet handelen. Als we niet handelen nu onze economieën en democratieën nog prima in staat zijn weerstand te bieden, zullen we met een onomkeerbare, ondraaglijke situatie worden geconfronteerd en is iedere vooruitgang vervolgens uitgesloten. Dan hebben we gefaald in de ogen van landen die zonder ons succes geen vertrouwen in de ontwikkelingen zullen hebben. Dan hebben we gefaald in de ogen van landen die zonder ons succes geen vertrouwen in hun eigen duurzame ontwikkelingen zullen hebben. Dan hebben we gefaald in de ogen van onze kinderen. Trouwens, hoe kunnen we nu met onze Afrikaanse tegenhangers aan tafel gaan zitten en besluiten tot een gezamenlijk Europees-Afrikaans platform, zoals dat enkele dagen geleden in Addis Abeba is bekrachtigd, en dan naar Kopenhagen gaan en praten over het veranderen van het wereldwijde denkpatroon, als Europa dit pakket niet aanvaardt, terwijl Europa in deze kwestie, net als in Bali, als een redder in de nood wordt gezien, of we dat nu leuk vinden of niet? Ik zie niet hoe een overeenkomst in Kopenhagen mogelijk is zonder deze noodzakelijke voorwaarde.

Anderzijds, als onze 27 landen, waar weliswaar nog steeds grote verschillen bestaan in termen van welvaart en sowieso qua achtergronden op het gebied van industrie en energie en ook qua klimaat, erin slagen het eens te worden over een openbaar proces dat kan worden beoordeeld, gecontroleerd en gefinancierd, om zo een historische trendverschuiving in beweging te zetten, dan vind ik dat hoopgevend voor Kopenhagen en voor de toekomst van onze planeet.

Medebeslissing draagt van nature een buitengewone kans in zich en we zijn ervan overtuigd dat medebeslissing een belangrijke voorwaarde blijft voor zo'n grote verandering. Ik ben namelijk van mening dat geen enkel onderdeel van de democratie op zichzelf in dit kader vooruitgang kan bewerkstellingen.

Ik zou willen zeggen dat we om deze reden uiteraard zo goed mogelijk gebruik zullen maken van alle debatten en standpunten die we vanochtend en ook in de vroege middag gaan horen en ik hoop dat deze medebeslissingsprocedure ons in staat stelt tot het zetten van deze belangrijke stap, een stap die, mag ik wel zeggen, Europese burgers graag zien. Het is een verantwoorde stap op weg naar hoop.

(Applaus)

Joseph Daul, namens de PPE-DE-Fractie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Borloo, mijnheer Piebalgs, mijnheer Dimas, dames en heren.

Ons debat was vanochtend gewijd aan wat tegenwoordig meestal wordt aangeduid als het klimaat- en energiepakket, een politiek pakket met een hoofddoelstelling die de leiders van de 27 lidstaten in maart 2007 hebben vastgesteld. Er bestaan talrijke verbanden tussen deze vijf teksten en daarom moeten ze als een samenhangend politiek geheel worden benaderd. De gelijktijdige beschouwing van deze teksten is een uitdaging die voor alle instellingen een zware werklast met zich meebrengt. Ik dank alle betrokken partijen en het voorzitterschap en met name het team van de heer Borloo voor hun inspanningen.

Dit werk was al moeilijk voordat de financiële crisis losbarstte, maar het wordt nu extra bemoeilijkt door de economische en sociale spanningen die ertoe leiden dat burgers zich dagelijks grote zorgen maken. Toch

mogen we onder deze moeilijke en zorgwekkende omstandigheden niet falen. Het is onze plicht om elke kans op succes aan te grijpen. We moeten echter niet proberen anderen onze wil op te leggen maar gebruik maken van onze overredingskracht en ons inspannen om ervoor te zorgen dat er evenwichtige, op de toekomst gerichte besluiten worden genomen.

We moeten deze historische gelegenheid aangrijpen om de klimaatverandering een halt toe te roepen. We moeten het pad volgen dat ons voor een regelrechte ramp behoedt. Als we de klimaatverandering willen bestrijden en eco-innovatie willen bevorderen, zullen de economie en industrie van Europa op de middellange termijn ook een nieuwe impuls moeten krijgen. Dat betekent ook dat we onze investeringen vandaag moeten plannen om de werkgelegenheid morgen te kunnen waarborgen en daarom moeten we de steun van de burgers veiligstellen.

De fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten heeft gestaag gewerkt aan het klimaat- en energiepakket, in de vaste overtuiging dat het een belangrijk structureel beleid is en bovenal ook vanuit de gedachte dat het een historisch beleid is, hetgeen een enorme verantwoordelijkheid ten opzichte van toekomstige generaties met zich meebrengt. Deze week is er overeenstemming bereikt over een van de vijf voorstellen, de verordening betreffende de CO₂-uitstoot van auto's.

Voor onze fractie, voor centrumrechts, gaat hier een krachtige politieke boodschap van uit. Het is een stimulans om ons werk voort te zetten. Desondanks staat de balans van het pakket als geheel op het spel en daarover stemmen we tijdens een volgende plenaire vergadering. Het is onze taak om naar elkaar te luisteren en de voorwaarden te scheppen die nodig zijn voor een compromis. Maar bovenal is het aan ons om de burgers weer vertrouwen te geven in de toekomst en om hun steun voor de strategische opties van Europa op de middellange termijn veilig te stellen.

Ik denk dat ik wel kan zeggen dat het heersende klimaat van goodwill ons de kans biedt om tijdens de belangrijke bijeenkomsten over een paar dagen in Poznan en volgend jaar in Kopenhagen resultaten te boeken.

Martin Schulz, *namens de PSE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, het is niet mijn taak om in te gaan op de details van de wetgeving waar we het hier over hebben. Ik wil proberen voor onze fractie een breder kader te schetsen waarin we dit debat over het klimaat- en energiepakket moeten plaatsen. Ik ben blij dat de fungerend voorzitter van de Raad is gearriveerd, zodat ik met aandacht kon luisteren naar wat hij te zeggen had. De klimaatverandering – dat heeft hij terecht gezegd – is voor ons allen een centrale uitdaging: voor de Raad van staatshoofden en regeringsleiders, voor het Europees Parlement en voor de Commissie.

We hebben veel grote titels gehoord, 20 procent – 20 procent – 20 procent. Maar het is het Parlement dat zich het hoofd mag breken over de details. De titels worden bedacht door de staatshoofden en regeringsleiders, maar het zware detailwerk wordt hier in het Europees Parlement verricht. Josep Daul heeft terecht opgemerkt dat we in verband met de autorichtlijn een eerste akkoord hebben bereikt. Het Parlement verdient alle lof voor deze mijlpaal. Niet Sarkozy, maar Sacconi moet er dus eigenlijk staan boven de wetgevingsprocedure die we als eerste hebben afgerond.

(Applaus)

Daarom blijf ik even bij deze procedure die tot een akkoord heeft geleid. Dat is namelijk niet de gebruikelijke procedure. Het Europees Parlement heeft zich bereid verklaard, samen met de Raad en de Commissie een buitengewone weg te bewandelen. Dat we eerst een informele dialoog afronden en er dan over gaan stemmen, vind ik prima. Maar wat we hier doen, is bij zes verschillende wetgevingsprocedures de normale parlementaire procedure even buiten spel zetten. Dit betekent dat heel veel Parlementsleden niet kunnen deelnemen aan de debatten over de details. Hun hele parlementaire inbreng blijft beperkt tot een soort ratificering van het resultaat, waartegen zij aan het eind van de procedure alleen ja of nee kunnen zeggen.

Dat is een belangrijke aderlating voor de parlementaire rechten. Ik ben nogal verbaasd dat diegenen die altijd de mond vol hebben van transparantie en participatie, deze situatie gelaten over zich heen laten komen. Dat neemt niet weg dat je in bepaalde situaties knopen moet doorhakken met betrekking tot de vraag of de aderlating gerechtvaardigd is met het oog op de uitdaging waar je voor staat. Onze fractie heeft er uitgebreid over gediscussieerd en we zijn het er over eens geworden dat de uitdaging in dit geval dermate groot is dat we moeten kiezen voor de buitengewone weg.

Mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, u heeft terecht gezegd – en ook wij zijn daar ten diepste van overtuigd – dat het gaat om een uitdaging van de eeuw. We zullen niet alle klimaatproblemen van de eeuw

nu kunnen oplossen. Maar als we de uitdagingen waar we nu voor staan niet oplossen, zullen we dat in de loop van deze eeuw moeten bezuren. Dat is de belangrijkste reden waarom we hebben gezegd dat we deze procedure nu willen afronden.

Ik denk dat de Raad er niet slim aan heeft gedaan om het nemen van het uiteindelijke besluit voor te behouden aan de staatshoofden en regeringsleiders, want de Europese Raad besluit met eenparigheid van stemmen. U heeft al gezegd dat president Sarkozy nog met negen landen afzonderlijk moet gaan onderhandelen. Nou, veel succes! We hopen dat de gesprekken inderdaad succesvol verlopen, maar het Parlement heeft met de procedure die we nu hebben gevolgd geen blanco cheque willen uitschrijven. Het is niet zo dat het Parlement alle specifieke wensen van afzonderlijke lidstaten waarover het debat nog gaande is, automatisch ook zal gaan goedkeuren.

Bij een informele dialoog moet uiteindelijk alles kloppen: het eensgezinde standpunt van de Raad, het eensgezinde standpunt van het Parlement en het eensgezinde standpunt van de Commissie. Het mag niet zo zijn dat wij hier alles tot in detail bespreken terwijl er dan bij de Europese Raad wordt gezegd, ja, maar ik heb hier nog wat over op te merken en wil daar nog wat aan veranderen, en dat het Parlement dan niets anders rest dan zich daarbij neer te leggen. Zo mag het absoluut niet gaan. Mijn advies aan de heer Borloo en aan de fungerend voorzitter van de Raad, de heer Sarkozy, luidt dan ook: komt u met een resultaat dat we allemaal kunnen aanvaarden.

De Europese Raad en de afzonderlijke onderhandelingen mogen dus geen struikelblok zijn. We hebben alle voorbereidingen getroffen om over twee weken tot stemming over te kunnen gaan. Het Europees Parlement heeft zich bereid verklaard het pakket zo mogelijk nog dit jaar goed te keuren. Dat wordt dan een grote overwinning voor de heer Sarkozy, althans dat denkt hij. Daarom zeg ik u nu alvast dat een eventueel succes bovenal kan worden toegeschreven aan het noeste werk van de leden van het Europees Parlement. Wij mogen trots zijn en, als het allemaal goed gaat, ook het voorzitterschap van de Raad.

(Applaus)

VOORZITTER: GÉRARD ONESTA

Ondervoorzitter

Graham Watson, *namens de ALDE-Fractie*. – (FR) Mijnheer Borloo, ons was verteld dat u uit Parijs kwam vliegen. Als dat zo is, kunt u de volgende keer beter de trein nemen. Dan weet u zeker dat u op tijd bent en dat is ook beter voor uw groene reputatie.

(EN) Mijnheer de Voorzitter, het ziet ernaar uit dat de Unie eerstdaags een historische doorbraak in de strijd tegen de klimaatverandering zal bereiken. Onze nationale leiders nemen graag groene ideeën in de mond, maar nu krijgen wij ook echt de kleur van klinkende munten te zien. In maart vorig jaar stemden zij ermee in om de koolstofemissies tegen 2020 met 20 procent te verminderen en nu horen wij in de Raad koude voeten schuifelen. Het is aan ons om dit proces aan te wakkeren.

Zoals u ook al zei, mijnheer de Voorzitter, is de klimaatverandering de grootste uitdaging die ons te wachten staat. Ofschoon sommigen klagen dat zij het zich niet kunnen veroorloven om de koolstofemissies terug te dringen tot de overeengekomen niveaus is het onverantwoord dat Italië voorstelt om de energierekening op te trekken met 17,5 procent. Opwekking van hernieuwbare energie zal de rekening omlaaghalen en zal ons in de gelegenheid stellen niet alleen geld maar ook levens te besparen.

Er zijn tekenen van vooruitgang te bespeuren. Wij staan op het punt om een echt door de markt gestuurd *cap and trade*-systeem in te voeren dat gevoelig is voor de behoeften van de lidstaten zolang de beoogde doelstellingen nog niet verwezenlijkt zijn. Het is echter noodzakelijk dat de Raad opnieuw bevestigt dat het aandeel van hernieuwbare energiebronnen tegen 2020 20 procent van de energie zal uitmaken. De Raad moet tevens een routekaart opstellen voor een verantwoorde en transparante verdeling van de inspanningen in sectoren die niet onder de emissiehandelsregeling vallen en bovendien moet hij zich ertoe verbinden steun te verlenen voor onderzoek dat het potentieel van groene technologieën als opvang en opslag van kooldioxide kan ontsluiten.

Wij moeten ervoor zorgen dat de historische kans die zich volgende week aanbiedt niet wordt verijdeld door een combinatie van lobbypraktijken van bedrijven en nationaal eigenbelang. Die combinatie heeft ons overigens al eerder verhinderd de gewenste vooruitgang te boeken op het gebied van voertuigemissies. Europa heeft de gelegenheid om het voortouw te nemen in de strijd tegen de uitstoot van kooldioxide en

daadwerkelijke veranderingen te bewerkstelligen die de toekomstige generaties ten goede zullen komen. Wanneer hebben wij ooit zo'n nobele taak binnen handbereik gehad? De Raad moet zijn woord houden.

Claude Turmes, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, met president Obama in de Verenigde Staten hebben we nu een politiek leider die vooruit durft te kijken en moed toont. Obama wil vooral met groene technologieën, hernieuwbare energiebronnen en efficiënte auto's de Amerikaanse economie er weer bovenop helpen.

Het gaat tevens om de ethische wederopbouw van dit land, dat op het gebied van economie, vredesbeleid en ethiek door president Bush in de afgrond is gestort. We hebben nu een enorme historische kans. En juist op dit moment lopen wij in Europa – wij die internationaal altijd voorop hebben gelopen, wij die altijd de norm hebben bepaald voor het internationale klimaatbeleid – het gevaar dat onze vooruitziende blik wordt vertroebeld door de smerigste ondernemingen en hun handlangers. Wij als Parlement zouden een historische misstap begaan en al onze diplomatieke geloofwaardigheid verliezen als we niet zouden meehelpen om van dit pakket een toekomstbestendig pakket te maken.

Het gaat hier wel om beleid. Ik ben er dan ook trots op dat we gisteravond met de liberalen, de sociaal-democraten en met de veel terughoudender conservatieven vooruitgang hebben kunnen boeken waar het gaat om hernieuwbare energiebronnen. Er staat mij nog maar één conservatief in de weg, en dat is de heer Berlusconi.

Het gaat bij dit klimaat- en energiepakket ook om politieke toekomst. Ik ben daarom blij dat we met de heer Rasmussen een sociaal-democratische leider hebben die progressief en groen denkt en die niet, zoals sommige andere sociaal-democraten, terug wil naar het tijdperk van de jaren zeventig. En ben ik blij dat de heer Watson op een groen-liberale koers zit. De spannende vraag is nu: Hoe werken wij aan de instandhouding van de schepping? Hoe zit het met de ethiek van hetgeen de grootste Europese volkspartij wil zijn? Willen we werkelijk toestaan dat conservatieven als Tusk, Berlusconi en Merkel samen met hun medewerkers hier in dit Parlement een historische vooruitgang van Europa voor de burgers en de wereld blokkeren?

Alessandro Foglietta, *namens de UEN-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de nieuwe formule 20/20/20 die wordt gehanteerd als beknopte weergave van de Europese doelstellingen om de klimaatverandering het hoofd te bieden, duidt op een ambitieuze poging om Europa het voortouw te geven in deze wereldomspannende strijd. Eerlijkheidshalve moet ik er echter op wijzen dat het universele karakter van dit doel schril afsteekt tegen de eenzijdige aanpak van de Europese verplichtingen. Volgens mij moeten wij onder ogen durven te zien dat ons staaltje van goed gedrag nutteloos voor ons milieu en rampzalig voor onze industrie kan blijken als onze voornemens niet worden opgenomen in multilaterale onderhandelingen.

Uiteraard zijn wij het er allemaal over eens dat het milieu in bescherming moet worden genomen, maar om dat doel te bereiken moeten wij wel middelen zien te vinden die veel efficiënter zijn en waar iedereen zich achter kan scharen. Deze twee voorwaarden mogen niet los van elkaar staan: als de een niet gepaard gaat met de ander, loopt iedere poging mis en kan onze industrie daar zelfs onherstelbare gevolgen van ondervinden. Daarom kunnen wij niet buiten een kosten/batenanalyse. Ik voeg hier onmiddellijk aan toe dat een dergelijke aanpak absoluut niet inhoudt dat het belang van de bescherming van onze planeet wordt afgewogen of op de helling gezet. Ik geloof simpelweg dat de instrumenten van het energie- en klimaatpakket, in de allereerste plaats de herziening van de ETS-richtlijn, nauwkeurig moeten worden bestudeerd: onder meer wat betreft de economische en bureaucratische lasten voor het bedrijfsleven en de overheidsfinanciën, maar ook met het oog op de concurrentiepositie van het Europese productiestelsel, met bijzondere aandacht voor het midden- en kleinbedrijf.

Dit is een redenering die zeker hout snijdt, vooral in het huidige tijdsgewricht waarin de wereldeconomie ten prooi is aan een negatieve conjunctuur en er behoefte is aan een nieuwe opzet van het pakket. Ik doel hierbij op de herziening van de criteria op grond waarvan de nationale targets berekend worden. Vooral belangrijk is dat de zogeheten flexibiliteitsmechanismen zo goed mogelijk benut worden, want alleen op die manier kunnen wij de hoop koesteren op wereldniveau nog concurrerend te zijn. Afrondend, in het huidige tijdsgewricht is het meer dan ooit noodzakelijk te voorkomen dat meningsverschillen tussen milieubeschermers en pleitbezorgers van het bedrijfsleven op een verkeerde manier worden uitgebuit.

Umberto Guidoni, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Borloo, mijnheer Piebalgs, mijnheer Dimas, dames en heren, er zijn mensen die menen dat de Europese richtlijn 20/20/20 een te hoge tol eist van de economie van de Europese Unie. Dat beweert onder andere de Italiaanse regering, die ramingen heeft gepresenteerd van de kosten die bijna op het dubbele uitkomen, zonder dat daar overigens overtuigende bewijzen voor zijn aangevoerd. Maar bij dergelijke standpunten wordt de toekomstige prijs

van fossiele brandstoffen onderschat en wordt voorbijgegaan aan de enorme voordelen die voortvloeien uit een snelle verspreiding van hernieuwbare energiebronnen: bijvoorbeeld de veiligheid van de energievoorziening maar vooral de schepping van nieuwe arbeidsplaatsen in een periode van recessie waarin duizenden werknemers uit het arbeidsproces worden gestoten.

Een verhoging van de energie-efficiency en een wijdverbreid gebruik van hernieuwbare energiebronnen bieden de oplossing om uit de economische crisis te komen. Als een groot deel van het overheidsgeld wordt ingezet voor reddingsacties van banken, wordt opnieuw hetzelfde economisch model voorgeschoteld dat volledig gebaseerd is op financieringen en juist die crisis heeft veroorzaakt waar wij momenteel mee te kampen hebben. Wij kunnen de economische situatie niet aanpakken zonder een andere koers in te slaan. Met de EU-richtlijn wordt gemikt op innovatie en vooral wordt getracht om tijdens de ingrijpende veranderingen aan te pakken die de huidige klimaatverandering met zich meebrengt. Dit is een probleem dat steeds meer invloed zal krijgen op het dagelijks leven van de Europese burgers en de economie van de lidstaten. Daarom mogen de overheidsinvesteringen niet voor de zoveelste keer gericht worden op ondersteuning van de traditionele sectoren maar moeten zij zich concentreren op activiteiten die innovatie brengen op energie- en milieugebied.

Sleutelfactoren voor de groei van de sector van hernieuwbare energiebronnen zijn de ontwikkeling van de distributienetwerken en prioritaire toegang daartoe. Tussen de jaren zestig en tachtig werden de enorme kosten van de netwerkinfrastructuur voor de grootschalige gecentraliseerde systemen gedekt met forse overheidsinvesteringen. Ditzelfde moet gebeuren om de toekomst te garanderen van het energiestelsel gebaseerd op hernieuwbare energiebronnen. Wij moeten dus zorgen voor installaties van hernieuwbare energie die gebruik maken van nieuwe technologieën. Vandaar dat er behoefte is aan investeringen, aan onderzoek en technologische ontwikkeling. Het is een spoedeisende kwestie dat dit pakket in de plenaire vergadering van december in eerste lezing wordt aangenomen, zoals de Europese burgers verwachten. Wij mogen niet toestaan dat dit proces wordt tegengehouden door kortzichtige economische belangen en de belangen van bepaalde landen.

Johannes Blokland, *namens de IND/DEM-Fractie*. – Voorzitter, in de afgelopen weken zijn we met man en macht bezig geweest met de onderhandelingen over het klimaat- en energiepakket. Het heeft héél veel tijd gekost, maar dat is het naar mijn mening ook wel waard. In het bijzonder wil ik de rapporteurs bedanken voor de enorme inspanningen die ze hebben geleverd en hen aanmoedigen om in de komende twee weken te blijven aansturen op een ambitieus akkoord. Ook wil ik het voorzitterschap en de Commissie bedanken voor de niet aflatende inspanningen tijdens de onderhandelingen.

Soms krijg ik de indruk dat het voorzitterschap grote moeite heeft met het inhoudelijk bewegen richting standpunt van het Europees Parlement. Dat kan de ambities van het klimaatpakket schade aandoen. Ik ben me echter ten volle bewust van de moeilijke taak van het voorzitterschap om tot consensus te komen binnen de Raad, zeker nu een aantal lidstaten de financiële crisis aangrijpen om de inspanningen op het gebied van klimaat en energie te verslappen. Een betreurenswaardige gang van zaken.

Wanneer we de ambities vertragen, gaat het ons nog veel meer kosten. We moeten er nú uitkomen. Ik roep het voorzitterschap dan ook op om vast te houden aan de veelbelovende inspanningen die zijn aanvaard op de Europese Raad in het voorjaar van 2007 en 2008. In het licht van de klimaatconferentie in Poznan, die deze week is gestart, en waar we volgende week met een EU-delegatie aanwezig zullen zijn, is het van groot belang om aan de ambities te blijven vasthouden.

Op Bali hebben we aan de rest van de wereld beloofd om met een vergaand klimaatpakket te komen, en we mogen die verwachtingen niet beschamen. Wanneer die verwachtingen wel beschaamd worden, verliest de Europese Unie haar vertrouwen, en dat zal de voortgang van de onderhandelingen voor een nieuw klimaatverdrag verstoren. De planeet aarde is de mens als rentmeester toevertrouwd. Het is onze opdracht om de schade die we aan de schepping hebben toegebracht, waar mogelijk, ongedaan te maken.

Roger Helmer (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, wij hebben hier ongetwijfeld te maken met de grootste crisis die ik in mijn leven heb gekend. De dreiging gaat echter niet uit van de opwarming van de aarde, maar van onze aanpak van dit probleem. Het is waar dat de aarde in de loop van de laatste 150 jaar enigszins is opgewarmd, zij het langzaam en met onderbrekingen, maar deze verandering is geheel in overeenstemming met allang vastgestelde natuurlijke klimaatcycli op lange termijn die duizenden jaren bestrijken. Denkt u maar aan het warme klimaat van het holoceen, het Romeinse optimum of de middeleeuwse warmteperiode. Het ziet ernaar uit dat wij nu, in de 21^e eeuw, opnieuw in een klimaatoptimum belanden.

De zeespiegel stijgt thans niet sneller dan in de vorige eeuwen. De wereldwijde ijsmassa blijft over het geheel genomen constant. Extreme klimaatverschijnselen komen tegenwoordig niet vaker voor dan honderden jaren geleden en de ijsbeer is geen bedreigde diersoort, integendeel, de populatie is de laatste decennia drastisch gestegen.

Het is waar dat kooldioxide een broeikasgas is – al is het een minder belangrijk broeikasgas dan waterdamp-, maar het effect van CO₂ op het klimaat is niet lineair. Het beantwoordt aan de wet van de afnemende meeropbrengst. Vanaf het huidige niveau van ongeveer 380 deeltjes per miljoen in de atmosfeer zullen de gevolgen van een verdere toename van het CO₂-niveau verwaarloosbaar zijn.

Intussen zal het effect van onze beleidsmaatregelen op de economie rampzalig zijn. Ons beleid zal enorme schade aanrichten. Wij lopen het risico dat onze onbereikbare streefcijfers voor hernieuwbare energie, met name voor wat betreft windenergie, de elektriciteitsvoorziening in gevaar brengen.

Onze beleidsmaatregelen zullen falen net zoals Kyoto heeft gefaald. Zelfs indien het Westen zijn emissies terugdringt, zullen opkomende markten als China en India dat niet doen. Het CO₂-niveau zal nog minstens gedurende een halve eeuw blijven stijgen. Het is gebleken dat 1998 het warmste jaar ooit was en dat de aarde gedurende de laatste tien jaar is afgekoeld. De maatregelen die wij hier vandaag bespreken zijn de grootste collectieve vlucht uit de werkelijkheid in de menselijke geschiedenis.

De Voorzitter. - Dames en heren, ik wil graag een korte procedurele mededeling doen. Zoals u weet, heeft het Parlement besloten te wachten tot het vliegtuig van de Raad geland was voordat we met dit belangrijke debat zouden beginnen. Dat betekent dat we flink achterlopen op het tijdschema, maar we hebben ook de beleefdheid om onze verplichtingen tegenover onze gasten na te komen.

Zoals u weet, verwachten we om 11.30 uur de Dalai Lama in dit Parlement. De plechtige zitting wordt uiteraard om 11.30 uur gehouden.

Dit betekent dat we het huidige debat zeker niet om 11.30 uur zullen hebben afgerond. De laatste sprekers zullen derhalve na de plechtige zitting het woord nemen, waardoor de stemming ook later zal vallen. Dit alles verschijnt natuurlijk ook op uw scherm.

Ik verzoek de sprekers zich nu strikt aan hun spreektijd te houden.

Werner Langen (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, sommigen van ons zien er wat moe uit, omdat ze afgelopen nacht tot 02.00 uur hebben zitten vergaderen. We willen een globaal akkoord, maar dat houdt natuurlijk wel in dat alle belangrijke spelers ook mee moeten doen: China, India en met name ook de Verenigde Staten. Als deze landen niet meedoen, kan de klimaatverandering onmogelijk worden aangepakt, al doet Europa nog zo hard zijn best. Weliswaar staan we achter onze doelstellingen voor 2020, maar we zijn niet alleen verantwoordelijk voor het klimaat, maar ook voor het behoud van werkgelegenheid en voor het concurrentievermogen van onze economie. Dat is het dilemma waar we voor staan, en ik kan alleen maar zeggen dat de voorstellen van de Commissie niet zo goed waren dat we die meteen konden goedkeuren.

We debatteren en spreken nu zo intensief met elkaar omdat er in de voorstellen van de Commissie, in tegenstelling tot de openbare verklaringen daaromtrent, onvoldoende rekening is gehouden met deze aspecten. Daarom denk ik – de heer Schulz heeft gelijk op dat punt – dat we oog moeten houden voor onze inspraakrechten en niet zomaar een blanco cheque kunnen uitschrijven. Maar de tussenresultaten bij de auto bijvoorbeeld, waar we een verantwoord compromis hebben bereikt dat de industrie niet goed vindt, maar wel voorziet in adequate overgangperiodes, hebben onze steun, ook al protesteren er een paar groenen of proberen bepaalde lobbygroepen dit werkbare compromis onderuit te halen.

Bij de hernieuwbare energiebronnen gaat het erom dat we alle mogelijkheden verkennen, maar dat we ook technologische innovaties niet op voorhand uitsluiten. En bij het grootste struikelblok – de emissiehandel – moeten we zien te voorkomen dat er arbeidsplaatsen naar het buitenland verdwijnen. De regeling moet eenvoudig zijn, ze moet betaalbaar zijn voor consumenten en industrie en ze moet een beletsel vormen voor oneigenlijke concurrentie tussen de lidstaten. Dat is ons doel. Als we dat halen, kunnen we instemmen met het pakket.

Linda McAvan (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, eerst en vooral wil ik mijn dank uitspreken aan het Franse voorzitterschap, dat vastbesloten is om een overeenkomst te bereiken, net zoals wij. Zoals hier ook al door vorige sprekers is onderstreept, kunnen wij echter niet instemmen met om het even welke overeenkomst.

Ik ben de schaduwrapporteur van de PSE-Fractie voor het emissiehandelssysteem en wij stellen een aantal eisen. Wij willen waarborgen dat het merendeel van de inspanningen in Europa wordt geleverd, niet via compensatie. Compensatie moet worden onderworpen aan strikte kwaliteitscontroles en het volstaat niet om met oude projecten op de proppen te komen. Wij wensen dat specifieke middelen worden uitgetrokken voor de bestrijding van de klimaatverandering. Wij kunnen geen internationale onderhandelingen openen zolang wij geen concrete financieringstoezeggingen kunnen doen aan de ontwikkelingslanden. Ik verzoek de Raad dan ook het vraagstuk van de toewijzing van de fondsen onverwijld aan te pakken. Op dit vlak moet dringend actie worden ondernomen. Wij kunnen de onderhandelingszaal toch niet met lege handen binnengaan. Verder zijn er duidelijke criteria voor koolstoflekage nodig om zekerheid te bieden aan de bedrijven en te waarborgen dat zij geen nadeel zullen ondervinden.

Mijnheer Borloo, u had het hier over bijzondere regelingen voor landen in moeilijkheden. Ik vind dat een aanvaardbare optie mits deze regelingen tijdelijk zijn en de algemene architectuur van het project niet ondermijnen. Deze fractie zal de bedoelde regelingen steunen als zij aan deze voorwaarden voldoen.

Er is hier vanochtend veel gesproken over leiderschap, en met name over de leidinggevende rol van Europa. Gisteren hadden sommigen van ons een ontmoeting met belangrijke actoren uit China en de Verenigde Staten die aanwezig zullen zijn in Poznan en Kopenhagen. Eerlijk gezegd staan zij nogal sceptisch tegenover de voortrekkersrol van Europa. Zij hebben er overigens geen twijfel over laten bestaan dat, als wij de zaak niet leiden, zij hun eigen plannen hebben. Europa moet kiezen: ofwel nemen wij de leiding ofwel dansen wij naar andermans pijpen.

U hebt gezinspeeld op de economische crisis. De oorzaak van de crisis is toe te schrijven aan het gebrek aan toezicht op de financiële instellingen of, liever gezegd, aan de nalatigheid van zowel politici als banken. Laten wij op het gebied van de klimaatverandering niet dezelfde fout begaan. Als wij de bal mislaan, zal de gewone burger het gelag moeten betalen, net zoals hij nu moet opdraaien voor de nalatigheid die ten grondslag ligt aan de bankencrisis.

Chris Davies (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het bereiken van overeenstemming tussen 27 lidstaten over een hoop nobele woorden is één ding, maar het is een stuk moeilijker om steun voor concrete acties te waarborgen. De overeenkomst die wij net hebben bereikt over auto's en CO₂ is hiervan een duidelijk bewijs: het is niet echt de meest ambitieuze maatregel die wij ons kunnen voorstellen. Als het ons niet lukt om op alle fronten substantiële vooruitgang te boeken, doen wij er misschien goed aan onze aandacht te richten op een reeks technologieën waar mijns inziens nog vorderingen kunnen worden gemaakt. U hebt wellicht al begrepen dat ik met name denk aan de afvang en opslag van kooldioxide.

Ik verzoek de Raad het potentieel van deze technologie naar waarde te schatten en te beseffen dat hiermee op substantiële wijze kan worden bijgedragen aan de vermindering van de CO₂-emissies in de atmosfeer. Indien wij een internationale overeenkomst willen bereiken en China willen meekrijgen – dat 80 procent van zijn elektriciteit betreft uit kolen –, moeten wij een oplossing zoeken voor het probleem van de grote met fossiele brandstoffen gestookte energiecentrales die kooldioxide genereren.

Om te beginnen moeten wij deze technologie testen en ontwikkelen. Wij moeten proefprojecten opzetten en uitvoeren. Daarom ben ik bijzonder blij dat het voorzitterschap en de Commissie thans het beginsel onderschrijven dat een deel van de ETS-fondsen moet worden gebruikt om in de nodige financieringsmiddelen te voorzien. Er is echter ook reden tot kritiek. De acties van de Raad schieten tekort. Vorig jaar hebben de regeringshoofden beloofd dat er tegen 2015 12 proefprojecten zouden lopen. Zij zullen die belofte niet nakomen.

Deze technologie kan tastbare resultaten opleveren. De komende twee weken hebben wij de gelegenheid om overeenstemming te bereiken en deze technologie daadwerkelijk in de praktijk te brengen.

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in feite staan we hier opnieuw voor de principiële vraag: kunnen milieu- en klimaatbescherming wel samengaan met economisch en industrieel beleid? Naar mijn gevoel hebben we in het debat alleen maar een stap achteruit gedaan. Voortdurend hoor ik zeggen dat de economie en de industrie in tijden van crisis alleen maar gekoesterd moeten worden en dat je er geen eisen aan mag stellen omdat we anders niet vooruit komen.

Mijnheer Langen, wiens schuld is het volgens u dat juist de auto-industrie zo slecht draait? En dat is wereldwijd zo. Overal bevinden de verkopen zich in een duikvlucht. Mijns inziens is dat het gevolg van mismanagement en verkeerd industrieel beleid, maar beslist niet van het feit dat we ten aanzien van de auto-industrie een progressief milieubeleid hebben gevoerd.

(Applaus)

Waar zijn die efficiënte auto's die Europeanen in groten getale op de markten van de toekomst wilden kunnen brengen? Nu lees ik dat ze van Europa geld voor onderzoek willen hebben om technologische vooruitgang te kunnen boeken. Maar bedrijven beschikken al over de technische knowhow voor het ontwikkelen van milieuvriendelijke auto's. Aan ons de taak om het kader te scheppen zodat die milieuvriendelijke auto's ook worden verkocht. Maar wat doen we? We stellen opnieuw een regeling uit die we al in 1995 zinnig vonden. In 1995 ging het debat over 120 gram voor 2012. Met deze regeling – luister en huiver – staan we toe dat het nieuwe Europese wagenpark in 2012 een hogere gemiddelde uitstoot mag hebben dan nu al het geval is.

(Protest)

Wie er liegt, mijnheer Langen, bepaalt u niet alleen. De tijd zal het ons leren.

(Applaus)

Ons economisch handelen wordt geregeerd door overconsumptie en stoelt op “te veel” en “steeds groter”. Ik denk dat we feitelijk in het Europees Parlement moeten beslissen of we al dan niet in staat zijn een ommekeer teweeg te brengen in dat handelen. In wezen vloeien de financiële crisis, de klimaatcrisis en de armoede in de wereld voort uit onze overconsumptie en de enorme hebzucht van de geïndustrialiseerde landen. Als we daar geen verandering in brengen, mijnheer Langen, dan staan we er niet best voor. In deze eeuw zal niemand in Europa zich dan nog het tijdperk van het klimaatbeleid of het crisisbeleid kunnen herinneren.

Bogdan Pęk (UEN). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het streven om deze ontwikkelingsstrategie, waarbij ervan uitgegaan wordt dat een drastische beperking van de koolstofdioxide-uitstoot als gevolg van menselijke activiteit een doorslaggevende invloed heeft op de cyclische klimaatverandering, door de Europese Unie aangenomen te krijgen en om deze strategie aan de hele wereld op te leggen, is de grootste utopie van onze tijd.

Ik zal u een paar cijfers voorleggen waaruit de absurditeit van deze stelling ten volle duidelijk wordt. Volgens het Internationaal Energieagentschap zal het de wereld zo'n 45 miljard dollar kosten om de koolstofdioxide-uitstoot tussen nu en 2050 met 50 procent terug te brengen, en zal met dit geld een temperatuursverlaging worden bewerkstelligd van, ik citeer, “0,02 graden”, oftewel minder dan de statistische foutmarge! Dit heeft dus geen enkele invloed op het verloop van de cyclische klimaatverandering. Tegelijkertijd zal het wel een drastische terugval teweegbrengen in de ontwikkeling van de menselijke beschaving.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in een ditmaal kort rapport van enkele dagen geleden heeft het IPCC, het panel van wetenschappers van de VN dat tegen de klimaatverandering strijdt, meegedeeld dat de CO₂-emissies opnieuw sneller zijn gaan stijgen dan voorspeld was. Ook wij moeten dus onze snelheid opvoeren en ervoor zorgen dat onze besluiten tegen de situatie opgewassen zijn. Het Parlement, zoals sommige collega's hier hebben gezegd, is bekwaam en intelligent te werk gegaan en ook, zou ik zeggen, met de nodige passie. Onze Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid heeft reeds belangrijke teksten goedgekeurd.

Van de Commissie en de Raad verwachten wij erkenning voor wat wij tot stand gebracht hebben, maar in de Commissie heb ik wel vertrouwen, gezien hetgeen de heer Dimas tot stand heeft gebracht. Wij zitten in een medebeslissingsprocedure: de termijnen moeten dus gerespecteerd worden en nog vóór de volgende zitting in Straatsburg moet er een akkoord komen. Wij mogen absoluut niet onze aandacht laten verslappen en de fundamentele standpunten van het Parlement moeten behouden worden, zoals de daadwerkelijke aard van de reducties, de automatische overgang van 20 naar 30 procent, de oprichting van een fonds voor technologische aanpassing en overdracht aan derde landen. In Poznan moet Europa een beslissende rol spelen, in het besef dat het in ons eigen belang is dat de post-Kyoto overeenkomst door China en de VS wordt geratificeerd.

Als Italiaan spijt het mij ten eerste dat de regering van mijn land en onze Werkgeversorganisatie een standpunt hebben ingenomen dat zo behoudend en schadelijk is, in de eerste plaats voor mijn eigen land. Het slaat nergens op te beweren dat de economische crisis de acties voor het klimaat onmogelijk maken: juist de bestrijding van de klimaatverandering moet als ankerpunt fungeren voor een milieubewuste omschakeling van de industrie, dat moet juist de kern worden van de acties in deze dramatische crisis. Het milieu is niet een probleem voor de economie maar de sleutel tot de oplossing, samen met een andere sociale benadering

van een crisis die juist het gevolg is van een zieke economie die het milieu en de werkgelegenheid schade berokkent.

Hanne Dahl (IND/DEM). - (DA) Mijnheer de Voorzitter, met veel genoegen volg ik de hernieuwde belangstelling voor groene groei, die is ontstaan in de nasleep van de financiële crisis, maar zoals alle nieuwe politieke fenomenen verdient ook de nieuwe groene golf een portie gezonde scepsis. Men zou namelijk heel goed de indruk kunnen krijgen dat het er eerder om gaat een alibi te creëren voor het subsidiëren van een verouderde zware industrie dan om een werkelijke wens om een klimaatbeleid te voeren. Als ik een beetje brutaal was, zou ik kunnen zeggen dat het lijkt op een poging om een ouderwets protectionistisch industriebeleid opnieuw in te voeren, waarbij de grote landen in de EU, die economisch afhankelijk zijn van de auto-industrie, toestemming moeten krijgen om staatssteun te geven, maar zo brutaal ben ik niet. Daarom juich ik deze nieuwe groene lijn toe en zou ik willen zeggen dat we een werkelijk visionaire benadering moeten kiezen. We moeten ons inspannen om de Europese autoproductie te laten overschakelen op de productie van elektrische auto's, die op hernieuwbare energie kunnen rijden. Een vijfde van alle CO₂-emissies in Europa is afkomstig van de vervoerssector. Als we onze inspanningen doelbewust richten op dit gebied, kunnen we werkelijk iets doen aan de uitstoot van CO₂ doen en tevens, en niet in de laatste plaats, aan geluidshinder en verontreinigende deeltjes.

Philip Claey's (NI). - Voorzitter, ik kan mij in grote lijnen akkoord verklaren met de doelstellingen, met name wat het klimaatplan betreft, te weten dat men een vermindering van de CO₂-uitstoot wil realiseren en de afhankelijkheid van energie-import van buiten de Europese Unie wil verminderen, maar ik ben er tegelijk van overtuigd dat er meer realisme nodig is in de concrete doelstellingen die naar voren worden geschoven. De belangrijkste norm voor het bepalen van het aandeel van hernieuwbare energie, is het bruto binnenlands product van de lidstaten en niet het natuurlijk potentieel om die hernieuwbare energie te produceren.

Vlaanderen, toekomstige lidstaat van de Europese Unie, is op dat vlak benadeeld: zeer beperkte kustlijn, onbestaand potentieel voor stuwmeren, weinig zon, weinig open ruimtes, enzovoorts. Het is volstrekt onduidelijk hoe het aandeel van de hernieuwbare energie tegen 2020 van nauwelijks 2 procent naar 13 procent moet worden gebracht. De concrete uitwerking van het klimaatplan wordt dus een zeer zware dobber voor de Vlaamse economie én voor de Vlaamse consumenten, die ook hogere prijzen zullen betalen wat onder andere elektriciteit betreft.

Avril Doyle (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik deel het standpunt dat politici overal huiverig staan tegenover langetermijnbeslissingen vanwege het effect op de korte termijn. Zoals David Puttnam onlangs in Dublin zei, is het politieke bestel van nature conservatief en afkerig van veranderingen op lokaal, regionaal en nationaal niveau, en ik voeg daar het Europese niveau aan toe.

Op het gebied van de klimaatwetgeving hebben wij geen keus. Als politici zijn wij het onze gemeenschappen, al onze gemeenschappen en ook de toekomstige gemeenschappen verplicht een standpunt in te nemen.

De wetenschappelijke feiten liegen niet. Wij weten wat ons te doen staat: het is nu een jaar geleden dat de Commissie het klimaat- en energiepakket heeft aangenomen en sindsdien is er veel werk verzet. Het Franse voorzitterschap heeft van deze kwestie een prioriteit gemaakt en samen hebben wij hard gewerkt om tegen het eind van het jaar een goede overeenkomst te kunnen voorleggen. Wat aanvankelijk niet meer dan een mogelijkheid leek, is nu waarschijnlijk geworden.

Ofschoon ik de afgelopen jaren in eigen persoon getuige ben geweest van tal van mislukte conferenties van de partijen heb ik altijd geloofd dat Europa de drijvende kracht achter dit proces moet zijn, zoals in Bali, en tijdig klaar moet zijn voor de Vijftiende Conferentie van de partijen in Kopenhagen.

Let wel dat wij niet om het even welke overeenkomst zullen "aftekenen". Ik heb hierover aan het Franse voorzitterschap geen twijfel laten bestaan. Het is voor iedereen duidelijk dat het Europees Parlement niet voor een voldongen feit zal worden gesteld. Het Parlement laat het "aftekenen" niet over aan de staatshoofden en regeringsleiders. Laat hierover geen misverstand bestaan. De aftekening zal achteraf plaatsvinden in het kader van een dialoog met het Franse voorzitterschap en het Europees Parlement.

Ik moet hieraan toevoegen dat een groot percentage van de opbrengsten uit de veilingen moet worden gebruikt voor de aanpassing aan en de bestrijding van de klimaatverandering in de ontwikkelingslanden, aangezien een wetgeving zonder toereikende financieringsmiddelen niet zal uitmonden in een wereldwijde overeenkomst. Ik verzoek de heer Borloo deze kwestie aan te pakken en aan president Sarkozy duidelijk te maken dat het ons ernst is.

Aangezien wij ons maatregelenpakket voor de periode na 2012 behandelen en bespreken tegen de achtergrond van een ernstige mondiale economische recessie en financiële crisis zullen wij meer dan ooit al onze capaciteiten op het gebied van doortastend bestuur, ondernemingszin en wetenschappelijke innovatie moeten aanwenden. Investerings, banen, lonen en het redden van onze planeet zijn synoniemen. Alles hangt af van ons vermogen om over te schakelen van CO₂-uitstotende fossiele brandstoffen op duurzamere energiebronnen en onze collega's van overal ter wereld samen met ons rond de VN-tafel te krijgen.

Robert Goebbels (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het komt niet vaak voor dat het Europees Parlement zich buigt over een onderwerp dat zulke verstreckende gevolgen heeft voor de bevolking van Europa en zelfs voor de rest van de wereld als het klimaat- en energiepakket. Maar in plaats van dat we dit onderwerp met transparantie benaderen, worden de gebruikelijke democratische procedures van het Parlement omzeild om ons toch maar te verzekeren van steun voor dit zeer belangrijke pakket.

Natuurlijk hebben de bevoegde commissies de gelegenheid gehad om hun opvattingen uiteen te zetten, maar dit Parlement is er nooit in geslaagd een standpunt in te nemen, met als gevolg dat het democratische recht van ieder Parlements lid om amendementen op de voorstellen van de Commissie in te dienen, tenietgedaan wordt. Terwijl besloten werd tot meer samenwerking tussen de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid en de Commissie industrie, onderzoek en energie, vonden er tijdens een informele dialoog onderhandelingen plaats op basis van de stemming die in slechts één commissie was gehouden. Moet ik er echt nog op wijzen dat deze stemming niet per se het meerderheidsstandpunt van het Parlement weergeeft?

Bovendien worden de standpunten die de bevoegde commissies innemen, doorgaans alleen in het Engels opgesteld, waardoor veel Parlementsleden de strekking van de voorgestelde maatregelen niet echt begrijpen. Deze verloochening van de democratie werd gerechtvaardigd door de wens van Europa om tijdens de Conferentie van Poznań de rest van de wereld tot voorbeeld te dienen. Het punt is dat deze Conferentie al lang en breed achter de rug is voordat de staatshoofden en regeringsleiders overeenstemming bereiken. De heer Borloo benadrukt terecht het belang van een overeenkomst op het niveau van staatshoofden en regeringsleiders, maar we mogen de bijdrage van de rechtstreeks door de bevolking van Europa gekozen Parlementsleden niet terzijde zetten.

Er zal niettemin van het Parlement worden verlangd dat het zijn steun geeft aan de compromissen die tijdens de komende Europese Raad door het voorzitterschap zijn gesloten, waardoor de in de Verdragen vastgelegde medebeslissing worden gereduceerd tot een stijl oefening. Dat is onaanvaardbaar. Ik wil een overeenkomst, maar niet zomaar een overeenkomst. Ik wil een overeenkomst die tot stand is gekomen op basis van democratische transparantie. Ik hoop dat er in 2009 in Kopenhagen een uitgebreide overeenkomst wordt bereikt, maar de Europese inspanningen in het kader van deze uitgebreide overeenkomst mogen niet door middel van comitologie worden aangepast, zoals de Commissie voorstelt en zoals met name mijn collega's in de Fractie De Groenen/Europese Vrije Alliantie willen. Een ambitieus klimaatbeleid, mijnheer de Voorzitter, mag niet achter gesloten deuren en buiten de burgers om worden vastgesteld.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, de tijd voor de klimaatonderhandelingen – het klimaatpakket van de EU – loopt ten einde en de verantwoordelijkheid om op tijd klaar te zijn ligt bij het Franse voorzitterschap. Het Parlement was al in september klaar met zijn standpunten. Wij zullen geen verwaterd voorstel aanvaarden. Medebeslissing geldt voor iedereen, inclusief Polen.

Ook het energiepakket wordt besproken. Het energiepakket is belangrijk voor transparantie en een werkende markt. Ik wil echter ingaan op een aantal onderdelen dat over handel in emissierechten gaat. Ten eerste: de vervuiler moet betalen. Daarom kunnen wij geen compromissen sluiten over een veiling, en alles kosteloos uitdelen is al te gek. Ten tweede: als de maatregelen bedrijven dwingen Europa te verlaten via het weglekeffect, moeten ze natuurlijk worden gecompenseerd. Een mondiale overeenkomst beperkt dat risico evenwel. Daarom mogen wij ons niet overhaasten en slachtoffers aanwijzen vóór de klimaatconferentie in Kopenhagen. Ik wil erop wijzen dat er voor kleine ondernemingen en warmtekruis koppeling regels zijn die voor de industrie ontzettend belangrijk zijn.

Het geldt dat klimaatmaatregelen opleveren, moet ook in maatregelen voor het klimaat worden geïnvesteerd. Daarom moeten de inkomsten worden geoormerkt. De arme landen zijn ongerust. Er is geld nodig voor *mitigation* en steun in die landen; wij zijn met 27, zij met 77.

Tot slot wil ik onze Franse collega's herinneren aan wat generaal de Gaulle ooit zei: in de politiek is de bedoeling van geen tel, alleen het resultaat. In het Parlement en de dialoog hebben we nu 24 uur om spijkers met koppen te slaan over de handel in emissierechten.

Satu Hassi (Verts/ALE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik spreek voor de eerste keer Engels in de plenaire vergadering in de hoop dat het Franse voorzitterschap naar mij zal luisteren. Helaas impliceert het door de Raad voorgestelde model voor het verdelen van de inspanningen dat de Europese Unie in hoofdzaak emissies buiten de EU zal terugdringen via de CDM/JI-mechanismen. Dit zou betekenen dat de emissievermindering elders, met name in de ontwikkelingslanden, zou oplopen tot 70 procent. Een dergelijke ontwikkeling zou de geloofwaardigheid van ons klimaatbeleid een stevige deuk geven. Het Parlement is van oordeel dat de maximale compensatielimiet moet worden vastgesteld op 50 procent, teneinde te waarborgen dat het merendeel van onze emissievermindering thuis plaatsvindt.

Dit plafond van 50 procent is tijdens de lange jaren van de Kyoto-onderhandelingen steeds een hoeksteen van het Europese klimaatbeleid geweest. De hoge CDM-quota die de Raad voorstelt, zullen ons terug naar af brengen en zij zullen degenen die het Europese klimaatbeleid willen bagatelliseren en zwartmaken een al te gemakkelijk argument aanreiken.

Het Intergouvernementele Panel inzake klimaatverandering (IPCC) is van mening dat de geïndustrialiseerde landen en de ontwikkelingslanden hun nationale emissies respectievelijk met 25 à 40 en 15 à 30 procent moeten verminderen ten opzichte van een *business as usual*-scenario. Dubbeltelling van emissiereducties is uit den boze. Als wij voornemens zijn om het merendeel van onze emissiereducties te compenseren, verlangen wij feitelijk meer van de ontwikkelingslanden dan van onszelf. Een dergelijke houding zal de internationale onderhandelingen wellicht niet ten goede komen. Daarom hoop ik dat het Franse voorzitterschap rekening zal houden met dit essentiële punt van het internationale klimaatbeleid.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, over energie en klimaatverandering hebben we alles nu wel zo'n beetje gezegd. We weten dat de klimaatverandering voortschrijdt, maar we weten ook dat het klimaat in het verleden wel eens veel sterker is opgewarmd. We weten ook dat de uitstoot van koolstofdioxide in de natuur hoofdzakelijk plaatsvindt zonder dat de mens daar aandeel aan heeft. Het aandeel van de mens aan de uitstoot van koolstofdioxide is maar zo'n 4 procent. De voornaamste bron van CO₂ is de oceaan, die vijftigmaal meer koolstofdioxide bevat dan de atmosfeer.

Niet elk land stoot evenveel koolstofdioxide uit. Zo is de uitstoot van ontwikkelingslanden als China en India aanzienlijk. Zonder vermindering van de uitstoot van die landen zal Europa het probleem niet in zijn eentje kunnen oplossen. Het probleem zal evenmin worden opgelost door restricties op te leggen aan landen met een aanzienlijke CO₂-uitstoot. Economieën als die van Polen zullen nog lang afhankelijk blijven van energie uit steenkool en biobrandstof. Deze energiebronnen blijven de belangrijkste drijvende krachten van hun economieën.

De verwachte reductie van de CO₂-uitstoot voor 2020 onder de voorgestelde voorwaarden zal die economieën ondermijnen. Het voornemen om de CO₂-uitstoot tussen nu en 2050 met 80 procent terug te dringen zou niet alleen in Polen de energie-economie doen instorten, maar ook in veel andere landen en zou ongetwijfeld tot een totale economische crisis leiden.

Het is daarom noodzakelijk dat we het probleem nader analyseren en dat we beschermende maatregelen treffen. De oplossing wordt zeker niet dichterbij gebracht door bilaterale gesprekken tussen Rusland en Duitsland zonder andere lidstaten daarbij te betrekken. Dit is een vraagstuk waarbij we met zijn allen om de tafel moeten gaan zitten en tot een gemeenschappelijke oplossing moeten komen. Ik hoop dat de bijeenkomst in Poznan, en vervolgens die in 2009 in Kopenhagen, een akkoord zullen opleveren en een oplossing voor het probleem die voor iedereen gunstig is.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, de Conferentie van Poznan en die van Kopenhagen een jaar later, moeten met succes worden bekroond. Er is geen tijd meer voor vrome wensen en op de lange baan schuiven! Het Europees Parlement heeft eergisteren met grote meerderheid – en zelfs bijna unaniem – het verslag-Florenz aangenomen, waarin het aandringt op ambitieuze doelstellingen, omvangrijke middelen en onmiddellijke maatregelen. Echter, de Raad en de Commissie willen nu met hun smerige coalitie gaan knagen aan deze inspanning en haar ondermijnen.

Het is onaanvaardbaar dat de Raad de rol van het Parlement ondermijnt om de heer Berlusconi en enkele nieuwe lidstaten van de Europese Unie hun zin te geven. Het belang van de Europese burgers en de historische belangen van de Europese Unie zelf hebben voorrang. De Europese Unie moet het voortouw behouden in deze inspanning, en de wil van het Europees Parlement om daaraan bij te dragen mag niet ondermijnd worden.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, als we aan de lidstaten van de Europese Unie, die slechts verantwoordelijk zijn voor 15 procent van de wereldwijde koolstofdioxide-uitstoot, de drastische oplossingen opleggen die vervat zijn in het klimaat- en energiepakket, is dat niet alleen destructief voor Polen maar ook voor Europa en de hele wereld.

Terwijl de oude lidstaten hun koolstofdioxide-uitstoot met zo'n 3 procent hebben verminderd, is de uitstoot in Polen, als gevolg van de sanering en modernisering van de industrie, met zo'n 30 procent gereduceerd. Desondanks vraagt de Europese Unie, onder het mom van het in de praktijk brengen van solidariteit en het delen van de lasten, om verdere verlagingen. Deze zullen echter onvermijdelijk tot de ondergang van onze industrie en een enorme kostenstijging leiden.

Daarnaast zijn wij tegen de onlangs opgelegde CCS-richtlijn, die het Polen belet om aardwarmte te gebruiken voor het bereiken van het doel van 20 procent hernieuwbare energiebronnen. In plaats van bij te dragen tot bescherming van het milieu zou het juist tot een milieuramp kunnen leiden. Het ontsnappen van koolstofdioxide uit aardlagen kan niet alleen levens kosten maar kan ook tektonische bewegingen en aardbevingen tot gevolg hebben.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, de temperatuurstijging in Europa is groter dan de gemiddelde temperatuurstijging in de hele wereld. Iedereen weet dat de schade als gevolg van natuurrampen in tien jaar tijd op jaarbasis is verdubbeld tot ongeveer 14 miljard. We moeten dus goed nadenken over onze volgende stappen. En juist op dat punt lopen we nog tegen problemen aan.

Als we nu praten over ontheffingen van de handel in emissierechten, mogen we niet vergeten dat energiebedrijven hun gratis emissierechten zonder blikken of blozen hebben doorberekend aan de consument om zo nog meer winst te kunnen maken. Dat mag niet meer gebeuren. We zitten evenmin te wachten op nog meer overhaast genomen besluiten, zoals bij het debacle met de biobrandstof. De veronderstelde nulemissie van elektrische auto's is van nul en gener waarde als de elektriciteit afkomstig is van kolenenergiecentrales.

Maar ik vind het bespottelijk om in deze situatie kernenergie als milieuvriendelijk aan te prijzen. Als de miljarden die daaraan jaarlijks worden verkwist in hernieuwbare energiebronnen zouden worden gestoken, dan hadden we misschien helemaal geen klimaatprobleem meer en zouden we met de vermindering van de CO₂-uitstoot vast en zeker een hele stap verder zijn.

Bovendien moet we niet vergeten dat we op lange termijn meer moeten doen om het openbaar vervoer te bevorderen en het goederenvervoer per spoor te stimuleren.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Dank u, mijnheer de Voorzitter. Wij zijn er allen op gebrand de klimaatverandering een halt toe te roepen en de wereldwijde milieuramp die de mensheid bedreigt af te wenden. Wij weten uiteraard dat dit torenhoge kosten met zich meebrengt en dat wij burgers daarvoor vroeg of laat, op wat voor manier dan ook, de rekening voor gepresenteerd zullen krijgen.

Wij zijn ons er ook van bewust dat uitstel leidt tot steeds grotere schade, steeds moeilijker omkeerbare processen en steeds hogere kosten. Ten eerste is het de vraag of wij dapper genoeg zijn om als eerste in actie te komen en de noodzakelijke offers te brengen en, ten tweede, hoe wij de lasten zullen verdelen onder de diverse sociale en economische actoren.

Het pakket wetgeving dat voor ons ligt laat zien dat de Europese Unie in actie wil komen, maar laat helaas ook zien dat zij partijdig en inconsequent is en met twee maten meet waar het de tenuitvoerlegging betreft. Zij staat bepaalde lidstaten in 2020 een CO₂-uitstoot toe die hoger is dan de Kyoto-doelstelling voor 2010, terwijl andere lidstaten, die al goed presteren, onvoldoende worden gestimuleerd.

Waarom sluiten wij onze ogen voor het feit dat bepaalde lidstaten lak hebben aan hun verplichtingen, terwijl andere enorme offers toezeggen? Evenzo is het onbegrijpelijk waarom de cementindustrie haar uitstoot tweemaal zoveel moet terugdringen als de afvalindustrie en de transportsector. Minister, een moedige regering is niet een regering die bedrijven op meedogenloze wijze afstraft, maar een regering die net zo streng is voor zichzelf. Een wijze regering is niet een regering die het geld van haar burgers naar het buitenland brengt in het kader van het mechanisme voor schone ontwikkeling (CMD), maar een regering die binnen de eigen gemeenschap, binnen de EU, investeert, en onze energie-afhankelijkheid terugdringt met behulp van nieuwe, verkoopbare en schone technologieën.

De huidige wereldwijde economische recessie mag geen reden vormen om niet in actie te komen. Integendeel, het is een kans om een doorbraak te bewerkstelligen. Europa draagt een historische verantwoordelijkheid

en krijgt tevens de kans om in deze derde industriële revolutie een voorttrekkersrol te spelen. Bedankt voor uw aandacht.

Guido Sacconi (PSE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil een woord van dank richten tot mijn collega's – in eerste instantie onze fractievoorzitter, de heer Schulz – die terecht het accent hebben gelegd op het resultaat dat afgelopen maandag in de wacht is gesleept met het akkoord over de verordening die verplicht tot vermindering van de CO₂-uitstoot van auto's.

Ik wil hier uitleggen waarom ik opzettelijk en in overleg met het Franse voorzitterschap – dat heel goed te werk is gegaan, zoals ik hier zonder enige plichtpleging wil zeggen – vaart heb gezet achter de totstandkoming van dit akkoord; waarom ik dus, om een toepasselijke beeldspraak te hanteren, het pedaal fors heb ingetrapt. Hier waren twee redenen voor. In de eerste plaats vond ik het belangrijk dat het pakket werd vlotgetrokken, althans wat één specifiek dossier betreft, om te bewijzen dat het echt mogelijk is – moeilijk maar mogelijk – om verschillende eisen met elkaar te doen rijmen: aan de ene kant milieubescherming en strijd tegen de klimaatverandering, aan de andere kant de economische dimensie van de mededinging en de sociale dimensie, zoals de werkgelegenheidssituatie. Wij weten in wat voor crisis de automobielsector momenteel verkeert. Dat wij dit in het huidige tijdsbestek toch voor elkaar hebben gekregen, is dus een uiterst belangrijk signaal.

Maar er was nog een reden waarom ik de zaak in een stroomversnelling heb gebracht. Ik dacht dat het veel beter was om dit dossier af te sluiten nog voordat de Europese Raad in de komende week van start zou gaan, zodat niemand zich er nog mee kon bemoeien. Aan deze verordening kan geen enkel staatshoofd of regeringsleider nog gaan sleutelen. Dat zeg ik tegen die collega's die zich kritisch uitlaten over het akkoord – zoals de heer Davies – en die niet begrepen hebben dat afsluiting ook beter was geweest voor de andere dossiers, zoals dat van de heer Davies, waar alle voorwaarden al voorhanden zijn om de zaak vroegtijdig af te ronden. En ik wil u iets zeggen, mijnheer de minister, als mij nog een seconde spreektijd wordt gegund. Het lukt ons hier niet altijd om unanimiteit te verkrijgen, dus u moet durf tonen, u mag niet meer toestaan dat een land een veto uitspreekt en op die manier een akkoord tegenhoudt, zoals helaas mijn eigen land gisteren heeft gedaan met de hernieuwbare energiebronnen.

Johannes Lebech (ALDE). – (DA) Mijnheer de Voorzitter, het was voor mij zeer interessant om betrokken te zijn bij de onderhandelingen over het klimaatpakket, eerst in de commissie en vervolgens in de trialoogonderhandelingen, waaraan ik heb deelgenomen als schaduwrapporteur over de richtlijn betreffende lastenverdeling. Wij zijn in het Parlement zeer bedreven geweest in het vinden van compromissen en het presenteren van ideeën die de voorstellen van de Commissie zouden kunnen verbeteren. We weten immers dat als we een serieuze opvolger voor het Kyoto-protocol willen hebben, we met een ambitieus voorstel zullen moeten komen bij de bijeenkomst in Kopenhagen.

Het wachten is nu op de Raad. Ik wil enkele centrale problemen noemen. Het is belangrijk dat de Raad begrijpt dat, als de lidstaten flexibiliteit willen hebben, er de garantie moet zijn dat de doelstellingen worden bereikt, door middel van rapportages en consequenties als ze niet worden bereikt. Lege beloften remmen de opwarming van de aarde niet af. Het moet ook duidelijk zijn dat we niet onze gehele reductie buiten de EU kunnen kopen, maar dat het grootste deel van onze inspanningen hier in Europa moet worden geleverd. Al het andere is niet serieus en geloofwaardig, als we werkelijk tot een internationale klimaatovereenkomst willen komen, omdat we anders de indruk zouden kunnen wekken dat we vinden dat we al ons best hebben gedaan en dat we verder niets meer kunnen doen. De motivatie om te komen tot technologische vernieuwingen op het gebied van energie mag ook niet ontbreken, en met dit pakket moeten we zorgen voor een ontwikkeling richting een toekomst waarin we ons energieverbruik baseren op energievormen die CO₂-neutraal zijn. De staats- en regeringsleiders van de EU namen vorig jaar de rol van leider aan het klimaatfront op zich, dat schept verplichtingen. Het Parlement is er klaar voor. Nu moet de Raad zijn wil tonen om resultaten te bereiken, zodat we ons gezamenlijk kunnen verheugen over het klimaatpakket als het beste kerstgeschenk van het jaar.

VOORZITTER: MANUEL ANTÓNIO DOS SANTOS

Ondervoorzitter

Caroline Lucas (Verts/ALE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik deel de boosheid en de frustratie van al degenen die hier terecht kritiek uitoefenen op de mensen in dit Parlement en de Raad die onze verplichting om een ambitieus klimaat- en energiepakket op te zetten ter discussie proberen te stellen.

De EU doet afbreuk aan haar eigen verplichting van 30 procent, zij probeert het merendeel van haar eigen reductie-inspanning te compenseren, zij verzacht de veilingsvoorwaarden voor de energiesector en bijna

alle andere industrietakken, zij voert energie-efficiëntienormen voor voertuigen in die nog slechter zijn dan een handhaving van de status-quo en zij stelt schandalig genoeg geen middelen ter beschikking om de solidariteit met de ontwikkelingslanden te waarborgen. Dit heeft tot gevolg dat het Europese klimaatpakket er steeds leger uitziet. Dit kolossale gebrek aan politiek leiderschap zal de Europese politici niet vergeven worden.

Tot slot wil ik nog een punt aanvechten dat hier vandaag verschillende keren ter sprake is gekomen. De indruk wordt gewekt dat wij ofwel de economische crisis ofwel de klimaatcrisis moeten aanpakken, maar wij hoeven helemaal niet te kiezen. Integendeel, wij moeten de financiële crisis aangrijpen om het brandpunt en de koers van onze economie volledig te verleggen en een echt duurzame economie tot stand te brengen die niet alleen economische voordelen oplevert, maar ook gunstige gevolgen heeft voor het milieu. Dit is een cruciale test voor het Europese project als zodanig en wij kunnen het ons niet veroorloven dat dit een fiasco wordt.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, we hebben het vandaag over energie en milieubescherming. De invloed van de uitstoot van broeikasgassen op de klimaatverandering is reëel, hoewel andere factoren op dit moment worden onderschat.

Ik wil graag benadrukken dat op dit terrein een mondiale aanpak nodig is. Immers, wat zal onze radicale beperking van de uitstoot van broeikasgassen opleveren, als andere landen niet meedoen? Het zal er alleen maar toe leiden dat Europese producten niet meer concurrerend zijn en dat onze markten worden overgenomen door anderen, die niet zulke beperkingen hebben ingevoerd.

Ook moet er rekening worden gehouden met landen als Polen, die voor hun energievoorziening grotendeels van kolen afhankelijk zijn. Deze landen verdienen erkenning voor de enorme vooruitgang die ze de afgelopen jaren wat betreft het verminderen van hun koolstofdioxide-uitstoot hebben geboekt.

Het energie- en klimaatpakket moet dan ook niet te hard van stapel lopen; het moet tegelijkertijd solidair zijn en innovatief, het moet zowel de economie als het milieu ten goede komen, het moet de veiligheid waarborgen en toekomstgericht zijn. Nu we een ernstige economische crisis doormaken, is dit van bijzonder belang.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, in maart 2007 beloofden de regeringsleiders dat de EU tegen 2020 haar emissie van broeikasgassen met minstens twintig procent zou verminderen. Die verbintenis volstaat op zich niet om de opwarming bij de magische grens van 2° C een halt toe te roepen, wat volgens de wetenschap vereist is. Het was niettemin een belofte aan onze burgers en een stap in de goede richting. Het is daarom met grote ongerustheid dat ik nu vaststel dat het instrument om dat doel te bereiken, het klimaatpakket, van dag tot dag krachtelozer wordt.

Maandag werd tussen het Franse voorzitterschap en de grote fracties in het Europees Parlement een informeel akkoord gesloten over hoe we de kooldioxide-emissies van auto's zullen verminderen. Het resultaat kan heel eenvoudig samengevat worden: *Business as usual* voor de automobiellindustrie. Volkomen onbegrijpelijk! Al in 1995 stelde de Commissie voor om de kooldioxide-emissie te beperken tot 120 gram. Nu, dertien jaar later, wordt het doel nogmaals verschoven. Dat is het resultaat van alle mazen in de wetgeving in de vorm van de infasering van zowel het aantal auto's dat aan de vereisten moet voldoen, als ineffectieve boetes.

Ik ben het ook beu te horen hoe de financiële crisis als excuus wordt gebruikt om geen verantwoordelijkheid voor het klimaatpakket te nemen. De automobiellindustrie heeft meer dan een decennium gehad om over te stappen op groenere technologie. Dit is niet het resultaat van de financiële crisis maar van een voortdurende overproductie en het uitblijven van veranderingen in de automobiellindustrie.

De onderhandelingen over de emissiehandel zitten ook in de slotfase. Ook hier ziet het er niet goed uit voor het klimaat. Het gaat om de CDM-projecten. Wij moeten klimaatprojecten in de ontwikkelingslanden vanzelfsprekend steunen, maar zij moeten een aanvulling zijn op onze eigen emissiereducties en mogen ze niet vervangen.

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, onder het mom van nobele milieubeschermingsdoelstellingen drukken de rijkste lidstaten en bedrijven een klimaatpakket door dat de minder vermogende EU-landen een klap toebrengt. Terwijl de wereld in een crisis verkeert, wordt er een aanslag gepleegd op de mijnbouw en de elektriciteitsproductie in landen als Polen. Dit gaat ten koste van hun economische groei en leidt tot massaontslagen. Ook ik sta achter het verlagen van de CO₂-uitstoot in Europa en in de wereld, maar niet tot elke prijs.

We kunnen onze kolengestookte elektriciteitscentrales of kolenmijnen niet van de ene op de andere dag sluiten. Het is nog niet te laat om een slim compromis uit te werken dat voor alle landen aanvaardbaar is. Dit is echter alleen mogelijk als rekening wordt gehouden met de bijzondere kenmerken van de nationale economieën. Anders wordt het een zaak van dwang en onrecht, en daarmee zouden we niet moeten instemmen.

Karsten Friedrich Hoppenstedt (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, afvang en opslag van kooldioxide (CCS) is niet meer dan een radertje in het grote geheel van het klimaatpakket. Maar ook radertjes en tandwielletjes zijn van belang. Daarom is het ook zo belangrijk dat wij en de Europese Unie de weg banen voor de totstandbrenging van demonstratieprojecten, want op die manier kan een geheel nieuwe industrie, een overgangstechnologie voor de opslag van CO₂ ontstaan, zonder dat dit ten koste gaat van grote inspanningen op andere gebieden.

Wereldwijd zijn er drie demonstratieprojecten met een ander doel, namelijk het opvoeren van de olie- en gasproductie. Wij hebben in Europa echter behoefte aan eigen demonstratie-installaties, want we zijn niet alleen verantwoordelijk voor de mijnen en de technologie, maar ook voor het regelgevingskader dat na sluiting van de Europese mijnen in werking treedt.

We hebben problemen met de financiering, dat zegt men althans. Maar volgens mij hoeven dat geen echte problemen te zijn. Er gaat – dat cijfer staat vast – 1 800 miljard euro naar het financiële vangnet voor ondernemingen en banken en naar een financiële injectie voor het bedrijfsleven. Let wel: 1 800 miljard – en dan zouden we geen 10 of 5 miljard hebben voor het testen van nieuwe technologieën die van mondiale betekenis kunnen zijn.

Ik ben net terug uit China. Daar hebben we over de CCS-technologie gesproken, in de wetenschap dat China in de toekomst steenkool zal gebruiken om in 60 procent van de energiebehoefte te voorzien. Zuid-Afrika, de Verenigde Staten en Rusland hebben stuk voor stuk behoefte aan deze technologieën, maar in Europa slagen we er maar niet in deze technologieën van de grond te krijgen. Ik denk dat de Raad en wijzelf ons moeten inzetten om de financiering rond te krijgen, of we dat nu doen via het emissiehandelssysteem of via een ander instrument. Op die manier kunnen we juist deze technologie wereldwijd op de kaart zetten.

Dariusz Rosati (PSE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het probleem van de klimaatverandering is een van de grootste uitdagingen waar de mensheid voor staat. De Europese Unie heeft een ambitieus programma ontwikkeld om de uitstoot van koolstofdioxide tegen 2020 met 20 procent te beperken, de energie-efficiëntie te verbeteren en het aandeel van hernieuwbare energiebronnen te vergroten.

Deze plannen laten zien dat de Unie een voortrekkersrol in de wereld wil spelen bij de bestrijding van de klimaatverandering. De Europese Unie is echter geen eiland en kan het niet alleen af. Als we onze partners in de wereld niet overhalen tot even ambitieuze aanpassingen, zullen we ondanks onze uiterste inspanningen dit probleem niet aankunnen.

De voorgestelde veranderingen moeten zo doelmatig mogelijk worden opgezet, om de kosten voor de economie, die sowieso immens zullen zijn, te minimaliseren en zo de lasten voor de burger te verlichten. Als ik het voorstel van de Commissie in dat licht beoordeel, wil ik wijzen op twee gevaren.

Ten eerste, als elektriciteitscentrales op een veiling uitstootvergunningen moeten gaan kopen, zal dit tot een aanzienlijke stijging van de energieprijzen leiden, met name in landen waar kolen een belangrijke rol spelen bij de opwekking van energie. Dit zal een negatieve weerslag hebben op de koopkracht van huishoudens en op het concurrentievermogen van ondernemingen in die landen. Dit probleem kan deels worden opgelost door middel van benchmarking. Hierdoor worden de doeltreffendste oplossingen per brandstofcategorie beloond, waardoor het doel van vermindering van de uitstoot tegen aanzienlijk lagere kosten kan worden bereikt.

Ten tweede worden door het nu voorgestelde systeem voor de toekenning van emissierechten bedrijfstakken waarvoor het zogenoemde weglekeffect een significante risicofactor vormt, sterk bevoordeeld boven energie- en warmtecentrales. In wezen krijgen de meest welvarende landen daarmee een voorkeursbehandeling en dat lijkt me geen eerlijke oplossing.

Het toekenningssysteem moet zo worden geconstrueerd dat de minder welvarende landen niet in het nadeel zijn ten opzichte van de anderen. De eerlijkste oplossing lijkt me om de inkomsten van de veiling te verdelen aan de hand van het bruto binnenlands product.

Ik roep de Commissie en de Raad op om een slim compromis te vinden, zodat het streven naar verwezenlijking van deze doelen niet ten koste gaat van het concurrentievermogen van onze economieën en van de levensomstandigheden van onze samenlevingen.

Fiona Hall (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, dankzij de vastberadenheid van de rapporteur hebben wij enorme vooruitgang geboekt in de onderhandelingen over hernieuwbare energie. Tot mijn teleurstelling is er vannacht geen volledige overeenstemming bereikt. Het nog onopgeloste vraagstuk handelt evenwel niet uitsluitend over de handhaving van de doelstelling van 20 procent in 2020. De leden van dit Parlement hebben lang en hard gewerkt om te waarborgen dat de flexibiliteitsmechanismen waarvan de lidstaten zich kunnen bedienen om hun streefcijfers voor hernieuwbare energie te halen, de nodige rechtszekerheid bieden. Indien deze mechanismen in 2014 worden herzien, lopen wij het risico dat al dit werk vergeefs is geweest. Bovendien kan een dergelijke herziening een nadelige invloed hebben op de grootschalige ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen en groene banen die een wederopleving van Europese regio's zoals de mijne, Noordoost-Engeland, in het vooruitzicht stellen. Daarom kunnen wij niet instemmen met een formulering waarop wordt aangedrongen door één enkele lidstaat.

In het kader van de richtlijn hernieuwbare energie is echter enorme vooruitgang geboekt. Wij beschikken thans over een solide tekst inzake biobrandstoffen en op aandrang van het Parlement zal rekening worden gehouden met de indirecte wijziging van het gebruik van landbouwgronden, hetgeen van vitaal belang is. Voorts stel ik met voldoening vast dat de lidstaten verplicht zullen zijn hun energie-efficiëntie op te voeren om hun streefcijfers voor hernieuwbare energiebronnen gemakkelijker te kunnen halen.

In de huidige omstandigheden moeten wij onze aandacht richten op de richtlijn hernieuwbare energie, en in feite op het gehele klimaatpakket. Deze wetgeving moet naar behoren werken in de EU, maar zij moet tevens fungeren als overtuigend voorstel op de tafel van de wereldwijde onderhandelingen.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, Europa heeft eerder een pioniersrol vervuld en wil in Kopenhagen graag als bruggehoofd blijven fungeren.

De wereld kijkt natuurlijk mee en volgt ons vandaag, maar haar blik is ook gericht op de regering-Obama. We vragen ons terecht af of hij het misschien beter doet dan wij, aangezien wij op dit terrein nog steeds tekortschieten. We schieten tekort als het gaat om vervuilers en door de onderhandelingen over het klimaat- en energiepakket uiteindelijk over te laten aan de lidstaten. Persoonlijk heb ik alle vertrouwen verloren. We hebben heel lang tevergeefs alarm geslagen. Aan de andere kant van de Atlantische Oceaan heeft de grootste vervuiler van de wereld aangekondigd dat hij de emissies in 2020 zal hebben teruggebracht op het niveau van 1990. Dat is een vermindering van 60 procent. Verder willen de VS 100 procent van de emissierechten veilen. Ik vraag u: wat is daar mis mee? Natuurlijk slaan wij onszelf op de borst voor onze grote inspanningen, ook al weten we dat we niet voldoen aan de eisen van de wetenschappers van het Intergouvernementele Panel inzake klimaatverandering.

In de VS staan de vakbonden achter de omschakeling naar een koolstofarme economie. Dat moet een inspiratie zijn voor onze fabrikanten, die de milieucrisis, de financiële crisis en de economische crisis vooral aangrijpen om personeel te ontslaan, na jarenlang winsten te hebben behaald zonder de werknemers hiervan te laten meeprofiteren en na jarenlang vrijwillige overeenkomsten over vervuiling te hebben gesloten, die allemaal tot mislukken gedoemd waren.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, de belangrijkste veranderingen van het klimaat worden beïnvloed door de warmteafgifte van de zon, waar onze aarde 96 procent van haar warmte vandaan haalt. Een te hoge uitstoot van CO₂ en methaan heeft een ongunstige invloed op het milieu en moet daarom worden beperkt.

We kunnen uit deze impasse geraken door radicale technische en organisatorische maatregelen te treffen om de ontwikkeling van duurzame energieopwekking in een stroomversnelling te brengen, om de opwekking van schone energie uit te breiden en om alle maatregelen voor meer energie-efficiëntie en -besparing versneld door te voeren.

Dit vraagt allicht om een herstructurering van de uitgaven en om een flexibele inzet van de middelen die voor deze doelen zijn uitgetrokken, maar het mag niet leiden tot een drastische stijging van de elektriciteitsprijzen. Dit zou onaanvaardbaar zijn voor de Europese samenleving en voor de Europese industrie. De huidige versie van het pakket moet dan ook ingrijpend worden herzien.

Martin Callanan (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het doet mij plezier dat ik een bijdrage kan leveren aan het debat van vandaag. Ik was namens de PPE-DE-Fractie nauw betrokken bij het verslag van de heer Sacconi over de CO₂-emissies van auto's en heb deelgenomen aan de dialoog. Uit erkenning voor zijn werk wil ik er graag mee voor zorgen dat over deze wetgeving overeenstemming wordt bereikt. Ik kan u meedelen dat de PPE-DE-Fractie gisteravond is overeengekomen dat zij de ontwerpovereenkomst tijdens de stemming in de plenaire vergadering zal steunen.

Over die wetgeving is inmiddels overeenstemming bereikt. Dit betekent dat wij de autofabrikanten kunnen aanmoedigen om schonere, groenere en efficiëntere auto's te vervaardigen. Hopelijk gebeurt dit op duurzame wijze, zonder verlies van banen en welvaart. Net als mevrouw Hall ben ik afkomstig uit het noordoosten van Engeland. In mijn regio zijn vele duizenden banen afhankelijk van de auto-industrie. Ik hoop dat niemand daar nadeel van deze wetgeving ondervindt.

Laat ik even nader ingaan op het proces. Ik maak mij zorgen over het feit dat deze wetgeving in de loop van de procedure zeer snel en soms zelfs al te haastig door de Raad en het Parlement is behandeld. Vaak kregen wij de zestig bladzijden tellende documentatie slechts een uur voor de aanvang van de officiële dialoog toegestuurd. Zelfs afgelopen maandag, bij de slotdialoog, heeft de Commissie enkele minuten voor de opening van de onderhandelingen nog technische aanpassingen in de formulering aangebracht.

Mijns inziens is dit geen goede manier van werken. Ik vind het een slechte zaak dat deze buitengewoon belangrijke wetgeving niet in detail bestudeerd is, noch in de Raad noch in het Parlement. Ik weet dat dit ook het geval is met sommige andere dossiers. Ik dring erop aan dat alle wetgeving naar behoren wordt bestudeerd en dat iedereen de gelegenheid krijgt om bij te dragen aan het debat. Wij moeten ervoor zorgen dat deze buitengewoon belangrijke wetgeving correct is en dat wij in de toekomst geen fouten ontdekken.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, mij viel de eer te beurt om namens de fractie in te gaan op het door voorzitter Barroso voorgestelde klimaatpakket. Ik heb destijds aangegeven dat ik namens mijn fractie vierkant achter de klimaatdoelstellingen sta. Ik blijf bij dat standpunt en vind ook dat we niet van koers mogen veranderen. Maar ik heb toen al gewezen op het probleem van koolstoflekkage en het was me duidelijk, commissarissen, dat de Commissie dat probleem onvoldoende had aangepakt. We moeten nu de nodige schade inhalen.

Ik dank het voorzitterschap, want het lijdt geen twijfel dat het probeert om samen met de Parlementsleden oplossingen te vinden. Het gaat er niet om dat we de gestelde doelen vaarwel zeggen, maar dat we de industrieën die gebruikmaken van de nieuwste milieutechnologieën een passende voorsprong geven in plaats van deze industrieën over te halen om samen met hun banen en milieuvervuiling uit Europa te verdwijnen.

Het eerder genoemde benchmarksysteem moet ook op een juiste manier worden vormgegeven. Het gaat er ook om een degelijke planning mogelijk te maken. Het heeft weinig zin dat we nu al het beginsel vastleggen, maar dat we het dan pas jaren later, als de Commissie de details verder heeft uitgewerkt, ten uitvoer gaan leggen. Bedrijven moeten over een betrouwbare planning beschikken, zodat zij ook nu al kunnen investeren.

Nog een laatste en heel belangrijk punt: de extra opbrengsten dienen werkelijk te worden ingezet ten behoeve van milieudoelstellingen, hetzij binnen de industriector zelf, zodat daar vernieuwingen kunnen worden doorgevoerd om te voldoen aan de milieueisen, hetzij buiten de Europese Unie. Het mag niet zo zijn dat de ministers van Financiën het geld opstrijken. Het moet worden gebruikt voor milieubescherming.

Holger Krahmer (ALDE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, het Europees klimaatbeleid moet zijn waarde nu bewijzen. Terwijl de Europese economie inzakt, denken wij na over hoe we extra barrières kunnen opwerpen voor onze industrie.

De emissiehandel beoogt de CO₂-uitstoot te verminderen, maar zal vooral leiden tot stijgende kosten. Dat zorgt ervoor dat arbeidsplaatsen naar het buitenland dreigen te verdwijnen. Intussen kijkt de rest van de wereld gelaten toe. China hoeft eigenlijk alleen maar af te wachten. Straks komt staal niet langer uit Europa maar uit China.

Niet voor niets hebben deze week 11 000 metaalarbeiders in Brussel gedemonstreerd voor behoud van hun baan. Ik ben zeer ingenomen met de opmerkingen die de heer Swoboda zojuist heeft gemaakt over het benchmarksysteem, maar wat mij betreft zijn de sociaaldemocraten op dit punt toch rijkelijk laat tot inzicht gekomen.

Voor mij staat vast dat we onszelf danig overschatten als we denken dat het klimaat op aarde in doorslaggevende mate wordt beïnvloed door onze politieke maatregelen. In de 21^e eeuw zullen alleen die samenlevingen succesvol zijn die een intelligent antwoord geven op de twee volgende vragen: Waar komt onze energie vandaan en hoe maken we er efficiënt gebruik van? Het geldverslindende en door ideologische motieven ingegeven beleid waarmee we in Europa momenteel de CO₂-uitstoot trachten te verminderen, is gedoemd te mislukken.

Angelika Niebler (PPE-DE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte fungerend voorzitter van de Raad, geachte commissarissen, waarde collega's, ik denk dat we op koers liggen met het klimaatbeheersingspakket. Ik wil mijn twee minuten spreektijd slechts wijden aan de emissiehandel, aangezien dit onderwerp mij het meest na aan het hart ligt.

Wat gebeurt er aan de overkant van de Oceaan? Wat doen de Amerikanen? Barack Obama heeft zijn plan *New Energy for America* gepresenteerd. Wie het plan leest, houdt daar een plezierig gevoel aan over. Het plan bevat immers dezelfde doelen als die wij ons hebben gesteld. Vermindering van broeikasgassen vóór 2020, vergroting van het aandeel van de hernieuwbare energiebronnen, vermindering van het energieverbruik, vermindering van het oliegebruik, invoering van een miljoen plug-in hybride voertuigen vóór 2015. We zijn zeer bekend met al deze projecten en doelstellingen en kunnen die alleen maar van harte ondersteunen.

Maar de grote vraag is: hoe gaan de Amerikanen concreet te werk? Daarin schuilt het grote verschil met wat wij als Europeanen doen. De Amerikanen investeren massief in hun industrie. De Amerikaanse regering werkt aan een economisch herstelprogramma ter waarde van 500 tot 700 miljard dollar en tekent daarbij aan dat het grootste deel van dit geld zal worden gebruikt voor de verdere ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen en groene technologie. Als je goed naar het verkiezingsprogramma van de Amerikanen kijkt, worden er miljarden dollars uitgegeven om de industrie weer op wereldmarktniveau te brengen.

En wat doen wij? Als ik kijk naar de emissiehandel, belasten wij onze industrie jaarlijks met 70 miljard euro. Dat betekent 70 miljard euro aan extra belastingen voor onze industrie. Ik denk dat we ons moeten afvragen hoe we het concurrentievermogen van onze eigen industrie op peil kunnen houden en hoe we kunnen voorkomen dat onze Europese arbeidsplaatsen naar het buitenland verdwijnen.

Ik sta alleen achter een regeling in het klimaatbeheersingspakket als die zorgt dat we niet te maken krijgen met koolstoflekkage en dat Europa zijn binnenlandse industrie behoudt.

(Applaus)

Atanas Paparizov (PSE). - (BG) Ik wil er graag op wijzen dat het voor mij en mijn collega's belangrijk is dat er een uitkomst wordt bereikt in de onderhandelingen over klimaat en energie, zodat Europa een leidende positie kan innemen in de onderhandelingen over een internationale overeenkomst. Tegelijkertijd wil ik echter mijn teleurstelling uiten over het feit dat er geen vooruitgang is geboekt in een van de meest belangrijke kwesties voor de landen van Centraal- en Oost-Europa, namelijk een gepaste erkenning van hun inspanningen om in de periode vanaf het moment van het tekenen van het Kyoto-protocol tot op heden de emissies te verminderen. Ik ben van mening dat er een oplossing moet worden gevonden waarbij, in het kader van het compensatiemechanisme, rekening wordt gehouden met de inspanningen die deze landen hebben geleverd, aangezien zowel hun niveau van economische ontwikkeling als het probleem van de herstructurering van de economie in deze landen de afgelopen jaren behoorlijk actueel waren.

Ik ben zeer verheugd dat de heer Borloo melding maakte van de volgende week te houden bijeenkomst, die vooruitgang zou kunnen brengen in deze zaak. Het is, met betrekking tot handelsquota voor elektrische energie, van groot belang dat er bij dit proces rekening wordt gehouden met de integratie van deze sector in verschillende landen. In een aantal landen is er sprake van langetermijncontracten, en op grond daarvan zal de geleidelijke invoering van deze quota's een goede oplossing zijn in die landen waar de markt nog niet voldoende geïntegreerd is met het emissiehandelssysteem. Ik juich het zoeken naar een oplossing voor koolstofemissies toe, en ben van mening dat de actuele informatie die door de Commissie wordt verstrekt, zal bijdragen aan het vinden van oplossingen die bescherming zullen bieden aan bedrijven in die landen die moeten concurreren met buurlanden buiten de Europese Unie.

Adina-Ioana Vălean (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, de EU beschikt over voldoende potentieel om in de strijd tegen de klimaatverandering het voortouw te nemen. Dat is wat onze burgers van ons verwachten. Daarom is het van essentieel belang dat wij in eerste lezing overeenstemming bereiken over het klimaatpakket, niet alleen om aan de verwachtingen van onze burgers te voldoen, maar ook om in Kopenhagen een

gelijkluidend standpunt te kunnen innemen. Ik dank mijn collega's die vele uren gewerkt hebben om dit te proberen te bereiken.

Het is uiteraard belangrijk dat wij onze ambitieuze doelstellingen handhaven, maar tegelijkertijd mogen wij onze ogen niet sluiten voor de dramatische gevolgen van de financiële crisis voor het concurrentievermogen van de Europese industrie, die het erg te verduren heeft. Gelet op de nieuwe economische context is het des te belangrijker dat wij rekening houden met de sterk uiteenlopende industriële infrastructuren van de lidstaten. In dit verband moet worden erkend dat sommige landen erin geslaagd zijn een snelle en grootschalige herstructurering en modernisering door te zetten.

Daarom moeten wij de lidstaten en de industrie sectoren redelijke en passende flexibiliteitsmechanismen aanreiken die hen in de gelegenheid stellen hun doelstellingen inzake de reductie van de CO₂-uitstoot te halen.

Anders Wijkman (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, terwijl wij hier discussiëren over reducties van 20 procent of in het beste geval van 30 procent in 2020, verklaren steeds meer wetenschappers dat wij veel meer moeten doen. De reden hiervan zijn de jongste wetenschappelijke bevindingen die gepresenteerd zijn na de verslagen van het Intergouvernementele Panel inzake klimaatverandering, en de boodschap is dat de klimaatverandering zich veel sneller doorzet en veel ernstiger is dan de deskundigen slechts enkele jaren geleden dachten.

De meest alarmerende nieuwe informatie is de interactie tussen het klimaatsysteem, de oceanen en de terrestrische ecosystemen. De oceanen en de terrestrische vegetatie hebben de opwarming gecamoufleerd door meer dan de helft van de tot dusver door de mens veroorzaakte emissies te absorberen. Deze opnamecapaciteit is nu in gevaar vanwege de opwarming van de aarde en wordt nog verergerd door het overmatig gebruik en de vernietiging van de belangrijkste ecosystemen, met name van bossen. Wij kunnen controle uitoefenen op de emissies, maar de toestand van het planetenstelsel ontsnapt aan onze controle. Daarom ben ik van oordeel dat wij onvoldoende inspanningen leveren. Desalniettemin moeten wij een beslissing nemen, in de hoop dat wij onze inspanningen stap voor stap zullen kunnen versterken in samenwerking met de rest van de wereld.

Met betrekking tot het pakket maak ik mij zorgen over het feit dat het veilen van emissierechten ter discussie wordt gesteld. Veilingen zijn nodig om de innovatie te stimuleren en met de opbrengsten broodnodige steun te kunnen verlenen voor de aanpassing aan de klimaatverandering en groene investeringen in de ontwikkelingslanden. Ik ben tevens bezorgd over het voorgestelde compensatieniveau. Volgens mij wordt de noodzakelijke technologische omschakeling in ons deel van de wereld daarmee op de lange baan geschoven.

Ik ben nauw betrokken geweest bij de onderhandelingen over hernieuwbare energie. De duurzaamheidscriteria waren het grootste struikelblok. Vannacht hebben wij op dit punt met de Raad een doorbraak bereikt over ambitieuzere doelstellingen voor de vermindering van broeikasgassen bij het gebruik van biobrandstoffen en de opname in de levenscyclusanalyse van de indirecte gevolgen van het gebruik van landbouwgronden. Ik geloof dat dit getuigt van verantwoordelijkheidsbesef.

Tot slot nog een laatste punt. De klimaatverandering verschilt van alle andere kwesties die wij hier behandelen. Wij kunnen bijvoorbeeld uitvoerig onderhandelen over het juiste begrotingsniveau, maar wij kunnen niet onderhandelen met de natuur.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Dames en heren, het klimaat- en energiepakket dat wij hier vandaag behandelen is een compromis. Het is een compromis tussen de belangen van de industrie, de bescherming van het milieu en uiteraard ook – en dat is gezien de huidige economische crisis uitermate belangrijk – het belang van de werkgelegenheid en de bescherming van de Europese arbeidsplaatsen. Het klimaat- en energiepakket is tevens een compromis tussen de industrieel hoogontwikkelde landen van de Europese Unie en de Europese lidstaten waar het aandeel van de industrie minder hoog is. Zoals bij een goed compromis te doen gebruikelijk hebben alle partijen water in de wijn moeten doen. Ik ben ervan overtuigd dat een dergelijk voor alle lidstaten acceptabel compromis, zowel voor de oude als de nieuwe, de kleine als de grote, de industrieel meer en de industrieel minder ontwikkelde lidstaten, in het westen, in het oosten, in het noorden, in het zuiden of in het midden van Europa, daadwerkelijk tot de mogelijkheden behoort. Per slot van rekening kan dat ook direct worden opgemaakt uit het akkoord over de ontwerpverordening inzake de CO₂-uitstoot door motorvoertuigen, of uit de richtlijn inzake het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen.

Dames en heren, de Europese Unie is op velerlei terrein een lichtend voorbeeld voor andere delen van de wereld. Dat is zij ook als het gaat om het energie- en klimaatbeleid. Het is van levensbelang zo snel mogelijk

over te gaan tot goedkeuring van het klimaat- en energiepakket om vervolgens volgend jaar zij aan zij met de nieuwe Amerikaanse regering in Kopenhagen een voortrekkersrol te kunnen spelen.

Samuli Pohjamo (ALDE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, de regio's zullen er wel bij varen als er beter gebruik wordt gemaakt van hernieuwbare energie en duurzame ontwikkeling wordt bevorderd. Niet alleen zal dat een gunstig effect hebben op het klimaat, maar het zal ook werkgelegenheid in de regio's creëren en de toegang tot energie verbeteren. Er moet echter meer rekening worden gehouden met interregionale verschillen. In de uiteindelijke besluiten moeten bijvoorbeeld het koude klimaat van het noorden en de cruciale functie van de bosbouw meer tot uitdrukking komen. Ik wil er ook de aandacht op vestigen dat er veel droog veen is in het noorden, waar het geproduceerde hout en de duurzaam gewonnen turf een uitermate belangrijke rol spelen in de energieproductie aldaar. Ik hoop dat ook dit in aanmerking wordt genomen wanneer de definitieve besluiten vallen.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil het Franse voorzitterschap graag feliciteren met zijn serieuze aanpak van het energie- en klimaatpakket. Bovenal wil ik het voorzitterschap bedanken voor het feit dat het geluisterd heeft naar de opmerkingen die herhaaldelijk in het Parlement zijn gemaakt, maar die onvoldoende serieus werden behandeld.

Beste collega's, de Europese Unie heeft zich in de moeilijkste omstandigheden steeds weten te redden. Ook nu maken we zulke moeilijke omstandigheden door. Het belangrijkste is hoe dan ook dat we naar elkaar luisteren en dat we openstaan voor tegenargumenten. Aan die vaardigheid heeft het ons nooit ontbroken.

Ik maak van deze gelegenheid gebruik om de heer Turmes gerust te stellen dat mijn eigen land volledig bereid is het pakket zo snel mogelijk goed te keuren. Wij in het Parlement hebben goed inzicht in de voorgestelde amendementen en deze brengen op geen enkele manier het hoofdoel van het pakket, namelijk het beperken van de uitstoot, in gevaar – op geen enkele manier.

We hebben absoluut een klimaatpakket nodig en wel zo snel mogelijk, niemand die dat beter weet dan Polen. Wij zijn verantwoordelijk voor de onderhandelingen bij de Klimaatconventie en we weten dat we zonder zo'n pakket niet verder zullen komen in de wereldwijde onderhandelingen. Ik denk aan een pakket waarmee alle voorgestelde doelen worden bereikt – ik herhaal, alle voorgestelde doelen tot 2020 – maar dat meer aanvaardbaar is voor onze Europese economie.

Alleen een dergelijk pakket kan als model voor anderen dienen, en het gaat ons precies om zo'n pakket. Bovendien kan alleen een sterke economie die niet bedreigd wordt, investeren in de bescherming van het klimaat. Als we de economie verzwakken, waar moeten we dan de middelen om de klimaatverandering aan te pakken vandaan halen? Daarom is deze discussie zo belangrijk en daarom is het zo belangrijk om naar elkaars argumenten te luisteren.

Riitta Myller (PSE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, ik wil nog eens onderstrepen wat velen hier al eerder hebben gezegd, namelijk dat we in het debat over de onderhavige besluiten niet moeten vergeten dat dit slechts zal uitmonden in de tenuitvoerlegging van de besluiten die de staatshoofden en regeringsleiders al in maart 2007 hebben genomen. Bovendien moet het onze ambitie zijn de besluiten die reeds genomen zijn, uit te voeren.

In die zin is het buitengewoon belangrijk wat commissaris Dimas hier gezegd heeft over de relatie tussen flexibiliteit en effectieve tenuitvoerlegging. We hebben behoefte aan daden in de Europese Unie en ik sluit mij aan bij de rapporteur, mevrouw Satu Hassi, wanneer zij zegt dat het onze plicht is besluiten te nemen binnen de Europese Unie. Alleen zo kunnen we waarborgen waar zo velen van ons het over hebben, namelijk dat de economische crisis wordt overwonnen met behulp van milieu-innovatie en door investeringen in nieuwe technologie en nieuwe ontwikkelingen. Als we deze eisen niet ook voor onszelf laten gelden, zal het bedrijfsleven zich niet geroepen voelen nieuwe technologie te gaan ontwikkelen. Daarom maak ik me ook enigszins zorgen als we sommige landen speciale flexibiliteit gaan toestaan. In het ergste geval zullen die landen dan namelijk de boot missen, met andere woorden, niet over de technologische voordelen beschikken waarover de andere EU-landen wel beschikken.

Mariela Velichkova Baeva (ALDE) – (BG) De belangrijkste factoren voor een duurzame ontwikkeling van de groene energiemarkt, en voor het op een economisch efficiënte wijze behalen van de voor 2020 vastgestelde doelstellingen, zijn continuïteit in het beleid op de lange termijn en op nationaal en Europees niveau inzake het gebruik van energie uit duurzame bronnen en continuïteit in investeringen op de lange termijn. Het is noodzakelijk een uiteenlopende reeks instrumenten te benutten om gebruik te maken van de diverse portefeuilles van groene technologieën. Of dit nu plaatsvindt door middel van tariefschema's, investeringssteun

of op enigerlei andere wijze is afhankelijk van het niveau van ontwikkeling en gebruik van alternatieve energiebronnen. Deze instrumenten moet worden toegepast zonder dat er sprake is van schadelijke concurrentie tussen de verschillende markspelers in de energiesector. Een dergelijke complexe strategie kan mogelijk van invloed zijn op de vermindering van schadelijke emissies en de verhoging van de energieveiligheid. Dit is een basisvoorwaarde voor het effectief functioneren van de economie en voor het waarborgen van de gemoedsrust van onze burgers.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Mijnheer Borloo, mijnheer Piebalgs, mijnheer Dimas, dames en heren, om te beginnen feliciteer ik het Franse voorzitterschap met de inspanningen die het doet om tot overeenstemming over dit klimaatpakket te komen.

Maar, ziedaar: precies op het moment dat we de uitdaging van de klimaatverandering bespreken, ligt er opeens een financiële crisis op de onderhandelingsstafel. Het zijn nu net de economische crisis en de terugloop van de natuurlijke hulpbronnen die een echte duurzame industriële revolutie mogelijk zouden moeten maken.

Ik zeg dus “ja” tegen de “driemaal twintig”-doelstelling, “ja” tegen schone motoren, “ja” tegen hernieuwbare energie met een energiemix, maar “nee” tegen koolstoflekkage en “nee” tegen delokalisering. Daarom moeten we onderzoek en innovatie steunen en onze bedrijven en onze economie helpen zo pijnloos mogelijk door deze overgangperiode heen te komen.

De overeenkomst betreffende de CO₂-uitstoot van auto's was een goede zaak, ook al geloof ik dat de modulering van boetes nog steeds ontoereikend is. Wat de afvang en opslag van koolstof betreft: we wachten op de overeenkomst betreffende de financiering. Met betrekking tot emissierechten is het van belang dat er een eerlijke en realistische weg vooruit wordt gevonden. De invoering van gekwantificeerde drempels moet worden toegejuicht. Maar we weten dat er nog een hoop moet gebeuren. Het is belangrijk dat er in eerste lezing een overeenkomst tot stand komt. Onze bedrijven en industrieën willen op de hoogte gebracht worden van toekomstige verplichtingen. Ze moeten hun investeringen plannen.

Wat zouden mensen over de Europese Unie zeggen als er aan het eind van het jaar geen overeenkomst lag? De Europese Unie, die van zichzelf vindt dat ze het goede voorbeeld geeft in de strijd tegen de klimaatverandering. De Europese Unie, die zo ambitieus is als het om de strijd tegen de klimaatverandering gaat. Ik moet er niet aan denken hoe absurd het zou zijn als Europa er niet in slaagt tot een overeenkomst te komen maar volgend jaar in Kopenhagen toch iedereen ervan wil overtuigen dat dit de juiste weg is.

Ik wens het Franse voorzitterschap dus veel geluk en ik feliciteer het nogmaals met het verrichte werk.

Edite Estrela (PSE). - (PT) Voorzitter, de verandering van het klimaat is het grote probleem van deze tijd. Er is dringend actie nodig om de opwarming van de aarde tegen te gaan. De Conferentie van Kopenhagen is de laatste kans om een drama te voorkomen, op een moment dat er positieve signalen uit de Verenigde Staten komen. Gezien de verkiezing van president Obama moet de Europese Unie met een geloofwaardig en ambitieus voorstel komen om de andere partijen te mobiliseren.

Met betrekking tot de verdeling van de verantwoordelijkheden, een onderwerp waarbij ik nauw betrokken ben geweest als schaduwrapporteur van de socialistische fractie in het Europees Parlement, en waarover we, naar ik hoop, overeenstemming zullen kunnen bereiken, ben ik van mening dat de lidstaten zich eraan moeten committeren de CO₂-emissies intern omlaag te brengen en niet uitsluitend en overwegend ten koste van externe kredieten. De financiële crisis is niet, zoals sommigen hier gezegd hebben, een gevolg van het klimaatbeleid, maar een gevolg van slecht management. Sommige gevallen zijn een zaak voor de politie, niet voor de politiek.

Het Europees Parlement is zijn huiswerk aan het doen. Ik hoop dat de Raad dat ook doet, zonder toe te geven aan nationaal egoïsme en valse argumenten. De ontwikkeling van nieuwe technologieën is een kans voor de economie en voor het creëren van werkgelegenheid.

Ik wil afronden, fungerend voorzitter van de Raad, beste collega's, met een oproep: laten we allemaal ons uiterste best doen om in eerste lezing een akkoord te bereiken. De wereld heeft een internationale overeenkomst nodig en de burger verwacht maatregelen van ons.

Vladko Todorov Panayotov (ALDE). – (BG) Het tempo waarin klimaatverandering plaatsvindt ligt veel hoger dan was voorzien. Als de Europese Unie een leidende positie wil innemen tijdens de VN-bijeenkomst in Kopenhagen in 2009 over het bereiken van een wereldwijde overeenkomst voor een daadwerkelijke strijd

tegen klimaatverandering na 2012, moet er binnen de Europese Unie een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen worden gerealiseerd. Nieuwe lidstaten zouden er goed aan doen te overwegen in de elektriciteitsproductiesector geleidelijk een uiteindelijk voor honderd procent functionerend systeem van veilingen in te voeren, evenals een uitbreiding van de overgangsperiodes, teneinde schadelijke emissies op effectieve wijze te verminderen. De nieuwe lidstaten zijn nog altijd in hoge mate afhankelijk van kolen als de belangrijkste primaire energiebron. In deze landen verloopt de overgang naar alternatieve energiebronnen trager, en strenge maatregelen voor de vermindering van schadelijke emissies zouden derhalve onwenselijke sociale gevolgen kunnen hebben. Ik roep de Commissie en de Raad op er rekening mee te houden dat tot nu toe is voldaan aan de verplichtingen van het Kyotoprotocol en dat iedere lidstaat zich daadwerkelijk bereidwillig opstelt, zodat de opgelegde maatregelen ook resultaat hebben.

Pilar del Castillo Vera (PPE-DE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats wil ik mijn dank uitspreken aan iedereen die heeft deelgenomen aan de discussie, waaronder vertegenwoordigers van de Commissie en het voorzitterschap en mijn collega-Parlementsleden, voor het werk dat ze hebben verricht en voor het feit dat ze deze kwestie hebben willen behandelen.

Ik wil graag beginnen met vier zaken die volgens mij van cruciaal belang zijn bij de behandeling van dit probleem. Ten eerste is er het feit dat er steeds meer steenkool wordt gebruikt, om voor de hand liggende redenen, omdat grote delen van de aarde zich ontwikkelen, wat voorheen niet het geval was. Ten tweede leidt dit toegenomen gebruik van steenkool ertoe dat er meer CO₂ wordt uitgestoten. Ten derde moeten we niet vergeten dat het concurrentievermogen van bedrijfstakken nu op wereldwijde schaal wordt beoordeeld. En op de vierde plaats, maar zeker niet minder belangrijk, laten we nooit vergeten dat wanneer we het hebben over economie, we het vooral hebben over mensen. Want als het goed gaat met de economie, is dat goed voor het welzijn van mensen, en als het niet goed gaat, geldt het tegenovergestelde.

Uit de twee laatste punten volgt dat het concurrentievermogen van de Europese industrie in deze bijzonder moeilijke periode niet onnodig schade moet oplopen doordat in andere delen van de wereld geen regels of internationale eisen gelden voor dezelfde bedrijfstakken. De eerste twee zorgen ervoor dat we behoefte hebben aan een realistische, uitvoerbare en daardoor doelmatige internationale overeenkomst waaraan de landen met een grote CO₂-uitstoot deelnemen, die dus ook het meeste steenkool gebruiken. Zonder een dergelijke overeenkomst kunnen we nooit op een doelmatige manier het uiteindelijke doel bereiken, namelijk die CO₂-uitstoot verminderen.

Dames en heren, geachte collega's, vertegenwoordigers van het voorzitterschap en de Commissie, leiderschap bestaat uiteindelijk uit het aanreiken van middelen waarmee doelstellingen kunnen worden bereikt. De rest is niet meer dan fantasie.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Geen van de lidstaten van de Europese Unie heeft reeds te maken gehad met de problemen waarmee Litouwen binnen een jaar zal worden geconfronteerd. Ik doel op problemen in de energiesector. In overeenstemming met het Verdrag betreffende de toetreding tot de EU zal Litouwen de kernenergiecentrale in Ignalina moeten sluiten, die ongeveer 70 procent van de elektriciteitsbehoeften van het land vervult. Het voorstel van de Commissie aan Litouwen stemde in met een lichte stijging in broeikasgasemissies ten opzichte van 2005, maar houdt geen rekening met de consequenties van de sluiting van de kernenergiecentrale in Ignalina, terwijl dit zal leiden tot bijna een verdubbeling van het volume van dergelijke, door de Litouwse energiecentrales gegenereerde gassen. Na 2009 zal Litouwen als enige van de nieuwe EU-lidstaten geen emissierechten hebben. Dit alles zal negatieve gevolgen hebben voor de industrie en de gehele economie, alsmede voor particuliere verbruikers. Naar verwachting zullen de elektriciteitsprijzen stijgen tot het dubbele van hun huidige niveau, of meer.

Het toenemende gebruik van energiebronnen voor fossiele brandstoffen zal de emissies jaarlijks met 5 miljoen ton doen toenemen. Daarom hoopt Litouwen een vrijstelling te verkrijgen die in omvang ongeveer overeenkomt met wat is toegestaan krachtens de regels van het emissiehandelssysteem voor jaarlijkse niet-verhandelbare emissierechten, totdat een nieuwe energiecentrale is gebouwd. Het klimaat- en energiepakket is een buitengewoon belangrijk en gevoelig onderwerp. Ik begrijp dat ieder land zijn eigen uitdagingen en specifieke kenmerken heeft. Het zou nogal treurig zijn, als verzoeken om uitzonderingen negatieve gevolgen zouden hebben voor dit kwetsbare document, dat zo noodzakelijk is voor Europa en de gehele wereld. Echter, de situatie in Litouwen is werkelijk dramatisch en tevens uniek, aangezien we niet zijn aangesloten op het West-Europese elektriciteitsnetwerk. Ik dring er bij de deelnemers aan het dialoogoverleg op aan hier rekening mee te houden.

John Bowis (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, alle aandacht en alle ogen zijn nu gericht op de hoofdproblemen en dat is mijns inziens een teken dat wij wel degelijk vooruitgang boeken. Mijnheer de minister, mijnheer de commissaris, er is echter een stem die u hier vandaag niet hebt gehoord en die u zou moeten horen, namelijk die van de landen met een laag inkomen. Ik ben net terug van de ACS-bijeenkomst in Papoea-Nieuw-Guinea. Het is ons allen bekend dat de landen met een laag inkomen het grootste slachtoffer zijn van de groei die wij in het verleden hebben gekend. Zij hebben onze steun nodig.

De eilanden in de Stille Oceaan worden bijna letterlijk overspoeld door de golven. De opwarming van de aarde veroorzaakt er nieuwe ziekten. Muggen brengen malaria en dengue naar de regio. Bij onze thuiskomst lagen er brieven uit de perifere maritieme regio's van Europa te wachten waarin dezelfde klachten worden verwoord. Ook zij wachten wanhopig op onze hulp.

Tijdens de ACS-bijeenkomst hebben wij bestudeerd wat de gevolgen zullen zijn als wij er niet in slagen de klimaatverandering te voorkomen en aan te pakken. Zelfs als wij ons streefdoel van 2° halen, zal het resultaat nefast zijn: de beschikbaarheid van water zal dalen met 25 procent; de gewasopbrengsten zullen met 10 procent afnemen; het aantal mensen dat is blootgesteld aan malaria zal met vijftig miljoen toenemen; tien miljoen meer mensen zullen het risico lopen op kustoverstromingen; en wij zullen te maken krijgen met een drastische toename van het aantal ademhalingsproblemen, hart- en vaatziekten, door vectoren overgedragen ziekten, huidkanker en oogaandoeningen.

Als zij falen, falen wij ook. Hun ziekten zijn op dit moment reeds onze ziekten. Hun migratie zal onze migratie worden. En hun wanhoop kan onze wanhoop worden aangezien zij onze grenzen overspoelen. Daarom moeten wij hen, in hun belang maar ook in ons eigen belang, helpen vooruitgang te boeken, en snel.

Britta Thomsen (PSE). – (DA) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, ik wil graag ten eerste onze rapporteur, de heer Turmes, bedanken voor zijn indrukwekkende werk in verband met de richtlijn voor hernieuwbare energie. Overeenkomstig wil ik ook graag de diverse secretariaten, adviseurs en assistenten van het Parlement bedanken. Helaas zijn we er niet in geslaagd vannacht de onderhandelingen met de Raad af te ronden, ook al hadden we ons van de zijde van het Parlement ingesteld op het bereiken van een overeenkomst en waren we bereid om concessies te doen. Echter, zoals bekend zijn er twee bereidwillige partijen nodig om een resultaat te bereiken. Als rapporteur over de richtlijn voor de Sociaal-democratische Fractie in het Europees Parlement had ik mij erop voorbereid om hier vanmiddag te staan met een volledig uitonderhandeld pakket, een pakket dat duidelijk ons stempel zou hebben gedragen. Deze richtlijn zal een revolutie in het energiebeleid van Europa teweegbrengen en zal een einde maken aan meer dan honderd jaar afhankelijkheid van olie en gas. Een afhankelijkheid, die ons klimaat schade heeft toegebracht en overal ter wereld oorlogen, onrust en ongelijkheid heeft veroorzaakt. Om deze reden is het van doorslaggevend belang dat we nu de laatste puntjes op de i zetten in deze overeenkomst.

We hebben er reeds voor gezorgd dat er duidelijke en stevige duurzaamheidscriteria worden vastgelegd voor de productie van biobrandstoffen voor onze auto's. We hebben ervoor gezorgd dat het grote energieverbruik in gebouwen zal worden beperkt, en we hebben ervoor gezorgd dat producenten van windmolens en zonnecellen de garantie hebben dat Europa zal investeren in hernieuwbare energie. Het laatste struikelblok is om alle lidstaten te laten instemmen met de bindende doelstellingen voor 2010. Het probleem is dat één lidstaat een akkoord blokkeert. Derhalve kan ik er alleen maar krachtig op aandringen dat de Raad zijn standpunt heroverweegt, zodat Europa de energieovereenkomst kan krijgen die we zo hard nodig hebben.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, het is een van de belangrijkste taken van Europa en de Europese Unie om er nu voor te zorgen dat we een internationale verbintenis krijgen die de globale doelstellingen in verband met het klimaatbeleid serieus neemt. Het zal ook een van de belangrijkste taken van het Zweedse voorzitterschap zijn om ervoor te zorgen dat we die internationale verbintenis tijdens de conferentie van Kopenhagen krijgen.

Ik denk dat het, wanneer wij deze kwesties bespreken, belangrijk kan zijn om niet te vergeten dat succes in Kopenhagen, met een ruime internationale verbintenis, veel meer betekent dan de verschillende details van het pakket dat we nu bespreken. Daarom is het zo belangrijk dat we ervoor zorgen dat we nu een klimaatpakket krijgen dat voldoet aan de doelen die we hebben gesteld.

Ik geloof dat het belangrijk is dat we pragmatisch zijn wat de verschillende middelen betreft. Als we pragmatisch omgaan met de verschillende middelen en er tegelijkertijd voor zorgen dat we de doelen halen, garanderen we namelijk ook dat we brede steun krijgen voor wat moet worden gedaan en zorgen we ervoor dat de verschillende lidstaten volharden in hun wil om de verschillende verbintenissen na te komen. Dat is wat belangrijk is, en het is met dat perspectief dat wij doorgaan met de verschillende types inspanningen.

Ik wil onderstrepen dat we over één ding duidelijk moeten zijn, namelijk dat we altijd ruimte moeten creëren voor de initiatieven die de beste resultaten opleveren. Dat betekent dat we ruimte moeten creëren om investeringen te doen in andere landen waar de resultaten het grootst zijn. Dat betekent niet dat we minder veeleisend moeten zijn jegens onszelf, maar het is essentieel te beseffen dat we ons moeten concentreren op wat we kunnen doen om andere landen te helpen.

Tot slot moeten de middelen die nu via veilingen ter beschikking komen, naar de lidstaten gaan voor diverse maatregelen in de verschillende landen.

Dorette Corbey (PSE). - Voorzitter, de emoties lopen op nu het klimaatpakket zijn afronding nadert. Sommigen beweren dat het klimaat maar even moet wachten, in ieder geval tot de crisis voorbij is. Maar dat is geen goed idee. Ten eerste is het absoluut noodzakelijk dat we snel actie ondernemen tegen de opwarming van de aarde. De berichten zijn steeds dat de opwarming sneller verloopt dan was voorzien. Ten tweede raakt de olie op. We moeten echt toe naar een duurzame energievoorziening. En ten derde is een effectief klimaatbeleid een goed wapen tegen de recessie.

Investerings in duurzame energie, in infrastructuur voor groene energie en energie-efficiëntie in gebouwen leveren miljoenen banen op, en dat mogen we niet laten lopen. Natuurlijk moeten we oppassen dat de werkgelegenheid in de staal-, papier- of automobielsector niet verdwijnt naar het buitenland. Zoals het er nu uitziet, gaat het met het pakket de goede kant op, maar we moeten oppassen dat het geen lege huls wordt.

Met het akkoord over de brandstoffenrichtlijn kunnen we in ieder geval tevreden zijn. 10 procent reductie van CO₂ op basis van een *well-to-wheel*-analyse. Dat is een goed en krachtig signaal, zeker in een tijd dat de oliemaatschappijen juist steeds meer energie aanwenden om benzine en diesel te produceren. Daarmee geeft de brandstofrichtlijn een belangrijke impuls voor wereldwijde vermindering van emissies voor affakkelen, versnelde inzet van elektriciteit in het wegvervoer en de keuze voor meer efficiënte biobrandstoffen die ook nog eens voldoen aan strenge duurzaamheidseisen. Europa zet hiermee de toon; ook in de VS zijn soortgelijke initiatieven genomen en het post-benzinetijdperk is hiermee in zicht.

Karl-Heinz Florenz (PPE-DE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de Commissie en ook de Raad bedanken omdat zij ons dit klimaatpakket hebben voorgelegd. Ik denk dat het niet nodig is om ook maar één cijfer, doel of percentage in dit pakket te wijzigen. Maar, mijnheer de voorzitter van de Raad, ik ben me maar al te zeer bewust dat we onder enorme tijdsdruk staan. In mijn twee minuten spreektijd van vandaag kan ik hier echter niet op ingaan.

Ik wil een punt aan de orde stellen waarmee u bekend bent: graag wil ik aandacht van de Europese Unie voor de vraag of we in 2013 werkelijk direct moeten beginnen met deze zeer vastberaden veiling. We weten immers heel goed dat onze Amerikaanse vrienden en onze vrienden in India en China tegen die tijd niet de beschikking hebben over dergelijke instrumenten. Ik stel voor dat deze regelingen in het tweede Protocol van Kyoto of in Kopenhagen worden getroffen en dat we in Europa beginnen met de veiling op de dag dat het Protocol van Kopenhagen of Kyoto wordt aangenomen.

Haal bij de ondernemingen niet het geld weg dat ze op dit moment niet van de banken krijgen. Dit kapitaal is hard nodig om het gat op te vullen. Met name deze doelstelling willen we al in 2012 hebben gerealiseerd. Ik denk dat we onszelf lelijk in de vingers snijden als onze Europese industrie de wereldmarkt betreedt op klompen, terwijl onze Amerikaanse vrienden in India hardloopschoenen dragen. Dat is niet eerlijk en het mag gewoon niet gebeuren. Alle marktspelers moeten gelijkwaardig schoeisel dragen. Daar zal ik mij vol overgave voor inzetten, juist ook om de gestelde doelen te halen.

Het is me volkomen duidelijk dat we geld nodig hebben om ook compensatie buiten Europa te vinden in Latijns-Amerika. Dat staat helemaal niet ter discussie. Maar we moeten de instrumenten voor de emissiehandel wel zodanig vormgeven dat voor de industrie eerlijke voorwaarden gelden. Daar sta ik achter, zonder ook maar een enkele parameter te veranderen. Dit wilde ik nog even herhalen, omdat er in dit Parlement stemmen opgaan als zouden we aan de doelstellingen willen tornen. Dat, mijnheer Dimas, willen we helemaal niet.

Åsa Westlund (PSE). - (SV) Mijnheer de Voorzitter, de Raad en het Parlement zijn momenteel toch aan het onderhandelen over het klimaatpakket. Terwijl het voor de samenwerking een fantastisch succes zou zijn als we dit voor kerstmis in kannen en kruiken zouden hebben, moet ik zeggen dat ik erg ongerust ben over de richting die de onderhandelingen uit gaan. Volgens het recentste onderzoek zouden wij de emissies meer moeten reduceren dan wat het klimaatpakket voorschrijft. Toch gaat de Raad, en dan met name de ministers van een aantal rechtse regeringen, de richting uit van een verwatering van het pakket.

Het is bovendien met een zwaar gemoed dat ik als Zweedse vaststel dat de Zweedse regering onder leiding van de conservatieve partij één van de belangrijkste actoren is in het verhinderen dat de EU vooruitgang boekt in het klimaatpakket. Om vele redenen moet de meerderheid van de emissiereducties thuis gebeuren: ten eerste omdat wij de morele verantwoordelijkheid hebben om onze eigen emissies te reduceren, ten tweede omdat we door het voortouw te nemen en aan te tonen dat emissiereducties en grote economische groei hand in hand kunnen gaan, andere landen een internationaal klimaatakkoord kunnen laten ondertekenen, en ten derde omdat wij over een stimulans moeten beschikken om onze industrie de nieuwe groene technologie te laten ontwikkelen die we nodig hebben om in de toekomst concurrerend te zijn.

Ik wil het Parlement daarom aansporen om zich te verzetten tegen de houding van de Zweedse regering en erbij te blijven dat het grootste deel van de emissiereductie in Europa plaats moet vinden en dat een deel van de inkomsten uit de emissiehandel naar de ontwikkelingslanden moet gaan. Dan zijn we geloofwaardig en op die manier kunnen we in het najaar van 2009 een internationaal klimaatakkoord tot stand brengen in Kopenhagen.

Paul Rübzig (PPE-DE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil u, mijnheer Borloo, als voorzitter van de Raad bedanken. U bindt in de komende maanden en jaren de strijd aan met werkloosheid en armoede. Daar hebben we een weloverwogen pakket aan maatregelen voor nodig. Het is niet nodig om tot wel 100 procent van de emissierechten gratis toe te kennen aan industrie die de dupe is van koolstoflekkage. Wel hebben we behoefte aan 100 procent toekenning, evenals aan richtwaarden. Voor ondernemingen waarvoor de koolstoflekkage geen bedreiging vormt, is volgens mij de oplossing 20/20 de beste. Op die manier kunnen we beginnen met een groei van 20 procent en ook de doelstelling halen met een groei van 20 procent.

We willen ook dat er een uitzondering wordt gemaakt voor kleine en middelgrote ondernemingen, dat wil zeggen met name voor de ondernemingen met 25 000 ton die moeten groeien naar 50 000. Niettemin zou 80 procent van de kmo's afvallen, tezamen verantwoordelijk voor maar 27 procent van de CO₂-uitstoot. We moeten zorgen dat het geld binnen de ondernemingen blijft en dat we er geen belasting over heffen en het laten wegvloeien naar het buitenland. Het geld is in de ondernemingen keihard nodig voor innovatie en onderzoek. Wij als Commissie moeten zorgen dat degressieve afschrijving mogelijk wordt, zodat ondernemingen op deze gebieden tijdig en snel investeringen kunnen doen.

Ook bij de internationale overeenstemming hebben we behoefte aan een formule die uitgaat van een percentage tot 30 procent en niet van 30 procent als absoluut getal. Verder moeten we een duidelijk standpunt innemen over wat er in een internationale overeenkomst dient te staan. In het geval van warmtepompen wil ik de Commissie vragen er goed op letten dat ook lucht-lucht-warmtepompen onder de definitie vallen. Samen met zonne-energie is dit een weg waarlangs we natuurlijk heel veel CO₂ kunnen voorkomen.

Ook vraag ik de Commissie de veiligheidsnormen van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA) verplicht te stellen voor de Europese nucleaire industrie en pleit ik voor onafhankelijke toezichthouders in Europa die ook in andere lidstaten mogen meebeslissen om daar de veiligheid te bewaken.

Gyula Hegyi (PSE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, vele nieuwe lidstaten, waaronder Hongarije, hebben hun uitstoot van broeikasgassen teruggedrongen na het eind van de jaren tachtig en de ineenstorting van de oude industrie. Ten gevolge van dit proces heeft één op de zes Hongaren – ongeveer één miljoen mensen – zijn of haar baan verloren. Gelet op het feit dat de reductiebasis in het huidige voorstel 2005 en niet 1990 is, konden sommige oudere lidstaten hun emissiewaarden zonder gevolgen opvoeren. Dat is bijzonder oneerlijk ten opzichte van de nieuwe lidstaten. Na de verliezen in onze economie moeten wij een rechtvaardige compensatie krijgen.

Stadsverwarming is in vele nieuwe lidstaten in hoofdzaak een sociale aangelegenheid. De beslissing van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid om gratis ETS-emissierechten toe te kennen voor stadsverwarming is voor ons van essentieel belang. Daarom moet dit punt ook tijdens de dialoog gehandhaafd blijven.

Ik ben van oordeel dat het gebruik van afvang en opslag van koolstof beoordeeld moet worden op grond van markt- en concurrentiecriteria. Aangezien het hier een zeer nieuwe en dure technologie betreft, is extra voorzichtigheid geboden alvorens deze optie met overheidsgeld te subsidiëren.

Tot slot wil ik nog zeggen dat het gehele pakket zonder een passend sanctiesysteem tot mislukking gedoemd is. Als wij de lidstaten er niet toe verplichten zich aan de emissielimieten te houden, zullen al onze inspanningen vergeefs zijn. Daarom verzoek ik dit Parlement erop aan te dringen dat de sanctieregeling behouden moet blijven, want zonder sanctiesysteem zal ook de rest van het systeem niet werken.

De Voorzitter. – Dames en heren, mag ik even uw aandacht? We zijn bijna aan het einde van dit debat, maar ik moet dit toch onderbreken, om redenen die u zult begrijpen. Om 11.30 uur vindt de plechtige vergadering met Zijne Heiligheid de Dalai Lama plaats. We zullen dit debat na de plechtige vergadering voortzetten. Ik heb nog twee sprekers op de lijst staan, plus nog eventuele sprekers die gebruik willen maken van de *catch-the-eye*-procedure en de vertegenwoordigers van de Raad en de Commissie. Na afronding van het debat over de stand van de onderhandelingen over het klimaat- en energiepakket gaan we, zoals gewoonlijk, over tot stemming.

(In afwachting van de plechtige vergadering wordt het debat om 11.30 uur onderbroken.)

VOORZITTER: HANS-GERT PÖTTERING

Voorzitter

4. Plechtige vergadering - Dalai Lama

De Voorzitter. – Dames en heren, het is mij een grote eer en genoegen vandaag Zijne Heiligheid de veertiende Dalai Lama in de plenaire vergadering van het Europees Parlement te mogen verwelkomen. Wij wachten met spanning op uw gedachten over het Europees Jaar van de interculturele dialoog en de betekenis van deze dialoog voor de vrede en het wederzijds begrip tussen de volkeren. In de plenaire vergadering van het Europees Parlement zult u die gedachten vandaag met ons delen.

In de loop van 2008 hadden wij al de eer vertegenwoordigers van de christelijke religie, van de Joodse godsdienst en van de islam hier welkom te mogen heten. En vandaag hebben wij dus de gelegenheid een leidinggevende vertegenwoordiger van het boeddhisme te beluisteren. Uwe Heiligheid, onze gedachten gaan in deze dagen in het bijzonder uit naar de slachtoffers van de bloedige aanslagen in Mumbai en naar de mensen in India, het land waarin u in ballingschap leeft. Juist in een tijd van zulke grote uitdagingen kunnen religieuze leiders zoals u met hun pleidooi voor dialoog, vrede en verzoening een belangrijke bijdrage leveren aan ons maatschappelijk leven.

Het Europees Parlement streeft er voortdurend naar zijn stem te laten horen als het gaat om de rechten en de waardigheid van de mens. Cultuur en vrijheid van godsdienst zijn van direct belang voor de identiteit van mensen en zijn derhalve onlosmakelijk verbonden met de menselijke waardigheid. In dit verband heeft het Europees Parlement steeds weer geprobeerd om te wijzen op de mensenrechten van het Tibetaanse volk.

Toen u, Uwe Heiligheid, in 1988 een toespraak hield voor het Europees Parlement in Straatsburg, hebt u gesproken over een vredesplan van vijf punten voor Tibet. Ook in 2001 en in 2006 hebt u ons bezocht. In deze periode hebben wij als Europees Parlement een aantal resoluties goedgekeurd waarin we de Chinese regering hebben opgeroepen een rechtstreekse dialoog met inhoud aan te gaan en de culturele en religieuze identiteit, de mensenrechten van het Tibetaanse volk te eerbiedigen. Uit naam van het Europees Parlement zou ik nogmaals willen benadrukken: het Europees Parlement schaaft zich achter de territoriale eenheid van China, waartoe ook Tibet behoort. Maar wij zullen te allen tijde opkomen voor het recht van het Tibetaanse volk om de eigen culturele en religieuze identiteit te kunnen uitoefenen. Dat recht zullen wij altijd verdedigen!

(Applaus)

Wat zich sinds 10 maart in Lhasa en andere steden heeft afgespeeld, bewijst de dringende noodzaak van een oprechte dialoog die het draagvlak creëert voor een oplossing waar alle partijen zich in kunnen vinden en die rekening houdt met de cultuur, de religie en de identiteit van Tibet.

Daarom zijn we onthutst over het feit dat de gesprekken die uw speciale afgezant sinds 2002 voert met de Chinese autoriteiten tot op heden niets hebben opgeleverd. Wij spreken dan ook met klem de verwachting uit dat toekomstige gesprekken tot de gewenste resultaten zullen leiden.

China is een belangrijk land en een belangrijke partner van de Europese Unie. In onze dialoog met China hebben wij de plicht open en oprecht onze gemeenschappelijke waarden van democratie, recht, mensenrechten en vrijheid van meningsuiting te benoemen. Deze waarden berusten op het fundamentele beginsel van de menselijke waardigheid.

Dames en heren, we zouden onszelf verloochenen als we ons niet langer inzetten voor deze beginselen. Ook gisteren heb ik tijdens een gesprek met de vertegenwoordiger van China bij de Europese Unie deze beginselen aan de orde gesteld.

Uwe Heiligheid, u hebt ons een aantal jaren geleden zelf gezegd dat eenieder van ons moet leren niet alleen voor zichzelf, het eigen gezin of het eigen land te werken, maar ten bate van de gehele mensheid.

Uwe Heiligheid, u bent iemand die de dialoog voorstaat. Met uw pacifistische houding geeft u een uitstekend voorbeeld van een geëngageerde, vreedzame inzet voor een achtenswaardige zaak. Het is ons dan ook een eer dat u vandaag het Europees Parlement wilt toespreken.

Het is mij een groot genoegen u nu te mogen vragen ons toe te spreken.

(Applaus)

Zijne Heiligheid de veertiende Dalai Lama. – (EN) Excellentie, Voorzitter Pöttering, waarde leden van het Parlement, dames en heren,

Het is een grote eer om u vandaag te mogen toespreken, en ik dank u voor uw uitnodiging.

De laatste keer dat ik hier was, heb ik mijn betoog in het Tibetaans gehouden en vervolgens de Engelse vertaling gelezen. Dat leek mij pure tijdverspilling, dus heb ik mijn schriftelijke verklaring ditmaal al laten ronddelen. Ik ga niet herhalen wat daar in staat. Sommige woorden die er in staan, kan ik niet correct uitspreken, dus kan ik het beter niet voorlezen! De belangrijkste punten staan al in mijn schriftelijke verklaring, die zal ik hier niet herhalen.

Ik ben slechts één van zes miljard mensen. Ik geloof dat elk mens streeft naar een gelukkig, succesvol leven. Wij allemaal – ongeacht onze huidskleur, nationaliteit, sociale status of ons geloof – willen en hebben recht op een gelukkig leven, een succesvol leven.

Als mens geloof ik – en al een aantal jaren zijn veel vrienden het eens met mijn opinies en gevoelens – dat tegenwoordig te veel de nadruk ligt op het belang van materiële waarden. We hebben onze innerlijke waarden op de een of andere manier verwaarloosd. Daarom zijn er – ondanks grote materiële welvaart – nog steeds veel mensen – zelfs miljonairs – die erg rijk zijn maar op persoonlijk vlak ongelukkig zijn.

Een van de belangrijkste factoren voor geluk of vreugde heeft alles te maken met innerlijke vrede, met rust in je hoofd. Ook te veel stress, te veel wantrouwen, te veel ambitie en hebzucht zijn mijns inziens factoren die onze innerlijke rust tenietdoen. Daarom mogen we onze innerlijke waarden niet negeren als we gelukkig willen worden.

Deze innerlijke waarden zijn niet per se verbonden aan religieuze stromingen; volgens mij zijn ze een biologische factor die wij allen bezitten: hartelijkheid of verantwoordelijkheidsgevoel, gemeenschapszin. We hebben deze biologische factor omdat we sociale dieren zijn.

Dat is wat ik doorgaans “niet-religieuze moraal” noem. Dit is de basis van een gelukkig leven, van innerlijke vrede. Hiervoor promoot ik doorgaans niet-religieuze manieren: de seculiere methode betekent dat we ons gezond verstand, gemeenschappelijke ervaringen en de laatste wetenschappelijke bevindingen gebruiken.

Zelfs voor ons lichamelijk welbevinden is innerlijke vrede essentieel. Ik wil dit graag illustreren aan de hand van iets dat ik zelf heb meegemaakt. Onlangs ben ik geopereerd en is mijn galblaas verwijderd. Ik heb dus hetzelfde gezicht als tijdens mijn vorige bezoek aan dit Parlement, maar mis nu één orgaan. Maar nu gaat het weer goed met me, en ik voel me uitstekend!

(Gelach)

Even serieus, tijdens de operatie en ook daarna traden er een aantal vrij ernstige complicaties op. Normaal gezien duurt de verwijdering van een galblaas een kwartier tot twintig minuten, maar in mijn geval duurde het drie uur vanwege de complicaties. Binnen één week na de ingreep was ik echter volledig hersteld. De artsen waren wel wat verbaasd. Ik vertelde hen dat ik niets bijzonders had. Geen miraculeuze krachten. Geen helende krachten. Als ik miraculeuze of helende krachten had gehad, had ik helemaal geen operatie hoeven ondergaan. Het feit dat ik ben geopereerd, betekent toch dat ik geen wonderen kan verrichten? Maar ik geloof ten stelligste dat innerlijke vrede bijdraagt aan een spoedig herstel.

De bevordering van menselijke waarden zie ik dus als mijn belangrijkste taak.

Op de tweede plaats staat de bevordering van harmonie tussen de religies. Alle grote religies hebben in dat opzicht – ik bedoel qua innerlijke vrede – ideeën over hoe je innerlijke vrede kunt ontwikkelen. Vooral in moeilijke of hopeloze tijden biedt het geloof ons innerlijke kracht en hoop.

Alle grote religieuze stromingen kunnen in feite in twee categorieën worden ingedeeld: theïstische religies en niet-theïstische religies. Het boeddhisme behoort tot de niet-theïstische religies. Het boeddhisme en jainisme maken beide deel uit van de Indiase traditie. Deze verschillende filosofieën, verschillende benaderingen, dragen uiteindelijk dezelfde boodschap uit, namelijk het in praktijk brengen van liefde, mededogen, vergiffenis, tevredenheid en zelfdiscipline.

Alle grote religies hebben dus hetzelfde potentieel, ook al zijn ze op verschillende plaatsen ontstaan, bij verschillende volkeren met verschillende denkbeelden. We moeten hier op verschillende manieren naar kijken. Er zijn theïstische en niet-theïstische filosofieën ontstaan, maar dat maakt niet uit. Deze filosofieën zijn belangrijk, maar nog belangrijker is het daadwerkelijke doel, de echte boodschap. In dat licht bezien dragen alle religies dezelfde boodschap uit die zich op dezelfde manier naar de praktijk vertaalt en hetzelfde effect heeft.

Harmonie tussen de verschillende religies is dus wel degelijk mogelijk. En toch worden er – niet alleen in het verleden, maar ook nu – uit naam van religie nog steeds conflicten uitgevochten. Daarom moeten we ons extra inspannen om harmonie tussen religies te bevorderen.

Misschien doet het niet ter zake, maar ik zie hier veel vrouwelijke Parlementsleden. Ik geloof (en dat doe ik niet alleen maar om de vrouwen hier tegemoet te komen) dat er in de beginjaren van de mensheid geen idee van leiderschap bestond. Alle gezinsleden werkten samen, alle leden van de gemeenschap werkten samen, gingen op jacht of verzamelden vruchten of iets dergelijks, en deelden wat ze hadden. Uiteindelijk nam het aantal mensen toe. Hiermee begonnen mensen te stelen, elkaar te bedreigen, enzovoort. Als reactie daarop ontstond het concept van leiderschap.

In die tijd was het verstand niet zo belangrijk. Belangrijk was fysieke kracht, net als bij andere dieren. Volgens mij is dat de reden dat mannen dominant werden.

Vervolgens werd het verstand ontwikkeld door onderwijs, en werd het verstand belangrijker dan fysieke kracht. Hierdoor werden mannen en vrouwen min of meer elkaars gelijke. Daarom zijn veel Parlementsleden vrouw. En een aantal ziet er niet verkeerd uit!

(Gelach en applaus)

Zoals ik eerder al zei, moeten we in deze eeuw, in deze tijd, compassie met onze medemens, liefde voor de mens en hartelijkheid promoten. Ik denk dat vrouwen om biologische redenen gevoeliger zijn voor andermans lijden. Bent u het met mij eens?

(Kreten van "ja!")

Volgens mij moet ik het aan de mannen vragen, niet aan de vrouwen.

Ik moet het kort houden, maar zal een korte anekdote vertellen. Toen ik ooit een nachtvlucht van acht of negen uur terug naar India had, zag ik een stel met twee kleine kinderen, één van een jaar of zes à zeven, en één heel jong kind. De jongste was behoorlijk lastig. In het begin ontfermde de vader zich ook over zijn jongste zoon of dochter, maar na twee of drie uur viel hij in slaap. De moeder daarentegen lette de hele nacht op haar stoute kinderen. Ze besteedde continu aandacht aan hen, en tegen de ochtend had ze rode ogen. Dit is slechts een voorbeeld. Vrouwen zijn gevoeliger voor het leed van anderen.

In deze tijden hebben we dus niet alleen een goed stel hersenen en ideeën nodig, maar ook een warm hart. Mijns inziens spelen vrouwen hierin een bijzondere rol. Daarom ben ik blij hier zoveel vrouwen te zien. Ik heb dit al vaker gezegd, maar wilde er nog maar eens op wijzen.

Nu dan de Tibetaanse kwestie.

(Applaus)

Sommige Chinese leiders denken in principe dat wij handelen als een afscheidingsbeweging, maar dat is niet juist. Dat klopt echt helemaal niet. Iedereen weet dat we naar echte autonomie streven binnen de Volksrepubliek China, in ons eigen belang. Tibet loopt op materieel gebied achter – maar op spiritueel gebied uiteraard voor – dus iedere Tibetaan wil nu een gemoderniseerd Tibet. Daarom is het wat onze materiële ontwikkeling betreft in ons eigen belang om deel te blijven uitmaken van het grote land – de Volksrepubliek China.

Allereerst wil ik dus duidelijk stellen dat wij niet optreden als een afscheidingsbeweging. Bepaalde rechten waarom we bij de Chinese autoriteiten hebben gevraagd, zijn al toegezegd of staan in de Chinese grondwet, net als bepaalde rechten van minderheden.

Daarnaast wil ik onze aanhangers duidelijk maken dat sommige Chinezen vinden dat uw steun, uw betrokkenheid bij de Tibetaanse zaak aangeven dat u tegen China bent. Dat klopt in het geheel niet. Wij willen juist bijdragen aan een harmonieuze maatschappij, aan stabiliteit en eenheid. Dit is uiteraard een kwestie van gezond verstand, van gemeenschappelijke ervaringen: hoe kunnen eenheid en harmonie zich ontwikkelen in een situatie van angst, van geweren? Dat is onlogisch. Echte harmonie en eenheid komen alleen tot stand als er sprake is van vertrouwen en wederzijds respect.

Ik zal een voorbeeld geven. Wij streven niet naar onafhankelijkheid en houden strikt vast aan het principe van geweldloosheid. Als gevolg daarvan vinden nu ook sommige van onze vrienden in Xinjiang, die ook voor hun rechten strijden, dat onze aanpak effectiever is.

Heel wat jaren geleden had ik een ontmoeting met een aantal mensen uit Xinjiang – hun namen weet ik niet meer – die letterlijk streden voor onafhankelijkheid, zo nodig met geweld. Dat was hun visie. Ik zei hen: wij Tibetanen streven niet naar onafhankelijkheid en houden vast aan geweldloosheid.

Steeds meer inwoners van Xinjiang vinden onze aanpak nu ook realistisch en de beste optie. Onze aanpak vormde een stimulans voor mensen die eerst voor een gewelddadige strijd waren en onze aanpak om die reden verwierpen.

Wij dragen bij aan de opbouw van een gezonde, harmonieuze maatschappij.

Wij en degenen die ons steunen zijn niet tegen de Chinezen, China of de Chinese overheid. Wij helpen ze zelfs. Uiteraard kleven er veel nadelen aan totalitaire regimes: de maatschappij is gesloten, er is geen vrijheid van meningsuiting, geen persvrijheid. Dat vraagt om moeilijkheden.

Een Tibetaans gezegde luidt: “als je een echte vriend bent, moet je een vriend ook kunnen wijzen op zijn fouten”. Voor de Europese Unie is het natuurlijk belangrijk om nauwe banden te onderhouden met de Volksrepubliek China, maar tegelijkertijd moet de Europese Unie China wijzen op die nadelen, die fouten.

Ik heb niet veel tijd meer. Gisteren had ik een ontmoeting met een aantal Tibetaanse supportgroepen waar leden van het Parlement deel van uitmaken. Zij zeiden me dat ze 24 uur zouden vasten. Het is een goede zaak dat sommigen van hen willen vasten. Ik heb daar veel waardering voor. Ik heb meteen gereageerd, en wij gaan ook vasten. In mijn geval als boeddhistische monnik eet ik niets meer na de lunch. Ik dacht echter dat het beter zou zijn als ik na het ontbijt zou beginnen met vasten. Dat heb ik vanmorgen dus gedaan. Voor een boeddhistische monnik is vasten iets heiligs omdat ik als ik wakker wordt altijd trek heb en dus geen ontbijt oversla. Ik heb nu ontbeten, en zal tot het ontbijt van morgenochtend vasten om u te steunen bij uw voornemen.

Dank u wel.

(Het Parlement geeft de spreker een staande ovatie)

De Voorzitter. – Uwe Heiligheid, u gaat altijd de dialoog aan. Ik heb in mijn 29 jaar in het Europees Parlement nog nooit meegemaakt dat een spreker die het woord voert een dialoog aangaat met het Parlement. Als er ook maar iemand – met inbegrip van de Chinese regering – twijfelt aan het feit dat u iemand van de dialoog bent, dan heeft uw toespraak vandaag aangetoond dat u iemand van de dialoog bent.

(Levendig en langdurig applaus)

Aan mij de eer om u namens het Europees Parlement te bedanken voor uw aanwezigheid vandaag, en ik ben blij dat u weer gezond bent. U hebt bewezen dat u hersteld bent van uw operatie, maar we hadden niet verwacht dat u al uw ervaringen met ons zou delen. Dit geeft aan dat u vertrouwen hebt in de leden van het Europees Parlement. U hebt ons een duidelijke politieke boodschap én een duidelijke menselijke boodschap gegeven. Namens het Europees Parlement wil ik u hartelijk danken voor deze boodschap en voor uw grote gevoel voor humor.

Waarde collega's, ik ben van mening dat wij Zijne Heiligheid de veertiende Dalai Lama moeten helpen om ervoor te zorgen dat het Tibetaanse volk een mooie toekomst tegemoet gaat en zijn eigen cultuur en religie kan behouden. Uwe Heiligheid, het Europees Parlement staat achter u. Dank u voor uw aanwezigheid en voor uw toespraak.

(Levendig en langdurig applaus)

VOORZITTER: MARTINE ROURE

Ondervoorzitter

5. Stand van de onderhandelingen over het klimaat- en energiepakket (voortzetting van het debat)

De Voorzitter. – We gaan verder met het debat over de stand van de onderhandelingen over het klimaat- en energiepakket.

Struan Stevenson (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, wat betreft beroep op het Reglement wil ik de leden van dit Parlement mededelen dat het Gerecht van eerste aanleg in Luxemburg vanmorgen heeft bepaald dat de organisatie van de Iraanse Volksmujahedeën van de lijst van terroristische organisaties van de EU moet worden geschrapt. Het is de derde keer dat dit vonnis is gewezen, en dat zou voor de Raad en de Commissie een teken aan de wand moeten zijn dat hun pogingen om de mullahs en het repressieve regime in Teheran tevreden te houden door de organisatie van de Iraanse Volksmujahedeën op de lijst van terroristische organisaties van de EU te plaatsen een aanslag vormen op de vrijheid en onafhankelijkheid.

(Applaus)

*
* *

De Voorzitter. – Dames en heren, als u het niet erg vindt zullen we daarom de orde van de spreektijd hervatten.

Herbert Reul (PPE-DE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, het voorzitterschap van de Raad en de Commissie, dit Parlement heeft de laatste jaren altijd veel moed getoond, ook als het ging om het gebruik van zijn eigen bevoegdheden. We hebben ons niet de les laten lezen toen we de Dalai Lama wilden uitnodigen. Ook toen we een besluit namen over de Sacharovprijs en toen het ging over deelname aan de Olympische Spelen hebben we ons door niemand de wet laten voorschrijven.

Ik ben dan ook erg verontrust dat we ten aanzien van zo'n belangrijk punt, waarvoor vandaag kennelijk niet al te veel interesse bestaat, niet volledig gebruikmaken van onze bevoegdheden, ook al hebben sommige collega's dit omschreven als het probleem van de eeuw. Ik wil het voorzitterschap van de Raad en de leiding van het Parlement vragen erop toe te zien dat we niet alleen maar praten over betere regelgeving, maar dat we ook echt de mogelijkheid hebben om teksten te onderzoeken. Op dit moment worden bijvoorbeeld de onderhandelingen over de emissiehandel niet gevoerd op basis van het advies van het Parlement, maar op basis van het besluit van slechts één enkele commissie. Er waren vier commissies die besluiten hebben genomen, maar hun mening is niet vertegenwoordigd in de dialoog. Er is één rapporteur die onderhandelt, terwijl 784 afgevaardigden niet de kans krijgen om iets te zeggen.

De agenda van de procedure is als volgt: op 10 en 11 december vindt de Raad plaats, op 15 december de dialoog en daarna moeten er besluiten worden genomen. Dat betekent dat wij als afzonderlijke Parlementsleden geen enkele mogelijkheid hebben om de tekst te bekijken en te evalueren, de tekst met elkaar te bespreken en er vervolgens een weloverwogen besluit over te nemen. Het was vandaag al moeilijk om een serieus debat te voeren. Eerst moesten we later beginnen, daarna werd de vergadering onderbroken en nu luistert er bijna niemand meer. Dat zegt als zodanig al genoeg. We nemen besluiten over 70 miljard euro aan belastingen voor de burgers, maar we lijken onszelf niet eens een paar uren of dagen te gunnen om eens goed naar de materie te kijken.

Ik vind dit persoonlijk onverantwoord. Om die reden zou ik het voorzitterschap van de Raad en ook het voorzitterschap van ons Parlement willen vragen om te zorgen dat we allemaal voldoende tijd krijgen.

(De spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (SL) Dames en heren, het is positief dat we juist in deze tijd een zeer ambitieus voorzitterschap hebben gezien, dat zich werkelijk intensief heeft ingespannen om een overeenkomst over het klimaat- en energiepakket te bereiken. Desondanks heb ik mijn twijfels over de gepastheid van het proces waarbij in eerste lezing overeenstemming moet worden bereikt, aangezien dergelijke uitgebreide en

gecompliceerde documenten vragen doen rijzen omtrent de transparantie en adequate vertegenwoordiging van het meerderheidsstandpunt in het Parlement, en dit raakt natuurlijk tevens aan de vraag hoe democratisch dit proces is.

Ik zou daarom graag zien dat we de volgende keer meer tijd nemen om de dingen te overwegen, voordat we bevestigen dat we een document in eerste lezing zullen behandelen. Er zou niets mis mee zijn als we een normale eerste lezing in december zouden afronden en vervolgens een tweede lezing uitvoeren voor het einde van onze zittingsperiode en een gepaste overeenkomst met de Raad bereiken. Het is daarom niet verbazingwekkend dat er in dit debat niet veel is gediscussieerd over de details, aangezien de leden van het Parlement daar niet bijzonder mee bekend zijn.

Ik wil voornamelijk het gebruik van middelen uit veilingen aan de orde stellen. Ik ben van mening dat we in dit verband rekening moeten houden met bepaalde principes, met name dat we middelen uitsluitend moeten inzetten voor oplossingen voor milieu- en klimaatproblemen, dat we de middelen moeten inzetten voor effectenverlichting en aanpassingen, en om technologieën te ontwikkelen die broeikasgasemissies reduceren en die nog niet commercieel worden geëxploiteerd – met andere woorden, hiermee bedoel ik ook pilotprojecten op het gebied van CO₂-afvang en -opslag (CCS).

Dit is niet alleen belangrijk voor de Europese Unie, maar ook voor derde landen zoals China. In dit verband moeten we de middelen gebruiken voor maatregelen binnen de Europese Unie en voor samenwerking met derde landen. Wat betreft het niveau van de emissies moeten we rekening houden met onze verantwoordelijkheid voor mondiale emissies, die momenteel op een niveau van 13 tot 14 procent liggen, en hier ook onze historische verantwoordelijkheid voor emissies bij betrekken. Verder moeten we ook de financiële middelen voor de reeds bestaande mechanismen gebruiken. Het is met andere woorden niet de bedoeling dat we hiervoor nieuwe fondsen in het leven roepen.

Ik wil graag de gehele groep onderhandelaars bedanken en hen laten weten dat deze overeenkomst een goede basis is voor de onderhandelingen volgende week in Poznan.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). – (FI) Mevrouw de Voorzitter, we weten maar al te goed dat het standpunt van het Parlement over het klimaatpakket niet unaniem is. Mijn eigen fractie staat op veel punten dicht bij het standpunt van de Raad dan bij dat van het Parlement. Het is echter belangrijk in gedachten te houden dat wij het over emissiereductie volkomen eens zijn: emissies moeten worden teruggedrongen. De vraag is alleen hoe. Sommigen willen het op de dure manier doen, door veilingen, en wij willen het op de kosteneffectieve manier doen, met behulp van benchmarks.

De vertegenwoordiger van de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie gaf tijdens de onderhandelingen openlijk de wens te kennen dat de prijzen zouden stijgen, opdat de consument zijn gewoonten zou veranderen. Onze fractie hecht geen geloof aan dit soort logica zolang de emissiehandel unilateraal is. Zolang dat het geval is, is een prijsstijging niet meer dan een vorm van belasting. Als het speelveld voor de emissiehandel de hele wereld omvatte, zouden veilingen een goede optie zijn. De prijs van emissierechten zou eenvoudig kunnen worden doorberekend in de consumentenprijzen, wat consumenten er vervolgens weer toe zou aansporen voor schonere producten te kiezen. Sectoren met een volledig koolstofintensieve productie zouden dan misschien wel eens helemaal naar de achtergrond kunnen verdwijnen, je weet maar nooit. Helaas werkt de consumentenomgeving op dit moment niet zo. Producten die op een minder schone wijze zijn vervaardigd buiten de EU hebben op wereldmarkten een concurrentievoordeel. Dit is van cruciaal belang voor de werkgelegenheid. Ik hoop dat de Raad de resultaten naar onze tevredenheid zal kunnen verbeteren.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) De Europese Unie heeft toegezegd het dossier klimaatverandering tegen januari 2009 af te ronden.

De uitkomst van de onderhandelingen zal van bijzonder belang zijn voor de VN-conferentie in Poznan, waar zal worden getoetst hoe het staat met de belofte van de EU haar koolstofemissies terug te dringen en armere landen bij te staan.

Het is zaak dat onze doelstellingen ambitieus blijven, zodat er een internationale overeenkomst wordt ondertekend die de ontwikkelingslanden voldoende zal motiveren ons voorbeeld te volgen.

Als er een internationale overeenkomst wordt ondertekend, moet het een prioriteit van ons blijven ons streefpercentage na 2020 op te trekken van 20 procent naar 30 procent, zelfs als deze verandering via nieuwe onderhandelingen wordt gerealiseerd.

Een ambitieuzere doelstelling voor de lange termijn zal de EU geloofwaardig maken als belangrijke speler in de strijd tegen de opwarming van de aarde en eraan bijdragen dat in de toekomstige onderhandelingen in Kopenhagen gunstige resultaten worden geboekt.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Mevrouw de Voorzitter, we hebben de VN en anderen beloofd dat we onze emissies met 20-45 procent zullen reduceren. Nu zullen we niet eens 20 procent halen en probeert de Raad in plaats daarvan in de onderhandelingen de verantwoordelijkheid van onszelf te verschuiven naar de ontwikkelingslanden. *Clean Development Mechanisms* betekenen veeleer vieze ontwikkeling waarin arme landen gedwongen worden onze verantwoordelijkheid te dragen en waardoor wij investeringen in die landen voor onszelf kunnen doen. Wanneer die landen vervolgens zelf hun klimaatbeleid moeten uitvoeren, zal hun dat duurder te staan komen. Het klimaatbeleid moet zowel steun als maatregelen hier thuis omvatten.

Het automobieliendriepakket, met andere woorden het pakket over de emissies van auto's, is zo waardeloos dat de emissies van het papier waarop het is geschreven groter zijn dan wat het zal kunnen besparen voor het klimaat van Europa en de aarde. Het is slecht voor de automobieliendriepakket, slecht voor het milieu en slecht voor de consumenten, die in de toekomst energiezuinige auto's willen.

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (GA) Mevrouw de Voorzitter, de Europese Unie moet ambitieuze doelstellingen overeenkomen, zodat Europa het voortouw kan nemen in de bestrijding van klimaatverandering. We staan aan de vooravond van een periode van economische onzekerheid, maar de economische recessie zou ons de moed moeten geven om sneller op de nieuwe groene economie over te schakelen, zodat we oplossingen kunnen vinden voor vele van de oude problemen in verband met de vraag naar olie en de afnemende energievoorraden.

Wat betreft algemene stationaire verbrandingsinstallaties is het van belang dat de nieuwe prestatienorm voor emissies van kracht wordt, die in iedere energiecentrale moet worden ingevoerd vanaf ten laatste 2015. Het is tevens belangrijk om ook veiligheidscriteria en criteria voor continue monitoring vast te leggen.

Colm Burke (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, klimaatverandering kan niet langer uitsluitend worden gezien vanuit milieuoogpunt, maar moet een centralere plaats worden toebedeeld als onderwerp dat raakvlakken heeft met allerlei beleidsterreinen, waaronder ontwikkeling en mensenrechten. Het is niet alleen een probleem van de toekomst, maar ook van het heden. Klimaatverandering tast de natuurlijke hulpbronnen van arme gemeenschappen aan, onder andere hun land- en watervoorraden, waardoor mensen zich gedwongen zien te vertrekken om te overleven. Dit soort migratiestromen kan ontwrichting veroorzaken en een bedreiging vormen voor de algehele binnenlandse veiligheid van een land, regio of grensgebied.

Als lid van de Commissie buitenlandse zaken heb ik dit jaar een bezoek gebracht aan de grens tussen Tsjad en Soedan. Ik heb de verwoestingen die de oorlog heeft aangericht en de voedseltekorten met eigen ogen gezien. Klimaatverandering zal dit soort situaties nog verergeren. Helaas zijn degenen die het grootste risico lopen ook degenen die het minst hebben bijgedragen aan de klimaatverandering. Ik ben daarom blij dat mijn collega's in het Parlement op dit vlak het voortouw nemen. De EU, de VS en andere wereldmachten moeten in actie komen.

Jean-Louis Borloo, fungerend voorzitter van de Raad. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer Piebalgs, mijnheer Dimas, dames en heren, om te beginnen dank ik u voor dit debat, dat van essentieel belang was voor degenen onder ons die tegelijkertijd deelnemen aan de Conferentie van Poznan en de Europese Raad Milieu en die aanstaande maandag bij de Raad Energie en daarna op 11 en 12 december bij de Europese Raad aanwezig zullen zijn. Het was belangrijk dat iedereen zijn mening kon geven over wat waarschijnlijk een van de moeilijkste kwesties is waarmee we ooit te maken hebben gehad, aangezien het een ingrijpende wijziging van een aantal aspecten van ons economisch en sociaal beleid met zich meebrengt, omdat energie met de bijbehorende morele, ethische en ecologische dimensies, respect voor de natuur en natuurlijk de klimaatverandering zo'n grote rol bij dit alles speelt.

Om te beginnen wil ik degenen die de klimaatverandering in twijfel trekken, erop wijzen dat deze hele richtlijn alleen al van belang is omdat we onze afhankelijkheid van olie uiteindelijk hoe dan ook zullen moeten doorbreken. Of we dat nu doen met het oog op de klimaatverandering of om de energiemix te wijzigen en iets aan de daarmee gepaard gaande territorialisatie te doen, het gehele pakket is in beide gevallen relevant.

Het tweede punt dat ik naar voren wil brengen, als u mij toestaat, is gericht aan de Commissie, die zeer grondig en belangrijk voorbereidend werk heeft verricht. De doelstellingen die de commissies hebben voorgesteld en die onder het Duitse voorzitterschap door de Europese Raden zijn gesteund, liggen er en zijn correct. Ik meen dat ze door iedereen worden gesteund. Er is werkelijk een voortreffelijke poging gedaan om

door middel van conceptualisatie zaken duidelijk te maken die schijnbaar heel verschillend en soms schijnbaar onverenigbaar zijn. Ik geloof dat er, vanuit dit oogpunt, brede overeenstemming bij de instellingen heerst. Als het gaat om de methoden, dienen zich vragen aan.

Wat mij betreft: ik zou heel graag nogmaals verwijzen naar het vertrouwenscontract dat in het kader van de trialogen met het Parlement is gesloten en ik ben me terdege bewust van de gespannen houding van de Parlementsleden ten opzichte van de trialogen. Dat laatste zal niemand zijn ontgaan. Niettemin zijn onze internationale verplichtingen, onze internationale bijeenkomsten van wezenlijk belang. Kopenhagen is waarschijnlijk de belangrijkste bijeenkomst die de mensheid kan houden. We mogen niet verzuimen te laten zien dat Europa in staat is overeenstemming over deze punten te bereiken.

We hebben natuurlijk te kampen met diverse problemen op het gebied van het concurrentievermogen. Inderdaad mijnheer Watson, mijnheer Hoppenstedt en mijnheer Davies: de financiering van de koolstofafvang en -opslag moet uiteraard op de een of andere manier, nu of iets later, worden opgenomen. Het gaat natuurlijk om de methoden. Evenzo zou het onverantwoord zijn koolstoflekage te steunen en ik ben van mening dat we in principe heel redelijke oplossingen hebben gevonden.

Wat ik eigenlijk echt wil zeggen is dat er altijd een moment in het leven komt waarop we ons meer concentreren op de methode van de methode dan op het doel en de wijze waarop we dat doel kunnen bereiken. Methoden ontstaan soms zonder dat er sprake is van een doel en de garantie dat het doel wordt bereikt. Rond methoden heerst een mentaliteit waarbij het draait om auteursrecht. Dat geldt voor de Commissie en ook voor de rapporteurs van de diverse commissies van het Parlement. Het enige wat wij hoeven te doen is te zorgen voor de beoordeelbare publieke financiële middelen die ons in staat stellen de doelen die we onszelf voor de korte, middellange en lange termijn hebben gesteld, te bereiken.

Wat mijn laatste punt betreft, sluit ik me volledig aan bij wat in dit zo belangrijke Parlement is gezegd. De democratie wordt niet verloochend, maar alle processen worden versneld. Ik kan u vertellen dat de Parlementsleden vannacht tot 2.00 uur hebben doorgewerkt en vanochtend weer aan de slag zijn gegaan en dat ze een overeenkomst betreffende de CO₂-uitstoot van auto's hebben bereikt. We zouden het kunnen hebben over de eerste drie jaar, maar we kunnen het ook hebben over de doelstelling, die is gesteld op 95 gram en die de belangrijkste factor vormt voor de ontwikkeling van onze industrie.

Wat al onze punten betreft, zouden we kunnen debatteren over de manier waarop we met progressiviteit moeten omgaan. Het enige wat voor ons van belang is, is dat we geen boetes opleggen maar dat we concurrentie toestaan en garanderen dat de doelstellingen stuk voor stuk worden bereikt, aangezien ze allemaal met elkaar in verband staan en volledig van elkaar afhankelijk zijn.

Dit is in het kort wat ik puntsgewijs over alle toespraken wilde zeggen. U kunt erop vertrouwen dat ik verslag uitbreng aan de Raad van vandaag en de Raad van 11 december. Ik wil u in ieder geval oprecht bedanken.

Andris Piebalgs, lid van de Commissie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, het debat van vandaag ging vooral over de uitdaging van de klimaatverandering. Ik erken dat dit een enorme uitdaging is, maar hetzelfde geldt ook voor het energieprobleem waarvoor we ons geplaatst zien. Onlangs hebben we gezien dat de prijzen volatiel zijn, wat de continuïteit van de energievoorziening, die van bijzonder groot belang is voor de Europese Unie nu de afhankelijkheid van energie-importen stijgt, onder druk zet. Dit pakket biedt tevens een basis voor de oplossing van de energiezekerheid, niet alleen voor de Europese Unie, maar ook voor andere delen van de wereld. Als we de technologische veranderingen kunnen doorvoeren, zal dit geheel nieuwe en veilige energiebronnen ontsluiten die over de hele wereld gebruikt kunnen worden.

Mijns inziens was het debat van vandaag erg positief en heeft dit aangetoond dat het Parlement snel tot oplossingen wil komen. Ik ben daar zeer verheugd over. Mijn collega's en ik van de Commissie zullen ons uiterste best doen om overeenstemming tussen het Parlement en de Raad in deze decembermaand dichterbij te brengen.

Stavros Dimas, lid van de Commissie. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de afgevaardigden van het Europees Parlement die het woord hebben gevoerd in dit debat van harte bedanken voor hun zeer opbouwende standpunten. Ik wil tevens het Frans voorzitterschap bedanken voor zijn onvermoeibare inspanningen om samen met het Europees Parlement en de Commissie oplossingen te vinden die verenigbaar zijn met de door ons vastgestelde milieudoelstellingen maar ook met de diverse andere standpunten en problemen waarmee de lidstaten of diverse Europese bedrijfstakken en ondernemingen zijn geconfronteerd.

De Raad en het Europees Parlement hebben aangetoond een akkoord te willen bereiken in eerste lezing, en ik denk dat tot de volgende plenaire vergadering van het Europees Parlement, over twee weken, een oplossing zal zijn gevonden voor de nog hangende kwesties en een akkoord kan worden gesloten dat de verwezenlijking van de milieudoelstellingen, zoals de reductie van de broeikasgasuitstoot in de Europese Unie, mogelijk maakt. Zonder deze reductie zal de Europese Unie namelijk niet in staat zijn om op juiste wijze bij te dragen aan de strijd tegen klimaatverandering en evenmin om andere problemen te voorkomen, zoals delocalisatie van ondernemingen naar landen buiten de Europese Unie, waar dan onbeperkt kan worden doorgegaan met het uitstoten van CO₂. Daarom moeten wij alle noodzakelijke maatregelen nemen, en dat is ook het doel van het voorstel van de Commissie en de samenwerking tussen de drie instellingen. Wij willen juiste oplossingen bereiken, en ik ben ervan overtuigd dat wij over twee weken tijdens de plenaire vergadering een akkoord zullen hebben bereikt.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Alessandro Battilocchio (PSE), schriftelijk. – (IT) De milieubescherming en de strijd tegen de klimaatverandering zijn prioriteiten voor de gehele internationale gemeenschap waar niet op af te dingen valt. Zoals ik altijd heb beweerd in de afgelopen jaren, is het dankzij de vooruitgang van het wetenschappelijk onderzoek mogelijk om objectief te redeneren, ook met betrekking tot energiebronnen die maar al te vaak in een kwaad daglicht worden geplaatst. Met het oog op de huidige technologische vooruitgang moet er differentiatie van energiebronnen komen, om een proces van geopolitieke stabilisatie in de hand te werken en om meer veiligheid op internationaal vlak te garanderen. Daarbij moet ook de afhankelijkheid van de energievoorziening teruggedrongen worden. In deze optiek en om bepaalde situaties van achterblijvende ontwikkeling zoals die van Italië weg te werken, lijkt het me belangrijk dat er een serieus debat wordt opgestart over de productie van kernenergie, met specifieke verwijzing naar kerncentrales van de derde generatie.

Ivo Belet (PPE-DE), schriftelijk. – We staan met Europa op een kruispunt in de geschiedenis. We hebben ons voorgenomen om op wereldvlak de leiding te nemen in de strijd tegen de klimaatopwarming. De tijd is nu gekomen om dat engagement hard te maken.

We begrijpen dat onder andere onze vrienden in Polen garanties willen dat zij niet de zwaarste factuur van een klimaatakkoord voorgeschoteld krijgen. Daarom moet de EU meer investeren in nieuwe clean coal-technology en in CCS.

Het akkoord dat deze week is gesloten over de beperking van de CO₂-uitstoot voor nieuwe wagens wordt bekritiseerd, omdat het niet ver genoeg gaat. Die kritiek is deels terecht. Maar laten we de positieve aspecten niet onder de mat vegen. We starten wel degelijk vanaf 2012, zij het geleidelijk, en ook de doelstelling van max. 95 gram CO₂/km tegen 2020 hebben we vastgehouden.

Er zitten gelukkig ook krachtige stimuli in voor elektrische of hybride wagens. De constructeurs moeten inzien dat ze er alle baat bij hebben om resoluut voor die milieuvriendelijke wagen te gaan. De regeringen moeten die ommekeer veel krachtiger stimuleren met fiscale incentives. En de consument, wij allemaal dus: wat houdt ons tegen om zo een milieuvriendelijke auto nu al te kopen?! Vandaag al zijn er middenklassewagens op de markt, die onder de Europese norm van 2012 zitten. Dus,

Richard Corbett (PSE), schriftelijk. – (EN) Ik ben verheugd over de vooruitgang die we de afgelopen dagen en gisteravond laat in de gesprekken tussen het Parlement en de Raad hebben geboekt. We zijn er nog niet, en daarom roep ik beide partijen op zich nog een laatste keer in te spannen om een akkoord te bereiken dat vóór de kerst door het Parlement kan worden goedgekeurd. Om door het Parlement aangenomen te worden, moet het pakket maatregelen dermate doortastend zijn dat we de overeengekomen EU-doelstellingen van een vermindering van 20 procent van de CO₂-uitstoot en een toename van 20 procent in hernieuwbare energie in 2020 halen. Tegelijkertijd moeten we de mogelijkheid hebben nog verder te gaan en dit percentage in het geval van een internationaal akkoord op te schroeven naar 30 procent. Ik ben blij dat er blijkbaar overeenstemming over is dat er strenge duurzaamheidscriteria moeten gelden voor ons streefcijfer voor biobrandstoffen.

Sommigen hebben het pakket maatregelen extreem genoemd. Als het extreem is, ben ik een extremist – maar dan wil ik er wel op wijzen dat een gematigde koers gezien de bedreiging voor de toekomst van onze planeet niet positief is en vergaande maatregelen niet negatief.

András Gyürk (PPE-DE), schriftelijk. – (HU) Wanneer we het hebben over de ontwikkelingen rond het klimaatpakket van de Europese Unie, kunnen we de mogelijke gevolgen van de financiële crisis niet negeren. Hiermee bedoel ik dat essentiële investeringen op het gebied van energie vertraging kunnen oplopen als regeringen hun opgebouwde financiële reserves hoofdzakelijk besteden aan maatregelen om banken te redden.

Ondanks de crisis moet Europa zo snel mogelijk investeren in het uitbreiden van hernieuwbare energiebronnen en het aanzienlijk verbeteren van de energie-efficiëntie. We moeten nú investeren, zodat hernieuwbare energiebronnen in de nabije toekomst concurrerend kunnen worden.

Om deze redenen moet er op korte termijn een EU-energiefonds in het leven worden geroepen. Dit financiële instrument zou hoofdzakelijk dienen om de energie-efficiëntie te vergroten en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen te bevorderen. Als wij het gemeenschappelijke energie- en klimaatbeleid van de Europese Unie daadwerkelijk willen versterken, moet deze intentie ook worden weerspiegeld in de volgende begroting voor zeven jaar. Naast meer ondersteuning vanuit de Europese Unie moeten de lidstaten voldoende vrijheid krijgen om in te kunnen spelen op de diverse regionale verschillen, maar ook om hun eigen klimaatbeleid te kunnen ontwikkelen.

De tijdelijke daling van de prijzen van traditionele energie mag er niet toe leiden dat besluitvormers achterover gaan leunen, of de aangelegene verplichtingen op het gebied van hernieuwbare energiebronnen terzijde schuiven. Als de Europese Unie, in de schaduw van de crisis, de doelen die zij zich heeft gesteld uit het oog verliest, kan dat een negatief effect hebben op haar geloofwaardigheid en op de voortrekkersrol die zij speelt op het gebied van klimaatbeleid.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE), schriftelijk. – (BG) We hebben al veel te lang gesproken over één probleem, en er rest ons steeds minder tijd voor een oplossing. De wereldwijde processen met betrekking tot klimaatverandering moeten door middel van een langetermijnplan worden opgelost, alsmede door het nemen van concrete maatregelen die door alle spelers in de wereldeconomie dienen te worden uitgevoerd.

Er zijn een aantal hoofdzaken die als speerpunt van de onderhandelingen dienen:

- Investeringen in nieuwe technologieën; de industrie zorgt voor problemen, maar met behulp van nieuwe technologieën kunnen deze worden opgelost. Het is derhalve noodzakelijk dat wij de industrie de mogelijkheid bieden zich op intelligente wijze te ontwikkelen zodat dit aansluit bij onze doelstellingen;
- Verplichte invoering van een alternatief, zonder dat er echter sprake is van negatieve gevolgen voor het milieu; zorgen dat er bij gebruik van kernenergie, dat een kans moet krijgen, waarborgen worden ingebouwd; dit punt haal ik tevens aan in mijn hoedanigheid van afgevaardigde van Bulgarije, dat zijn eigen bijdrage levert in dit proces;
- Investeringen in onderwijs en wetenschap voor duurzame ontwikkeling; zonder deze investeringen kan er geen sprake zijn van een effectieve strijd tegen klimaatverandering, aangezien hiermee zorg wordt gedragen voor een adequate individuele en organisatorische voorbereiding.

Rovana Plumb (PSE), schriftelijk. – (RO) Op 23 januari 2008 heeft de Europese Commissie het pakket inzake hernieuwbare energie en klimaatverandering aangenomen.

De inspanningen die nodig zijn om de EU-doelstellingen te bereiken die de Europese Raad in het voorjaar van 2007 heeft vastgesteld, worden door dit pakket verdeeld over de lidstaten aan de hand van criteria en streefdoelen. De EU heeft zich ten doel gesteld vóór 2020 de uitstoot van broeikasgassen (BKG's) in de EU met ten minste 20 procent verminderen. In dezelfde periode moet het aandeel hernieuwbare energie in het totale energieverbruik tot 20 procent worden verhoogd en moet de energie-efficiëntie met 20 procent toenemen.

We kunnen op alle gebieden onderhandelen, maar onderhandelen met de natuur kunnen we niet. Om deze toezeggingen wat betreft het terugdringen van de BKG-uitstoot en het vergroten van het aandeel hernieuwbare energie te kunnen waarmaken, moeten we dan ook aanzienlijke structurele hervormingen doorvoeren op alle gebieden van de economie.

Roemenië zal de nationale verplichtingen op zich nemen die voortvloeien uit dit wetgevingspakket, wat op sociaaleconomisch niveau een forse impact zal hebben.

De voltooiing van de onderhandelingen over het pakket inzake hernieuwbare energie en klimaatverandering biedt de kans een evenwicht te vinden tussen de bestrijding van de klimaatverandering, de versterking van de energiezekerheid, de bevordering van het concurrentievermogen en de economische groei, en het creëren van werkgelegenheid.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Het verheugt ons dat de onderhandelingen tussen het Europees Parlement en de Raad over het pakket inzake hernieuwbare energie en klimaatverandering op dit moment in de richting van een akkoord gaan.

De Europese Raad van 11-12 december 2008 zal over alle onderdelen van dit pakket een besluit nemen.

Ter voorbereiding van de besprekingen die op 11 en 12 december zullen plaatsvinden, heeft Roemenië, samen met Slowakije, Hongarije, Bulgarije, Litouwen en Letland, op 28 november een voorstel ingediend voor de herverdeling van de inkomsten uit het veilen van CO₂-emissies. Voor deze herverdeling wordt in het voorstel de volgende formule gehanteerd: $(90 - x)\% + 10\% + x\%$, waarbij x wordt verdeeld onder die lidstaten die er in 2005 in waren geslaagd de uitstoot met meer dan 20 procent te verlagen in het kader van het emissieplafond van Kyoto.

Roemenië is verder van mening dat het absoluut van cruciaal belang is de situatie in 2014 opnieuw te bekijken, zonder evenwel te tornen aan de beperkingsdoelstellingen van 20 procent (of 10 procent), maar simpelweg met het oog op eventuele aanpassingen in de mechanismen op basis van de specifieke omstandigheden tijdens de periode in kwestie (die nu niet voorspeld kunnen worden).

Esko Seppänen (GUE/NGL), schriftelijk. – (FI) De regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten biedt de keuze uit twee opties. Aan de ene kant hebben we het op de effectenhandel geïnspireerde model en aan de andere kant het industriële model. Het eerste biedt degenen die zelf geen emissierechten nodig hebben voor productiedoeleinden, maar deze rechten kopen om ze tegen een hoge prijs door te verkopen aan producerende bedrijven, de mogelijkheid om drie keer te speculeren. Ze kunnen de rechten kopen op veilingen en op de secundaire markt, op emissierechtenbeurzen, en er dan ook nog mee speculeren op de elektriciteitsbeurzen. Zolang er emissierechten zijn, kunnen mensen daar zelfs in de vrije handel mee speculeren, dus geheel zonder tussenkomst van de beurzen. Daarom moeten we kiezen voor het industriële model waarbij niet gespeculeerd wordt, waarbij doelen voor het terugdringen van emissies worden gerealiseerd via benchmarks en reductienormen worden vastgesteld aan de hand van de best beschikbare technologie.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), schriftelijk. – (DA) Maandagavond sloten de grote fracties in het Europees Parlement een compromis met de Raad van ministers over de vereisten voor de CO₂-uitstoot van personenauto's, wat betekent dat de auto-industrie helemaal tot 2019 op dezelfde schandalige manier kan doorgaan.

De EU heeft zich verbonden aan de klimaatdoelstellingen van de Verenigde Naties, die betekenen dat de geïndustrialiseerde landen de CO₂-emissies met 20 tot 40 procent moeten beperken voor 2020. De overeenkomst over de CO₂-uitstoot van auto's is een knieval voor de auto-industrie en bevestigt alleen maar dat de beloften van de EU op klimaatgebied niets meer waard zijn dan het papier waarop ze geschreven zijn.

Iedere keer wanneer de EU een concrete stap moet zetten om aan haar eigen beloften en doelstellingen te voldoen, worden er allerlei slechte smoezen bedacht om die stap maar niet te hoeven zetten.

Het is ongelofelijk dat een meerderheid in het Europees Parlement bereid is om in te stemmen met het voorbestaan van deze schandalige situatie.

María Sornosa Martínez (PSE), schriftelijk. – (ES) Mevrouw de Voorzitter, commissaris, dames en heren, de goedkeuring van dit klimaat- en energiepakket moet onze intentieverklaring zijn waarmee we een duidelijk signaal afgeven aan de wereld om volgend jaar in Kopenhagen een ambitieuze overeenkomst te sluiten.

Ik ben het volledig eens met de verklaringen van commissaris Dimas dat de financiële crisis duidelijk heeft gemaakt dat het zeer onvoorzichtig is om duidelijke waarschuwingen niet serieus te nemen.

We kunnen het ons niet veroorloven met de klimaatverandering dezelfde fout te maken, als we de komende decennia een aantal gevaarlijke of zelfs rampzalige economische en sociale gevolgen willen voorkomen.

We moeten ons verantwoordelijk opstellen en niet bang zijn daadkrachtige beslissingen te nemen zodat we een schoon en efficiënt energiemodel kunnen aannemen. Ook moeten we onze burgers hulpmiddelen

aanreiken waarmee zij zich bewust worden van de klimaatverandering en hun gedrag hierop kunnen afstemmen. Het is nu of nooit.

Ik roep dit Huis en de lidstaten dan ook publiekelijk op om tijdens de volgende plenaire zitting dit pakket met wetgeving te steunen, waarmee we zeker goed zullen zijn toegerust om deze enorme uitdaging aan te kunnen.

Andrzej Jan Szejna (PSE), schriftelijk. – (PL) Belastingfraude is een inbreuk op het beginsel van eerlijke en transparante belastingheffing en ondermijnt de grondslag voor de werking van de Gemeenschap. Lagere begrotingsopbrengsten verhinderen dat wij ons beleid ten volle kunnen uitvoeren.

Bestrijding van belastingfraude valt weliswaar grotendeels onder de bevoegdheid van de lidstaten, maar die zouden niet los van elkaar maatregelen moeten nemen. Er is duidelijk behoefte aan coördinatie van acties op communautair niveau en aan samenwerking tussen de regeringen van de lidstaten en de Europese Commissie.

Een radicale btw-hervorming zou een langdurige en tijdrovende kwestie worden en daarom wordt in het verslag de toepassing van conventionele methoden voorgesteld. Die omvatten wetswijzigingen inzake aansprakelijkheid van belastingbetalers wanneer zij te laat of verkeerde documenten indienen. Een en ander moet ertoe leiden dat de termijnen voor het verzamelen van de juiste gegevens worden verkort, onnauwkeurige gegevens snel worden gecorrigeerd en de uitwisseling van gegevens over intracommunautaire transacties wordt bespoedigd.

6. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

7. Stemmingen

De Voorzitter. – We gaan nu over tot de stemming.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

7.1. Overeenkomst Republiek Korea/EG over samenwerking ter bestrijding van concurrentieverstorende activiteiten (A6-0452/2008, David Martin) (stemming)

7.2. Haringbestand in het gebied ten westen van Schotland (A6-0433/2008, Struan Stevenson) (stemming)

7.3. Bevoegdheden en samenwerking inzake onderhoudsverplichtingen (A6-0456/2008, Genowefa Grabowska) (stemming)

7.4. Meetmiddelen en metrologische controlemethoden (herschikking) (A6-0429/2008, József Szájer) (stemming)

7.5. Snelleresponsfaciliteit voor maatregelen tegen de scherpe stijging van de voedselprijzen in de ontwikkelingslanden (A6-0396/2008, Gay Mitchell) (stemming)

7.6. Bestrijding van de belastingfraude in het intracommunautaire verkeer (gemeenschappelijk btw-stelsel) (A6-0448/2008, José Manuel García-Margallo y Marfil) (stemming)

7.7. Bestrijding van de belastingfraude in het intracommunautaire verkeer (A6-0449/2008, José Manuel García-Margallo y Marfil) (stemming)

7.8. Maatregelen ter verbetering van het klimaat voor het mkb in Europa – “Small Business Act” (stemming)

7.9. Gedragscode van de Europese Unie betreffende wapenuitvoer (stemming)

Over paragraaf 5:

Tobias Pflüger (GUE/NGL). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, het Franse voorzitterschap van de EU bespreekt de mogelijkheid om de gedragscode eindelijk juridisch bindend te maken. Er zijn nog twee landen die nog een paar stappen te gaan hebben, te weten Duitsland en Groot-Brittannië. We hebben een eensgezind teken nodig van het Europees Parlement.

Het amendement luidt als volgt. Het gaat om een aanvulling aan het einde van paragraaf 5. Ik zeg het in het Engels: *"and an efficient control of arms exports;"*

(Het mondeling amendement wordt in aanmerking genomen)

7.10. Speciaal Verslag nr. 8/2007 van de Rekenkamer over de administratieve samenwerking op het gebied van btw (A6-0427/2008, Bart Staes) (stemming)

7.11. De situatie van vrouwen in de Balkan (A6-0435/2008, Zita Gurmai) (stemming)

7.12. Europees Beheersplan voor aalscholvers (A6-0434/2008, Heinz Kindermann) (stemming)

8. Stemverklaringen

Mondelinge stemverklaringen

– Verslag: Gay Mitchell (A6-0396/2008)

David Sumberg (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik ben blij dat ik een korte bijdrage aan dit debat kan leveren, omdat wij erbij moetenilstaan dat wij in de Europese Unie, in deze tijden waarin er in de derde wereld grote voedseltekorten heersen, ondanks de crisis buitengewoon rijk zijn vergeleken bij de derde wereld. Daarom ben ik erg blij dat wij in het Parlement erkennen dat we een morele en politieke plicht hebben jegens degenen die groot gevaar lopen. We hoeven alleen maar af en toe de beelden op tv te zien om te beseffen dat we dringend iets moeten doen.

Daarom mijn felicitaties aan het adres van de heer Mitchell. Dit is een welkome ontwikkeling die onze steun verdient, en gelukkig kon ik hieraan mijn steentje bijdragen.

Nirj Deva (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, net als de heer Sumberg wil ik graag toelichten waarom we voor dit verslag hebben gestemd. Het was een moeilijke beslissing, omdat het geldt dat we beschikbaar stellen van de belastingbetaler komt.

In feite geven we voedsel aan honderd miljoen mensen die anders het einde van volgend jaar niet zouden halen. Het Wereldvoedselprogramma verstrekt voedsel aan 20 tot 25 miljoen mensen die het risico lopen vóór eind 2009 ondervoed te raken of te sterven als we nu niet handelen. Eén miljard mensen leeft van één maaltijd per twee dagen. Als we dit geld verstandig inzetten, kunnen we hun elke dag een maaltijd geven.

Vijfentwintig miljoen mensen is de helft van de bevolking van mijn land, het Verenigd Koninkrijk. Ik wil niet volgend jaar in dit Parlement staan en moeten zeggen dat ik niets heb gedaan en heb toegekeken hoe de helft van de bevolking van mijn land de hongerdood is gestorven omdat wij niet hebben ingegrepen. Ik ben dan ook erg blij dat we gestemd hebben om deze noodfaciliteit op te zetten.

– Verslag: José Manuel García-Margallo y Marfil (A6-0448/2008)

David Sumberg (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, het verslag-García-Margallo is een verslag dat mijn goedkeuring kan wegdragen, omdat wij allemaal proberen belastingontduiking tegen te gaan, wat belangrijk is, en dan vooral belastingontduiking met betrekking tot btw. De informele economie, die in alle landen bestaat, is ongunstig voor de belastingbetaler, en is dus iets waar wij ons zorgen over moeten maken, omdat de belastingbetaler het onderspit delft.

Hier wil ik nog aan toevoegen dat het absoluut essentieel is dat individuele landen het recht behouden de hoogte van hun btw te bepalen. Daar heeft de Europese Unie niets mee te maken. De Britse minister van Financiën heeft de btw onlangs verlaagd in een poging de recessie te keren. Mijns inziens is die maatregel niet erg effectief en zal hij geen verschil maken, maar het belangrijke is dat elk land het recht heeft dit te doen. Dat is mijn aanvullende opmerking over dit verslag.

– Gezamenlijke ontwerpresolutie over de Gedragscode van de Europese Unie betreffende wapenuitvoer (RC B6-0619/2008)

David Sumberg (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik ben blij dat ik dit even mag toelichten. Ik maak me zorgen over de betrokkenheid van de Europese Unie in deze zaak omdat hiervoor een internationale overeenstemming nodig is; eenzijdige acties van de Europese Unie halen echt niets uit.

Bovendien ben ik van mening dat de verwijzing naar de Europese veiligheidsmaatregelen in het verslag ongelukkig is. De NAVO vormt de basis voor de Europese veiligheid. Dat was al zo en dat zal zo blijven, en dat komt omdat onze vriend en bondgenoot, de Verenigde Staten van Amerika, deel uitmaakt van de NAVO. Bepaalde delen van dit Parlement zijn erg anti-Amerikaans. Ik niet. Ik besef dat dit continent zijn vrijheid en zijn lidmaatschap van de NAVO te danken heeft aan de Verenigde Staten. Ons bondgenootschap met de Verenigde Staten via de NAVO vormt de kern van onze defensie en veiligheid en zal dat ook in de toekomst blijven.

– Verslag: Zita Gurmai (A6-0435/2008)

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Ik wil melding maken van mijn persoonlijke motieven wat betreft mijn steun aan het verslag “Vrouwen in de Balkan”, dat is opgesteld door mijn collega mevrouw Gurmai, en ik wil haar hiermee gelukwensen. Dit verslag geeft de werkelijke positie van vrouwen in de Balkan weer zonder onderscheid te maken tussen de verschillende landen, die verschillen op grond van hun status. In het verslag wordt het genderbeleid op consequente wijze doorgevoerd en worden stereotypen geleidelijk overwonnen. Het beschrijft de gewijzigde situatie door veranderingen in de wetgeving, het verlenen van meer rechten aan vrouwen, de groeiende macht en deelname van vrouwen in de politiek en in managementfuncties. Een belangrijk aspect van het verslag is de beoordeling van de rol van vrouwen van de Balkan in de ontwikkeling van democratische processen om de stabiliteit in de regio te bewaren en om alle militaire conflicten te boven te komen.

– Verslag: Heinz Kindermann (A6-0434/2008)

Albert Deß (PPE-DE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, collega Kindermann heeft een goede resolutie ingediend over de aalscholvers. Ik heb van harte voor die resolutie gestemd en ben blij dat zij 558 stemmen heeft gekregen. De aalscholver heeft lang geleden, toen er in Europa nog maar een paar broedkolonies over waren, een beschermde status gekregen. Inmiddels is het aantal van deze vogels dermate toegenomen, dat er in hele plassen en rivieren geen enkele vis meer te vinden is. Om die reden dient de aalscholver te worden opgenomen in Bijlage II van de vogelrichtlijn. De schade die deze vogel berokkent, vormt een bedreiging voor het bestaan van veel viskwekers en vissers. Er moet worden onderzocht hoeveel aalscholvers er minimaal nodig zijn voor de instandhouding van de soort in Europa. Alles wat daar bovenuit komt, moet worden gereguleerd. Doet de Commissie niets, dan zet zij de visbestanden op het spel.

Ik wil de Commissie derhalve vragen deze resolutie serieus op te vatten en snel te handelen.

*
* *

Jean-Pierre Audy (PPE-DE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, het gaat om een beroep op artikel 202a van het Reglement. Tijdens een plenaire vergadering hebben we ervoor gestemd dat het Europese volkslied zou worden gespeeld bij plechtige zittingen. Mevrouw de Voorzitter, ik wil graag weten waarom het volkslied niet werd gespeeld toen we Zijne Heiligheid de Dalai Lama welkom heetten.

De Voorzitter. – Ik zal het navragen en u een antwoord geven, mijnheer Audy.

*
* *

Schriftelijke stemverklaringen

– Verslag: David Martin (A6-0452/2008)

Glyn Ford (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Ik wil mijn collega feliciteren met deze overeenkomst met de Republiek Korea betreffende samenwerking ter bestrijding van concurrentieverstorende activiteiten. Zoals u weet onderhandelen we momenteel met Korea over een vrijhandelsovereenkomst. Zowel de regering als de oppositie in Seoul staat hier achter, en het Parlement heeft aangegeven in principe achter deze overeenkomst te staan door een eerder verslag van de heer Martin te onderschrijven. Beide zijden willen graag tot een overeenkomst komen vóór de Europese verkiezingen komende juni. De overeenkomst van vandaag kan dat proces alleen maar bespoedigen, zelfs al blijven een paar lastige kwesties onopgelost, zoals auto's en de oorsprongsregels met betrekking tot het Kaesong Industrial Complex.

Genowefa Grabowska (PSE), *schriftelijk*. – (PL) De economieën overal ter wereld raken steeds nauwer met elkaar verbonden, de internationale handel groeit in een hoog tempo en de buitenlandse directe investeringen zijn fors toegenomen. Ik schaar mij daarom volledig achter het verslag van David Martin waarin wordt aanbevolen de overeenkomst tussen Zuid-Korea en de EU betreffende concurrentieverstorende activiteiten te aanvaarden. De overeenkomst volgt de lijn van eerdere EU-maatregelen op dit vlak en vormt een aanvulling op overeenkomsten die al in het begin van de jaren negentig werden gesloten met de Verenigde Staten (1991), Canada (1999) en Japan (2003). De overeenkomst met Korea levert een bijdrage aan een effectieve handhaving van de mededingingswetgeving door het bevorderen van samenwerking tussen mededingingsautoriteiten en het verkleinen van de kans op conflicten.

In de overeenkomst is voorzien in een kennisgeving van handhavingsmaatregelen die door mededingingsautoriteiten worden genomen die van invloed kunnen zijn op significante belangen van de andere partij. Het is goed dat in de overeenkomst eveneens bepalingen zijn vervat betreffende wederzijdse bijstand, coördinatie van uitvoeringsmaatregelen, informatie-uitwisseling en een vertrouwelijkheidswaarborg. Korea is de op drie na grootste niet-Europese handelspartner van de EU. Daarnaast is de EU de grootste buitenlandse investeerder in Korea. Gezien het toenemende belang van dit partnerschap, lijkt het me volledig gerechtvaardigd om Korea toe te voegen aan de andere drie partnerlanden waarmee de EU overeenkomsten heeft gesloten op het gebied van samenwerking en het bestrijden van concurrentieverstorende activiteiten.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) De Republiek Korea is de op drie na grootste niet-Europese handelspartner van de EU en de EU is de grootste buitenlandse investeerder in Korea.

Deze overeenkomst beoogt “de wederzijdse erkenning van het mededingingsrecht door de Europese Gemeenschap en Zuid-Korea” te waarborgen als “de meest efficiënte manier (...) om concurrentieverstorende gedragingen aan te pakken” en streeft ernaar dat “het gebruik van handelsbeschermende instrumenten tussen beide partijen tot een minimum beperkt” wordt. Soortgelijke overeenkomsten zijn ook gesloten met de Verenigde Staten (1991), Canada (1999) en Japan (2003).

Het Europees Parlement onderstreept dat de huidige overeenkomst dient te worden “bezien binnen het algehele kader van de bestaande overeenkomsten tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Korea en de overeenkomsten waarover momenteel wordt onderhandeld, in het bijzonder de onderhandelingen over een mogelijke vrijhandelsovereenkomst”, met name, zoals de rapporteur benadrukt, “gezien de problemen die er bij de onderhandelingen over andere bilaterale en internationale handelsovereenkomsten zijn opgetreden.”

Het Europees Parlement bepleit een “grotere toegang tot de markt”, wat desastreuze gevolgen zal hebben voor bijvoorbeeld de industrie en de werkgelegenheid in de bouw- en scheepsbouwsector in Portugal en deze vrijwel ten gronde zal richten.

Daarom hebben wij tegengestemd.

David Martin (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Ik hoop dat mijn verslag en het Commissievoorstel zowel Korea als de EU aanzienlijke voordelen opleveren. Korea is de vierde handelspartner van de EU buiten Europa, dus moeten we gevrijwaard blijven van concurrentieverstorende activiteiten.

Andreas Mölzer (NI), *schriftelijk*. – (DE) De internationale financiële crisis heeft diepe sporen getrokken in de op vier na grootste economie van Azië. De situatie roept herinneringen op aan de monetaire crisis die Azië in 1997 teisterde. Enerzijds heeft de Zuid-Koreaanse regering in de huidige omstandigheden meer vertrouwen weten in te boezemen door sneller in te grijpen, maar anderzijds is de ernst van de situatie wel wat toegenomen, nu zich ook in Europa en de VS een crisis aftekent. Toch denkt de OESO dat Korea er

binnen afzienbare tijd weer bovenop komt, de export als gevolg van een kwakkelende won zal toenemen en fiscale stimuleringsmaatregelen de binnenlandse vraag op gang zullen brengen.

De economische betrekkingen tussen de EU en Korea zouden hiermee intact blijven, hetgeen betekent dat het ook onder de huidige moeilijke omstandigheden wel degelijk zin heeft om bepaalde spelregels vast te leggen. Maar al te vaak worden in economische overeenkomsten louter de belangen van investeerders beschermd. Het is dus de taak van de EU om ervoor te zorgen dat tevens de arbeidswetgeving alsook maatschappelijke en milieunormen voldoende aandacht krijgen. Het verslag dat nu in stemming wordt gebracht, schept op dit punt te weinig duidelijkheid. Daarom heb ik mij van stemming onthouden.

Rovana Plumb (PSE), schriftelijk. – (RO) Ik heb voor dit verslag gestemd, omdat de overeenkomst een bijdrage zal leveren aan een effectieve handhaving van de mededingingswetgeving door het bevorderen van samenwerking tussen mededingingsautoriteiten en het verkleinen van de kans op conflicten.

Korea is de op drie na grootste niet-Europese handelspartner van de EU en de EU is de grootste buitenlandse investeerder in Korea.

Gezien het toenemende belang van dit partnerschap, ligt het voor de hand om Korea toe te voegen aan de drie partnerlanden waarmee de EU overeenkomsten heeft gesloten op het gebied van samenwerking bij het bestrijden van concurrentieverstorende activiteiten.

In de overeenkomst is voorzien in een kennisgeving van handhavingsmaatregelen die door een van de mededingingsautoriteiten worden genomen en die van invloed kunnen zijn op significante belangen van de andere partij. Daarnaast is er sprake van wederzijdse bijstand, inclusief de mogelijkheid dat een van de partijen de andere partij vraagt om handhavingsactiviteiten te ondernemen, en zijn er bepalingen opgenomen met betrekking tot de coördinatie van activiteiten, informatie-uitwisseling en vertrouwelijkheid.

In een ruimer perspectief moeten we het belang onderstrepen van multilaterale handels- en concurrentievoorschriften voor de verwezenlijking van vrije en open internationale markten.

Luca Romagnoli (NI), schriftelijk. – (IT) Ik verklaar dat ik heb gestemd voor het verslag van de heer Martin over sluiting van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Korea betreffende samenwerking ter bestrijding van concurrentieverstorende activiteiten. Ik ben het eens met de achterliggende motieven van dit verslag en ik geloof dat een overeenkomst op het vlak van concurrentie meer dan ooit noodzakelijk is nu het handelsverkeer, vooral met de Aziatische landen, steeds grotere vormen aanneemt en steeds belangrijker wordt. Gezien de verschillen tussen het Europees economisch stelsel en dat van de landen waarmee de EU handelsrelaties onderhoudt, waaronder Korea, en vooral gezien de verschillen tussen de productiekosten en tussen de nationale voorschriften voor consumentenbescherming in die landen, is een akkoord tussen de mededingingsautoriteiten een stap in de richting van bescherming tegen de gevaren die onze bedrijven en onze goederen in de huidige geglobaliseerde context tegemoet gaan.

Marian Zlotea (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb voor dit verslag gestemd omdat ik van mening ben dat het van vitaal belang is dat wij niet alleen met Korea, maar ook met de andere landen buiten de EU handelsbetrekkingen aanknopen die in overeenstemming zijn met de beginselen van mededinging. We moeten stimuleren dat mededingingsautoriteiten samenwerken, zodat de kans op conflicten wordt verkleind.

Zoals ik al eerder heb verklaard, en zoals ook wordt gesteld in het advies van de Commissie interne markt en consumentenbescherming waarover deze week gestemd is, moeten we de burgers van Europa een veel breder spectrum van handelsmogelijkheden bieden en erop toezien dat in alle bilaterale overeenkomsten met derde landen de consumentenrechten en de beginselen van mededinging worden geëerbiedigd.

– Verslag: Struan Stevenson (A6-0433/2008)

Šarūnas Birutis, schriftelijk. – (LT) Ik juich het meerjarenplan voor het haringbestand in het gebied ten westen van Schotland toe.

Ik ben van oordeel dat de controle van vissersvaartuigen met vergunning om in het betreffende gebied te vissen zou moeten worden uitgevoerd met behulp van elektronische logboeken, met dagelijkse overdracht van vangstaangiften aan het visserijcontrolecentrum van de vlaggenlidstaat. Het mag vaartuigen die een vergunning hebben voor het vissen in dit gebied niet worden toegestaan om tijdens dezelfde vaart buiten het gebied ten westen van Schotland te vissen.

Het is belangrijk om gegevens te verzamelen die als basis kunnen dienen voor de wetenschappelijke analyse van het haringbestand ten westen van Schotland. Daarom steun ik, als aanvulling op de bestaande akoestische onderzoeken die worden uitgevoerd om de bestandsdichtheidsindices te verkrijgen, het oriënterende (MIK-)netonderzoek in 2008 en 2009 voor het bepalen van de haalbaarheid en doeltreffendheid van deze methode, en om te voorzien in een tweede en onafhankelijke aangroei-index voor haring in het gebied ten westen van Schotland. Ik verwelkom dit initiatief. Verder deel ik de mening van de Commissie dat het beheersplan elke vier jaar moet worden geëvalueerd op basis van advies van het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij (WTECV). Indien echter na een dergelijke evaluatie wijzigingen worden voorgesteld, mag dit slechts gebeuren na raadpleging van de regionale adviesraad voor pelagische bestanden en het Europees Parlement.

Avril Doyle (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Het verslag van Parlementslid Stevenson over het beheer van het haringbestand in het gebied ten westen van Schotland presenteert een meerjarenplan. Het verslag bouwt voort op bestaande overeenkomsten over haring in de Noordzee die momenteel worden gesloten met Noorwegen tot behoud van een duurzame visserij door afhankelijk van het totale bestand boven- en ondergrenzen vast te stellen.

Het advies van het WTECV en de ICES houdt in dat duurzame visserij kan worden bedreven door de jaarlijkse sterfte (hoeveelheid vangsten) te handhaven op 0,25 wanneer het bestand groter is dan 75 000 ton en op 0,20 wanneer het bestand kleiner is dan 75 000 ton, maar groter dan 50 000 ton. Volgens het voorstel van de Commissie treedt een vangstverbod voor haring in werking wanneer de omvang van het paaibestand onder de 50 000 ton komt, zodat het bestand weer kan groeien en herstellen en beheerd kan worden; dit zorgt voor inkomsten en het voortbestaan van de visserij, die afhankelijk is van beheerde visbestanden.

Ierland is direct betrokken bij dit voorstel, aangezien Ierse territoriale wateren ten noordwesten van Donegal binnen de bedoelde zone liggen. Als we de visserij willen behouden, moet dit verslag zo spoedig mogelijk ten uitvoer worden gelegd om ontwrichting van de visserij tot een minimum te beperken.

Dumitru Oprea (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Dit verslag vereist bijzondere aandacht tegen de achtergrond van een wereldwijde crisis die vraagt om verantwoorde en gematigde consumptieniveaus.

Als gevolg van de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid in 2002 werden meerjarenplannen geleidelijk ingevoerd, samen met herstelplannen voor visbestanden die van belang zijn voor de Gemeenschap.

In feite werd het precedent hiervoor geschapen door de meerjarenovereenkomst met Noorwegen voor het beheer van de Noordzeeharingbestanden. Deze overeenkomst, die in 1997 werd gesloten, heeft bevredigende resultaten opgeleverd.

Als de voorgestelde maatregelen zouden worden uitgevoerd, zou dat resulteren in een betere planning van de visserij en visserijactiviteiten en bijgevolg in diverse elementen die een waarborg vormen voor het Visserijfonds, de totaal toegestane vangsten (TAC's) en speciale vergunningen.

Eén aspect dat met name van belang is, is de op ecosystemen gebaseerde aanpak van het visserijbeheer. Daardoor wordt een verantwoord beheer gegarandeerd voor alle soorten, waarvan er vele op het punt staan volledig te verdwijnen. Het visserijbeheer moet bovendien worden omgevormd tot een activiteit die wordt uitgevoerd op een manier die samengaat met duurzame ecologische, economische en sociale omstandigheden.

– Verslag: Genowefa Grabowska (A4-0456/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) Op basis van het verslag van mevrouw Grabowska heb ik gestemd voor het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijk recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen in het kader van de hernieuwde raadpleging. Ik steun de rapporteur, die alles wat binnen haar macht ligt, heeft gedaan om ervoor te zorgen dat de definitieve tekst vóór het eind van het jaar beschikbaar is zodat de Europese burgers er zo snel mogelijk voordeel van kunnen hebben en ik deel haar standpunt dat de Commissie aan tenuitvoerleggingsprocedures moet blijven werken.

Adam Bielan (UEN), schriftelijk. – (PL) In het verslag van mevrouw Grabowska wordt beoogd het systeem inzake het levensonderhoud van kinderen in heel de Europese Unie te vereenvoudigen en daarom kan het rekenen op mijn steun. In Polen voeden veel vrouwen hun kinderen alleen op, omdat de vaders vaak wonen en werken in andere EU-landen waarbij het dikwijls voorkomt dat zij geen alimentatie betalen. In die omstandigheden is het vrijwel onmogelijk betaling af te dwingen.

Nauwere samenwerking in deze kwestie tussen de EU-lidstaten zal een steun in de rug zijn van schuldeisers voor een doeltreffende inning van het geld waar zij recht op hebben.

Šarūnas Birutis, *schriftelijk*. – (LT) Indien deze verordening wordt aangenomen, zal het leven van de burgers vereenvoudigd worden. De verordening beoogt voornamelijk de vereenvoudiging van de procedure voor de vaststelling van onderhoudsverplichtingen. Daarnaast wordt in de verordening bepaald dat, zodra er in een van de lidstaten een beslissing over een onderhoudsverplichting wordt genomen, deze voor alle lidstaten juridisch bindend is. In de verordening wordt ook een operationeel samenwerkingssysteem uitgewerkt tussen de centrale autoriteiten van de lidstaten, om zo schuldeisers te helpen het geld te krijgen dat hun toekomt.

Gérard Deprez (ALDE), *schriftelijk*. – (FR) Het doet mij genoegen dat er vandaag over het verslag van mevrouw Grabowska wordt gestemd, eerst en vooral omdat we heel lang op de herziene versie van de verordening in kwestie hebben moeten wachten en in de tweede plaats omdat deze stemming het mogelijk maakt de tekst aan te nemen terwijl het Franse voorzitterschap – een voorzitterschap dat geen enkele moeite heeft gespaard om de tekst tot een succesvol einde te brengen – nog steeds in functie is.

Zoals u weet, is het binnen de Europese Unie momenteel lastig en heel vervelend om ervoor te zorgen dat, in het geval van een scheiding waarbij kinderen betrokken zijn, een toelage voor levensonderhoud daadwerkelijk wordt betaald als een van de echtgenoten naar het buitenland is vertrokken.

De voorgestelde tekst, die ik steun, moet het leven van Europese burgers veel eenvoudiger maken als het gaat om onderhoudsverplichtingen en moet schuldeisers helpen vorderingen te innen. Doordat de exequaturprocedure wordt afgeschaft, wordt een beslissing op het gebied van onderhoudsverplichtingen van de afwezige echtgenoot die een rechter in een lidstaat uitsprekt, onmiddellijk van toepassing in alle andere lidstaten. De tekst stelt de betreffende burgers ook in staat om de formaliteiten die nodig zijn om beslag te kunnen laten leggen op loon of een bankrekening, vanuit hun gewone verblijfplaats te regelen, de samenwerkingsmechanismen te activeren en toegang te krijgen tot informatie die het mogelijk maakt schuldenaren te lokaliseren en de waarde van hun vermogensbestanddelen te schatten.

Avril Doyle (PPE-DE), *schriftelijk*. – (EN) Ik juich het verslag van mijn collega over onderhoudsverplichtingen toe. Met dit verslag wordt beoogd het verkrijgen van onderhoudsbetalingen binnen de Europese Unie te vergemakkelijken. Volgens deze verordening kan een schuldeiser gemakkelijker, sneller en meestal gratis een betalingsbevel krijgen – dat vrij kan circuleren binnen justitieel Europa. Dit maakt regelmatige betaling van het verschuldigde bedrag mogelijk en zorgt ervoor dat onderhoudsverplichtingen uit de ene lidstaat in een andere lidstaat kunnen worden toegepast. Hierdoor wordt het leven van EU-burgers weer wat eenvoudiger en wordt extra ondersteuning verleend door de intensievere samenwerking tussen lidstaten.

Dumitru Oprea (PPE-DE), *schriftelijk*. – (RO) Dit verslag is van vitaal belang in deze tijd waarin de noodzaak gevoeld wordt om op diverse terreinen, bijvoorbeeld op het vlak van onderhoudsverplichtingen, de wetgeving in de EU-lidstaten te harmoniseren.

In de herziene versie van de verordening betreffende de bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen is duidelijk vastgelegd onder welke voorwaarden en in welke situaties deze verplichtingen door de wet worden voorgeschreven.

Onderhoudsverplichtingen zijn persoonlijk en doorlopend, om nog maar te zwijgen van unilateraal.

Deze verordening maakt het leven van burgers van EU-lidstaten makkelijker wat betreft de procedures die noodzakelijk zijn voor de vaststelling van de alimentatievordering. Meer specifiek wordt bepaald dat zodra er in een van de lidstaten een beslissing genomen is, deze voor alle lidstaten juridisch bindend is. Dit is een uitermate belangrijk aspect, gezien het feit dat veel burgers in een andere lidstaat wonen dan de lidstaat waarin ze geboren zijn of waar het besluit over onderhoudsverplichtingen is genomen.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), *schriftelijk*. – (RO) Deze verordening zal het leven van burgers makkelijker maken. Vereenvoudiging was een van resultaten die wij voor ogen hadden, met name wat betreft de procedures die noodzakelijk zijn voor de vaststelling van de alimentatievordering.

Daarom wordt in de verordening bepaald dat, zodra er in een van de lidstaten een beslissing over een alimentatievordering wordt genomen, deze voor alle lidstaten juridisch bindend is.

In de verordening wordt ook een operationeel samenwerkingssysteem uitgewerkt tussen de centrale autoriteiten van de lidstaten, om zo schuldeisers te helpen het geld te krijgen dat hun toekomt.

Het eindresultaat dat nu voor ons ligt is een compromis dat wij van harte steunen. Dit betekent dat de burgers van de EU er zo snel mogelijk van kunnen profiteren.

Wat de tenuitvoerleggingsprocedures betreft: de Europese Commissie dient haar werk in dit verband voort te zetten.

Wij kunnen alleen maar verheugd reageren op het nieuws dat zij deze intentie heeft en hopen dat de burgers daar zo snel mogelijk baat van zullen hebben.

Om een gemeenschappelijk, geharmoniseerd systeem van erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen inzake alimentatie in de Europese Unie te kunnen garanderen, blijft de effectieve uitvoering echter cruciaal.

Andrzej Jan Szejna (PSE), schriftelijk. – (PL) In het verslag betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen wordt de geamendeerde versie van de onderhavige verordening van de Raad aan een analyse en beoordeling onderworpen.

Met de verordening wordt hoofdzakelijk beoogd de beginselen voor de vaststelling van onderhoudsverplichtingen (sleutel voor een effectieve inning van vorderingen) te vereenvoudigen en een doeltreffend systeem op poten te zetten van samenwerking tussen de EU-lidstaten in kwesties die met deze verplichtingen verband houden.

Ik sta volledig achter het verslag. Het voorziet in een compromis tussen de voorstellen van de Europese Commissie en de verwachtingen van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken.

Een spoedige aanneming van de verordening – vóór eind 2008 – zal ervoor zorgen dat de mensen er snel van kunnen profiteren, wat prioriteit verdient in dezen.

– Verslag: József Szájer (A6-0429/2008)

Šarūnas Birutis, schriftelijk. – (LT) Metrologische regelingen van lidstaten worden toegepast op een groot aantal categorieën meetinstrumenten en producten. Deze richtlijn bevat een reeks algemene bepalingen met betrekking tot de E.E.G.-modelgoedkeuring, de initiële ijkprocedures en metrologische controlemethoden. In bijzondere uitvoeringsrichtlijnen voor elke categorie meetmiddelen en producten zullen de voorschriften worden vastgelegd inzake de technische uitvoering, de werking en de nauwkeurigheid en de keuringsmodaliteiten. Goedkeuring van het E.E.G.-model voor meetmiddelen betekent dat het lidstaten wordt toegestaan om een initieel onderzoek uit te voeren, of dat meetmiddelen, in die gevallen waarin goedkeuring niet verplicht is, op de markt mogen gebracht en gebruikt. Deze nieuwe versie van de richtlijn bevat tevens amendementen over de regelgevingsprocedure met toetsing; derhalve moet de gecodificeerde versie van Richtlijn 71/316/EEG worden vervangen door de nieuwe versie.

– Verslag: Gay Mitchell (A6-0396/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) Op basis van het verslag van de heer Mitchell heb ik gestemd voor het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een snelleresponsfaciliteit voor maatregelen tegen de scherpe stijging van de voedselprijzen in de ontwikkelingslanden.

Ik steun dit initiatief dat de Europese Unie een nieuw ontwikkelingsinstrument biedt voor de bestrijding van de belangrijkste problemen in verband met de stijging van de voedselprijzen die in verschillende landen tot rellen, onrust en instabiliteit heeft geleid en die de resultaten van jarenlange investeringen in politiek, ontwikkeling en vredehandhaving in gevaar brengt. Honderden miljoenen arme mensen hebben hun situatie zien verslechteren en de in het recente verleden geboekte vooruitgang bij de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling is ondermijnd. De EU is van plan om van de 18 miljard euro die nodig is, 10 procent te financieren, dat wil zeggen 1,8 miljard euro. Dat betekent een aanvullend pakket van 1 miljard euro bovenop de reeds beschikbare fondsen. Ik ben het niet eens met de plannen van de Commissie om voor landbouw gereserveerd fondsen voor de financiering te benutten.

Alessandro Battilocchio (PSE), schriftelijk. – (IT) Ik heb uiteraard voor het verslag gestemd. Zoals in het verslag zelf ook duidelijk wordt aangegeven, heeft de Commissie een moedig besluit genomen met haar voorstel om een bedrag van 1 miljard euro uit te trekken voor de voedselcrisis. Ik ben van mening dat zowel de Commissie als de Raad optimale medewerking verdient om deze belangrijke regeling aan te nemen. De strijd tegen de voedselcrisis noopt tot concrete inspanningen op velerlei niveaus en als wij deugdelijke

resultaten willen boeken, is het noodzakelijk dat alle communautaire instellingen daar gezamenlijk hun schouders onder zetten.

Nigel Farage, Trevor Colman en Jeffrey Titford (IND/DEM), schriftelijk. – (EN) Uiteraard sympathiseren we met de benarde situatie waarin arme landen zich bevinden. Wij zijn echter van mening dat het EU-beleid, zoals het gemeenschappelijk visserijbeleid, het gemeenschappelijk landbouwbeleid en het handelsprotectionisme, juist aan veel van deze problemen ten grondslag ligt. Ons inziens zijn nationale staten op intergouvernementele basis het beste in staat om ontwikkelingslanden te helpen, en niet supranationale organen van bovenaf wier beleid de problemen vaak zelfs heeft helpen veroorzaken.

Avril Doyle (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Parlements lid Mitchell heeft een plan ingediend waarin de Gemeenschap een gezamenlijke reactie formuleert op de stijgende en schommelende voedselprijzen in ontwikkelingslanden door richtsnoeren te geven voor een snelleresponsfaciliteit en vangnetprocedures voor komende oogsten. De faciliteit moet ook structurele langetermijnsteun verlenen, die is aangepast en gedifferentieerd al naargelang van de behoeften en eisen van elke situatie. Uit hoofde van deze faciliteit zal tot 2010 1 miljard euro worden toegewezen volgens streng gereguleerde criteria. Voedselzekerheid vormt een basis voor allerlei vormen van ontwikkeling; de strijd tegen wereldwijde honger is een ingewikkeld maar fundamenteel probleem waarvoor we dringend een oplossing moeten vinden. Ik geef dan ook graag mijn steun aan het verslag van Parlements lid Mitchell.

Bruno Gollnisch (NI), schriftelijk. – (FR) In zijn toelichting dringt de rapporteur er met emotie in zijn betoog bij de Europese Unie op aan de rest van de wereld de reservemiddelen uit haar begroting te geven! Dit geeft blijk van een merkwaardige en gevaarlijke kijk op het beheer van publieke middelen, die ook nog eens gepaard gaat met dreigementen en het toekennen van blaam.

Het was niet nodig geweest al die moeite te doen om ons over te halen de landen die het meest in nood verkeren, te helpen.

Maar ik wil graag de volgende drie punten naar voren brengen:

- De explosie van de wereldwijde voedselprijzen raakt natuurlijk met name de bevolking in de ontwikkelingslanden, maar treft daarnaast ook miljoenen EU-burgers. Wat doet de Commissie voor hen?
- Is het echt nodig het beheer van deze noodhulp toe te vertrouwen aan de Commissie, terwijl deze grotendeels verantwoordelijk voor deze situatie is? De Commissie zit achter het malthusianisme in de Europese landbouw, dat bijdraagt aan de prijsstijgingen. Haar handelsbeleid bevordert een exportcultuur in de armste landen. Onder gelijke omstandigheden en als prioriteit wordt gegeven aan de markt en de vrije handel, lijken de voorgestelde maatregelen ter ondersteuning van de lokale landbouw gedoemd tot mislukken.
- Tot slot: wat wordt er gedaan tegen de absurde en immorele speculaties die de grondstofmarkten beheersen?

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Hoge voedselprijzen treffen in de eerste plaats de mensen op deze wereld die er het allerslechtst aan toe zijn. Samen met de crises op de financiële en energiemarkten dreigen de levensomstandigheden van grote bevolkingsgroepen nu ernstig te verslechteren.

Wij beseffen dat de ontstane situatie actie vereist. Wij delen echter niet de ambitie van de rapporteur om nog een EU-mechanisme op te zetten voor de verlening van financiële hulp. Ontwikkelingshulp, zijn omvang, oriëntatie en inhoud zijn een goed voorbeeld van iets wat volgens ons van Junilistan in de eerste plaats op nationaal niveau en in de tweede plaats door samenwerking via VN-organen moet worden bepaald. Wij van Junilistan stellen de rol van de EU in vraag, omdat het mogelijk zou moeten zijn in plaats daarvan via internationale fora oplossingen te vinden voor het huidige voedseltekort. Om die redenen hebben wij ervoor gekozen om tegen het verslag als geheel te stemmen.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) We vinden dat er enkele wijzigingen in het oorspronkelijke voorstel van de Europese Commissie zijn aangebracht die een verbetering zijn, te weten: dat de lokale productie en producten gestimuleerd moeten worden en in het bijzonder de kleine landbouwproducenten, ten koste van de exportproductie; dat producentenorganisaties betrokken moeten worden bij het opstellen van programma's en dat deze organisaties prioriteit moeten geven aan kleine boeren; dat maatregelen niet mogen dienen ter ondersteuning van de productie van grondstoffen voor luxegoederen of biobrandstoffen (we betreuren het dat in dit kader niet gesproken wordt van de uitsluiting van GGO's).

Ik wil er echter op wijzen dat dit initiatief onderdeel gaat uitmaken van het EU-beleid, waardoor het wellicht niet meer is dan een tegenprestatie of voorwaarde, waarmee de EU haar economische belangen kan behartigen.

We hebben het over de druk die op de ACS-landen wordt uitgeoefend om een overeenkomst in het kader van de WTO en economische partnerschapsovereenkomsten met de EU af te sluiten. Deze laatste probeert dit af te dwingen met de verslechtering van de economische situatie als drukmiddel.

Ook moet worden opgemerkt dat een dergelijk initiatief niet kan verhullen dat de zogenaamde ontwikkelingshulp van de EU verminderd is en dat er gigantische bedragen worden uitgetrokken voor de nieuwe wapenwedloop en voor de militarisering van de internationale betrekkingen, die de EU voorstaat.

Het moge duidelijk zijn dat de EU met de ene hand geeft en later, of vrijwel onmiddellijk, met twee handen terugvraagt..., hypocrisie.

Gyula Hegyi (PSE), schriftelijk. – (HU) Ik ben het met de rapporteur eens dat de financiële crisis geen reden is om minder bij te dragen aan de strijd tegen de honger in de ontwikkelingslanden. Uiteraard wil ik hier wel bij opmerken dat er ook in de Europese Unie mensen zijn die door de stijgende voedselprijzen in moeilijkheden zitten. En dit geldt niet alleen voor de nieuwe lidstaten, maar ook voor de oude.

Een van de oorzaken van de stijgende voedselprijzen is ongetwijfeld de snel toenemende productie van biobrandstoffen. Als er voor brandstof een hogere prijs kan worden gevraagd, heeft dat tot gevolg dat goedkopere voedingsmiddelen niet langer worden geproduceerd, of dat ook de prijs van deze laatste wordt opgedreven. Daarom moet de Europese Unie geen biobrandstof invoeren uit landen of grotere gebieden waar dit de beschikbaarheid van betaalbare levensmiddelen voor de lokale bevolking in gevaar brengt.

Biobrandstof is een belangrijke vorm van hernieuwbare energie, maar als we er lichtvaardig mee omgaan kan dit tot ernstige situaties leiden. Daarom moet de Europese Unie haar gebruik van biobrandstof hoofdzakelijk baseren op de productie binnen de Unie. Omdat dergelijke brandstoffen lokale voedselprijzen opdrijven en regenwouden in gevaar brengen, is het niet aan te raden deze in te voeren uit ontwikkelingslanden.

Jeanine Hennis-Plasschaert, Jules Maaten, Toine Manders en Jan Mulder (ALDE), schriftelijk. – De VVD heeft zich onthouden bij de eindstemming over het verslag-Mitchell over een snelleresponsfaciliteit voor maatregelen tegen de scherpe stijging van de voedselprijzen in de ontwikkelingslanden. Dit omdat zij ernstig twijfelt of de voorgestelde maatregelen wel tot de gewenste resultaten zullen leiden. Verbetering van de landbouwproductie in ontwikkelingslanden vraagt een meer structurele aanpak dan een bedrag van 1 miljard dat binnen drie jaar moet worden uitgegeven. Daarnaast is de VVD van mening dat de nadruk nog steeds te veel ligt bij het doorsluizen van geld naar VN-organisaties en de Wereldbank. Dat zouden de lidstaten ook rechtstreeks kunnen doen. In plaats daarvan zouden de Europese Unie en aan haar gelieerde organisaties zoals de Europese Investeringsbank (EIB) zelf het voortouw moeten nemen.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), schriftelijk. – (PL) Ik heb voor het verslag-Mitchell gestemd. De Europese Unie moet snel kunnen reageren op voedselcrises. De mondiale crisis heeft aangetoond hoe kwetsbaar de economische situatie van rijke landen kan zijn. Daarnaast moeten we bedenken dat arme landen en landen in ontwikkeling aan nog veel grotere problemen zijn blootgesteld. Een van de problemen is de snelle groei van het aantal mensen dat het risico loopt aan honger ten prooi te vallen.

In rampzalige situaties van hongersnood moeten we geen tijd verspillen aan de uitvoering van de juiste financiële procedures. Ik ben er zeker van dat het nieuwe instrument ons in staat zal stellen uitvoering te geven aan een van onze fundamentele taken: het redden van mensenlevens.

Mikel Irujo Amezaga (Verts/ALE), schriftelijk. – (ES) Zoals de president van de Wereldbank al aangaf, kunnen de problemen van ondervoeding worden beschouwd als “de vergeten millenniumdoelstelling”. De EU zou meer aandacht moeten hebben voor de financiering van het Wereldvoedselprogramma, de samenwerking tussen verschillende organisaties om vast te stellen wat de behoeften van ieder land zijn, hulp aan kleine boeren (op korte termijn, maar ook onderzoek naar de schommelingen in voedselprijzen op de lange termijn), de uitdagingen voor de lange termijn op het gebied van productie en productiviteit, verwaarloosde onderzoeksplannen en de noodzaak om oplossingen voor risicobeheer te vinden (zoals droogtegerelateerde financiële derivaten).

David Martin (PSE), schriftelijk. – (EN) Ik steun dit verslag omdat het in de huidige mondiale financiële crisis belangrijker dan ooit is om ons te houden aan onze verbintenissen jegens ontwikkelingslanden. Met 1 miljard euro extra zorgen we ervoor dat de ontwikkelingslanden niet in de steek worden gelaten.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk*. – (IT) Ik wil stemmen voor het verslag van collega Mitchell tot vaststelling van een instrument van een snelleresponsfaciliteit voor maatregelen tegen de scherpe stijging van de voedselprijzen in de ontwikkelingslanden. Met name deel ik de mening van de rapporteur als hij verklaart dat de plotselinge stijging van de voedselprijzen niet alleen mag dienen als stof voor krantenkoppen. Het is zorgwekkend dat de zoveel besproken globalisering van de markten heeft geleid tot toename van het aantal mensen in de wereld dat onder de armoedegrens leeft. Nog zorgwekkender is echter dat er op internationaal vlak wel veel over gesproken wordt, maar dat er weinig concrete en doeltreffende maatregelen worden genomen. Ik waardeer het dus dat de rapporteur de klemtoon legt op de behoefte aan een snelle respons en dat verwezen wordt naar een systeem waarin de noodmaatregelen voor een sociaal vangnet worden gekoppeld aan een financieringsbereidheid, om een ruimere en betere toegang tot landbouwproducten en –diensten te krijgen. Daarbij wordt ook goed rekening gehouden met de noodzaak om op plaatselijk niveau gedifferentieerd op te treden.

Glenis Willmott (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Dit zijn tijden van een ernstige financiële en voedselcrisis. Stijgende voedselprijzen hebben uiterst negatieve gevolgen gehad voor de ontwikkelingslanden. De armoede is toegenomen en de verwezenlijking van een aantal millenniumontwikkelingsdoelstellingen wordt bedreigd. Hoge prijzen hebben tot rellen en instabiliteit geleid. Daarom heb ik voor dit voorstel gestemd om 1 miljard euro aan niet-uitgegeven EU-landbouwsteun te gebruiken om boeren in ontwikkelingslanden die proberen het hoofd boven water te houden, te helpen onontbeerlijke spullen te kopen, zoals zaden en meststoffen. Het verheugt mij dat we in het Europees Parlement overeenstemming met de nationale regeringen hebben weten te bereiken over de details van de tenuitvoerlegging van dit voorstel.

– **Verslag: José Manuel García-Margallo y Marfil (A6-0448/2008)**

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström en Åsa Westlund (PSE), *schriftelijk*. – (SV) Wij, Zweedse sociaaldemocraten, zijn van mening dat deze verslagen een stap in de goede richting zijn voor een effectievere bestrijding van ongepaste belastingontduiking. Met betrekking tot de nieuwe Zweedse btw-regels die op 1 januari 2008 van kracht werden, zullen deze verslagen helaas voor bepaalde bedrijven een zekere mate van bijkomende administratie inhouden, maar wij zijn van mening dat de veranderingen gerechtvaardigd zijn en in verhouding tot het doel staan, en daarom hebben wij besloten om voor te stemmen.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), *schriftelijk*. – (FR) Op basis van het verslag van mijn gewaardeerde Spaanse collega, de heer García-Margallo y Marfil, heb ik gestemd voor het voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van de richtlijn uit 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde ter bestrijding van de belastingfraude in het intracommunautaire verkeer.

Het systeem voor de uitwisseling van de gegevens over intracommunautaire leveranties, dat ten uitvoer werd gelegd in het kader van de overgangsregeling voor de btw die ten tijde van de overschakeling naar de interne markt werd aangenomen, is geen toereikend middel meer voor de bestrijding van belastingfraude in het intracommunautaire verkeer. Er moet worden opgemerkt dat de maatregel deel uitmaakt van een hele reeks maatregelen, waarvan enkele expliciet ontworpen zijn om de rechtszekerheid van bedrijven te vergroten en de administratieve last te verminderen en ook de uitwisseling van informatie en de samenwerking tussen belastingdiensten aanzienlijk te verbeteren. Ik heb de amendementen gesteund waarin is vastgelegd dat de Commissie, twee jaar na de inwerkingtreding van de richtlijn, een effectbeoordeling van de richtlijn dient op te stellen, met bijzondere nadruk op de administratieve kosten die de nieuwe verplichtingen voor de betreffende belastingbetalers met zich meebrengen en de mate van doeltreffendheid van deze verplichtingen in het kader van de strijd tegen belastingfraude.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) Wij zijn het in grote lijnen eens met de voorstellen van de rapporteur ter verbetering van het document van de Europese Commissie inzake de bestrijding van de belastingfraude in het intracommunautaire verkeer.

Het is waar dat btw-ontduiking niet alleen nadelig is voor de financiering van de begrotingen van de lidstaten, maar ook voor het algemene evenwicht van de eigen middelen van de Europese Unie, daar verminderde eigen middelen uit de btw gecompenseerd moeten worden door een verhoging van de eigen middelen uit het bruto nationaal inkomen.

Ook lijkt het me geen slecht idee een effectbeoordeling van de richtlijn op te stellen, waarin met name het effect van de nieuwe formele verplichtingen op de administratieve kosten voor de betrokkenen en op de doeltreffendheid van de fraudebestrijding wordt onderzocht.

Maar we hebben ernstige bedenkingen ten aanzien van de rechtvaardigheid van de regels van het huidige systeem en de toepassing daarvan. Daarom hebben wij ons van stemming onthouden.

Bruno Gollnisch (NI), *schriftelijk*. – (FR) We hebben gestemd tegen de twee verslagen van de heer García-Margallo y Marfil over de bestrijding van de belastingfraude in het intracommunautaire verkeer of, om het duidelijker te zeggen, btw-fraude bij de handel tussen lidstaten.

Natuurlijk veroordelen wij deze fraude en steunen we intergouvernementele samenwerking tussen de bevoegde nationale instanties. Maar wat de rapporteur voorstelt, gaat veel verder dan dat, met de vorming van één enkel "EU-belastingattest" waar nationale administraties toegang toe hebben, met als doel gegevens te verzamelen over personen die naar vermeend, op een of andere manier, betrokken zijn geweest bij fraude en te voorkomen dat deze personen ergens in Europa een bedrijf oprichten of leiden. Namens wie? Op grond van een gerechtelijk, administratief of louter arbitrair besluit? Genomen op wat voor niveau? Op grond van welke – naargelang van de situatie wel of niet in de Verdragen vastgelegde – bevoegdheden?

Het primaat van besluiten op Europees niveau, de zelftoekenning van quasi-strafrechtelijke bevoegdheden, de opgeblazen uitvoerende rol van de Europese Commissie en meer bureaucratie voor bedrijven in een tijd dat we onze mond vol hebben van de Small Business Act voor Europa – wij vinden dit alles onaantvaardbaar.

Andreas Mölzer (NI), *schriftelijk*. – (DE) Ieder belastingstelsel heeft te maken met belastingfraude. De vraag is alleen, hoe je hier paal en perk aan kunt stellen. Bij het treffen van maatregelen dient te allen tijde voorop te staan dat kleine en middelgrote ondernemingen niet met administratieve rompslomp worden opgezaagd. In eerste instantie gaat het erom de grootschalige belastingfraude aan te pakken.

Het is zeker positief als er beter wordt samengewerkt, alleen mag dit er niet toe leiden dat de EU beslissingsbevoegdheden van de lidstaten naar zich toetrekt. Er dient in de allereerste plaats tussen de EU-lidstaten overeenstemming te bestaan over een procedure die geen ingrijpende wijzigingen aanbrengt in de bestaande belastingstelsels. Om die reden heb ik tegen het verslag gestemd.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk*. – (IT) Ik heb voor het verslag van de heer García-Margallo y Marfil gestemd over de bestrijding van belastingfraude in het intracommunautaire verkeer, onder bijzondere verwijzing naar het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde. Ik sta achter de noodzaak om belastingfraude in intracommunautaire transacties te bestrijden en ik geloof dat de Europese interne markt in dit opzicht behoefte heeft aan versterking van de bestuurlijke samenwerking tussen de lidstaten. Voor transacties die niet bij de nationale grenzen ophouden, moeten maatregelen die grotendeels vallen onder nationale bevoegdheden, gepaard gaan met maatregelen van solidaire aansprakelijkheid op Europees niveau, uitwisseling van goede praktijken en formele belastingplichten.

– Verslag: José Manuel García-Margallo y Marfil (A6-0449/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), *schriftelijk*. – (FR) Op basis van het verslag van mijn gewaardeerde Spaanse collega, de heer García-Margallo y Marfil, heb ik gestemd voor het voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1798/2003 ter bestrijding van de belastingfraude in het intracommunautaire verkeer.

De Commissie moet informatie verzamelen over de acties die de lidstaten hebben ondernomen om belastingontduiking tegen te gaan, laten zien welke maatregelen de beste resultaten hebben opgeleverd en aanbevelen welke maatregelen zij het meest geschikt acht om frauduleuze praktijken tegen te gaan. De Commissie stelt een reeks indicatoren op waarmee de gebieden die het grootste risico van overtredingen van de fiscale wetgeving vertonen, kunnen worden afgebakend. Nationale belastingdiensten moeten zich laten leiden door de noodzaak om fraude tegen te gaan en het voor eerlijke belastingbetalers gemakkelijker te maken aan hun verplichtingen te voldoen. Op basis van de gegevens die bij de beoordeling van de toepassing van de verordening worden verzameld, stelt de Commissie een reeks indicatoren op waarmee kan worden nagegaan in welke mate elke lidstaat met de Commissie en de andere lidstaten meewerkt door de beschikbare informatie te verstrekken en de nodige hulp te bieden bij het tegengaan van fraude. De lidstaten en de Commissie moeten de toepassing van de verordening regelmatig beoordelen.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) Ook met de voorstellen van de rapporteur in dit verslag, ter verbetering van het document van de Europese Unie, zijn wij het in grote lijnen eens. Dat geldt bijvoorbeeld voor het voorstel dat erop aandringt dat het Europees Parlement volledig over de geplande maatregelen geïnformeerd wordt, overeenkomstig de overeenkomst tussen het Europees Parlement en de Commissie betreffende procedures voor de tenuitvoerlegging van Besluit 1999/468/EG van de Raad.

Ook ben ik het ermee eens dat de lidstaten en de Commissie regelmatig de toepassing van deze verordening moeten beoordelen. Het voorstel dat de Commissie een reeks indicatoren moet opstellen waarmee kan worden nagegaan in hoeverre elke lidstaat met de Commissie en de andere lidstaten samenwerkt, vind ik echter onvoldoende duidelijk, ook al zijn we ons bewust van de kritiek van de Rekenkamer op het gebrek aan administratieve samenwerking bij de bestrijding van btw-fraude. De mogelijke uitwisseling van goede praktijken en de opstelling van analyses rechtvaardigen een grotere bemoeienis op dit gebied niet, omdat daarmee het subsidiariteitsbeginsel in het geding komt.

Daarom hebben wij ons van stemming onthouden.

– Ontwerpresolutie over maatregelen ter verbetering van het klimaat voor het mkb in Europa - 'Small Business Act' (B6-0617/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) Ik heb gestemd voor de gezamenlijke resolutie over maatregelen ter verbetering van het mkb-klimaat in Europa – de Small Business Act, die is ingediend door vier fracties, waaronder de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en de Europese Democraten, en ik wil graag mijn waardering uitspreken voor het ontzagwekkende werk dat mijn Franse collega, mevrouw Fontaine, en, namens het Franse voorzitterschap, minister Lagarde, hebben verricht. De lidstaten moeten zo spoedig mogelijk bevestigen dat ze de SBA tijdens de in december 2008 in Brussel te houden Europese Raad formeel zullen aanvaarden. Op die manier kunnen we ervoor zorgen dat de SBA op het moment dat de bepalingen juridisch bindend worden, de noodzakelijke zichtbaarheid krijgt, zodat de wet een duidelijk gunstige uitwerking op het mkb-klimaat heeft. Het mkb vormt de basis van een zeer aanzienlijk deel van het economische systeem en speelt dankzij de menselijke maat ontegenzeggelijk een sociale rol. Maar het mkb is kwetsbaar en verdient bijzondere aandacht. Vanwege het belang dat de Europese Unie dient toe te kennen aan het scheppen van welvaart, is het zeer belangrijk dat ze het mkb steunt.

Alessandro Battilocchio (PSE), schriftelijk. – (IT) Ik heb voor het verslag gestemd. Het midden- en kleinbedrijf is het kloppend hart van de Europese economie, zowel qua groei en innovatie als qua werkgelegenheid. Een beleid dat het mkb steunt, komt er dus op neer dat men het hele systeem stabiliteit geeft, wat des te belangrijker is in deze tijd van globale crisis die alleen kan worden aangepakt door de reële economie niet uit het oog te verliezen. Iedere inspanning moet dus worden ondersteund, maar wij mogen niet vergeten dat er nog een lange weg te gaan is en dat we onze verbintenissen moeten nakomen.

Bruno Gollnisch (NI), schriftelijk. – (FR) We hebben gestemd voor de resolutie over het verbeteren van het mkb-klimaat in het kader van de Small Business Act, omdat we ons bewust zijn van de cruciale economische rol die het mkb speelt als de voornaamste schepper van welvaart en werkgelegenheid, zoals we al jaren zeggen.

Het probleem is dat het tot op heden bij theorie blijft. Het is diezelfde instelling, de Commissie, die de lidstaten oproept eerst aan kleine ondernemingen te denken en vervolgens met nog meer ondoorzichtige, onbegrijpelijke wetgeving en administratieve en regelgevingsbeperkingen komt. Het is de Commissie die, ondanks de verplichtingen die op haar rusten, maar wat aanrommelt met de effectbeoordelingen die haar wetgevingsvoorstellen moeten vergezellen. Het was de Commissie die beleid ten uitvoer legde inzake toegang tot openbare aanbestedingen, met als gevolg dat het mkb, in naam van de onaantastbare concurrentie, systematisch wordt verdrongen ten gunste van grote pan-Europese bedrijven. Het was de Commissie die, gedreven door haar obsessie voor fiscale harmonisatie, de huidige beperkingen inzake btw-tarieven invoerde.

Ja, het wordt hoog tijd dat er prioriteit aan al deze kleine ondernemingen en hun directeuren en werknemers wordt gegeven en dat moet in de eerste plaats in de Europese regelgeving gebeuren.

Adam Bielan (UEN), schriftelijk. – (PL) Verbetering van de situatie van het mkb in Europa en steun voor het Europees Handvest voor kleine ondernemingen zijn van eminent belang voor de efficiënte ontwikkeling van de economie en het ondernemerschap in de EU. Daarom heb ik besloten de resolutie te ondersteunen.

Elke administratieve vereenvoudiging bij het starten van een onderneming, vereenvoudiging van voorschriften en schrapping van onnodige wetgeving kan de procedure voor het opzetten van kleine en middelgrote ondernemingen, die miljoenen mensen werk bieden, alleen maar versnellen.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) We weten dat de banksector en andere financiële instellingen gesteund worden, zogezegd om een crisis in de financiële sector, en de eventuele gevolgen daarvan, te voorkomen. Maar de crisis van het kapitalisme heeft zich al wijd verbreid en de gevolgen zijn al zeer ernstig,

vooral in de sectoren waar met name voornamelijk micro-, kleine en middelgrote ondernemingen actief zijn.

Hoewel het duidelijk is dat slechts een breuk met het huidige liberale beleid kan leiden tot duurzame alternatieve oplossingen, steunen we daarom elke maatregel die tot verlichting kan leiden van de moeilijke situatie waarin duizenden micro-, kleine en middelgrote ondernemingen zich bevinden.

We willen echter benadrukken dat het klimaat voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen vooral zou worden verbeterd door verhoging van de salarissen van werknemers en verbetering van pensioenen en uitkeringen, omdat daarmee de koopkracht zou worden verbeterd.

Met onze stem willen we daarom slechts onze hoop onderstrepen dat dit niet weer slechts mooie woorden zijn die passen in de propaganda die momenteel zo gebruikelijk is. Deze steunmaatregelen moeten de micro-, kleine en middelgrote ondernemingen daadwerkelijk bereiken en niet verzanden in de bureaucratie.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), schriftelijk. – (PL) Ik spreek mij uit voor de goedkeuring van het Handvest voor kleine ondernemingen, dat bedoeld is om de situatie van die ondernemingen in de EU te verbeteren. Het is welbekend dat het mkb een belangrijke rol speelt in de Europese economie, voorziet in ongeveer honderd miljoen banen en een grote bron van inkomsten vormt voor lidstaten en regio's. Veel van die ondernemingen zijn actief betrokken bij het realiseren van innovaties.

Het is dan ook belangrijk om te beseffen dat er geen excuus is voor de vele obstakels waar kleine en middelgrote ondernemingen nog steeds mee te maken hebben. Ook moeten we bedenken dat deze ondernemingen kwetsbaar zijn bij een steeds feller wordende concurrentie en als zich allerlei financiële en administratieve problemen aandienen. Eenvoudige en heldere wettelijke voorschriften zijn noodzakelijk voor hun goede functioneren.

Vandaar het onvermijdelijke ingrijpen van het Europees Parlement, dat beschikt over passende wetgevingsinstrumenten waarmee kan worden ingesprongen op de waargenomen behoeften, en dat een bijdrage kan leveren aan het wegnemen van de resterende barrières. Wat buitengewoon belangrijk is, met name wanneer de economische crisis zich voort blijft slepen, is dat er toegang tot financieringsbronnen wordt verleend.

Ik ben ingenomen met het voorstel van de Europese Investeringsbank voor een nieuw pakket dat voorziet in de toekenning van 30 miljard euro aan leningen voor het mkb. Niettemin moeten we overwegen dit bedrag te verhogen, want als een groot aantal kleine ondernemingen kopje onder gaat zal dat voor veel mensen dramatische gevolgen hebben.

Ik ben er zeker van dat gezien de omstandigheden de Raad zijn fiat zal geven aan het Handvest voor kleine ondernemingen en de lidstaten zal verzoeken de hierin vervatte bepalingen ten uitvoer te leggen.

Andreas Mölzer (NI), schriftelijk. – (DE) Sinds jaar en dag maakt de EU zich – in elk geval op papier – sterk voor het ondersteunen van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's). Maar van de woorden op papier komt in de praktijk maar weinig terecht. Nog altijd hebben kmo's te maken met administratieve rompslomp, en terwijl grote ondernemingen makkelijk subsidies kunnen opstrijken, moeten middenstanders er bijna om smeken. Waar de kleine zelfstandige vastloopt in een woud aan regelgeving, kunnen concerns kapitalen uitgeven aan deskundigen om alle denkbare mazen in de wet ten volle te benutten.

Daarom moet de EU-wetgeving naar Amerikaans voorbeeld aan een kosten-batenanalyse voor kleine en middelgrote ondernemingen worden onderworpen. Ook moeten we ons best doen de bureaucratie te verminderen, zodat er een einde komt aan dure meervoudige kosten in een situatie van rapportageverplichtingen. Het onderhavige voorstel lijkt in elk geval een stap in de goede richting te zetten. Dat is ook de reden waarom ik voor heb gestemd.

James Nicholson (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Nog nooit hadden kleine en middelgrote ondernemingen meer steun nodig dan nu. Het huidige economische klimaat trekt een zware wissel op deze bedrijven, of het nu gaat om problemen om de cashflow te behouden of de gevolgen van lagere consumentenbestedingen.

We moeten ervoor zorgen dat kleine en middelgrote ondernemingen in de huidige economische crisis kunnen blijven beschikken over voldoende financiering, vooral nu banken geen leningen verstrekken aan kleine bedrijven. Meer algemeen moeten onnodige administratieve en bureaucratische lasten worden afgeschaft. Het mkb vormt de ruggengraat van kleine economieën in Europa, zoals Noord-Ierland. We

moeten innovatieve ondernemers juist steunen, en hen niet hinderen door middel van bijvoorbeeld een woud aan regeltjes.

De Small Business Act is een stap voorwaarts, die echter snel door de Raad moet worden aangenomen en volledig ten uitvoer moet worden gelegd door de lidstaten, zodat hij echt zoden aan de dijk zet.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) In de huidige, zware economische omstandigheden zouden kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) in veel gevallen als eerste getroffen kunnen worden, met uitermate ernstige consequenties.

In aanmerking genomen dat in sommige lidstaten, zoals Roemenië, kmo's meer dan 60 procent van het bbp voor hun rekening nemen, zijn maatregelen op hun plaats. Deze maatregelen – die in de allereerste plaats dringend noodzakelijk zijn – zullen zeer welkom zijn.

Een maatregel die eveneens welkom is, is het nieuwe pakket van de Europese Investeringsbank, dat voorziet in leningen aan kmo's ter waarde van in totaal 30 miljard euro. Ik hoop van harte dat ook kleine ondernemingen in nieuwe lidstaten, zoals Roemenië en Bulgarije, gemakkelijk toegang zullen hebben tot deze leningen.

Seán Ó Neachtain (UEN), schriftelijk. – (GA) Zonder enige twijfel moeten we ons richten op en aandacht schenken aan de enorme uitdaging om het financiële systeem te stabiliseren en hervormen. Echter, als vertegenwoordigers van de gewone mensen van onze landen is het ook ons dringende plicht om ons te richten op de zogenaamde "reële economie".

De Europese bevolking heeft het momenteel zwaar, aangezien we midden in een economische crisis zitten. Het zou gemakkelijk zijn om op dit moment een volledig conservatief beleid te voeren, een beleid dat alleen is gericht op het stabiliseren van het financiële systeem. We zouden er echter beter aan doen om te streven naar de wederopbouw van de economie vanaf de basis.

In het westen van Ierland is 70 procent van de werknemers in dienst bij een klein bedrijf. Deze kleine bedrijven zijn de economische hartslag van het westen van Ierland. Niet alleen moeten we deze bedrijven beschermen, we moeten ook ondernemerschap, groei en ontwikkeling in deze sector stimuleren. Derhalve steun ik de initiatieven die onlangs door Ierse en Europese instellingen zijn gelanceerd om kleine ondernemingen te steunen. Ik roep het bedrijfsleven, de financiële sector en de beleidsmakers op om deze initiatieven voort te zetten en verder aan te vullen.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) De Small Business Act maakt deel uit van de volksvijandige, arbeidersvijandige strategie van Lissabon, evenals van de pogingen van de EU om de interne markt te voltooien ten laste van de werknemers en hun rechten.

Met als lokaas lagere btw-tarieven voor lokaal verleende diensten en arbeidsintensieve diensten probeert de EU het mkb ertoe te bewegen instemming te betuigen met de keuzes van het grootkapitaal, dat deze plannen wil bevorderen om zijn eigen belangen te behartigen en niet die van kleine ondernemingen en zelfstandigen.

De voorzitter van de Commissie, de heer José Manuel Barroso, heeft aangegeven om welke omvang van ondernemingen het in de Small Business Act werkelijk gaat. Hij sprak namelijk over ondernemingen die volledig profijt trekken van de interne markt en zich op de internationale markt begeven om uit te groeien tot mondiaal concurrerende ondernemingen. Bovendien heeft commissaris Günter Verheugen duidelijk gemaakt hoe reactionair, ideologisch gezien, de Small Business Act is. Hij zei immers dat belangrijk hierin is dat ondernemers sociaal worden erkend en dat een carrière als ondernemer aantrekkelijk wordt gemaakt, teneinde verandering te brengen in de negatieve opvattingen over de rol van ondernemers en over het nemen van ondernemingsrisico's.

De essentie van het voorstel is echter terug te vinden in het nieuwe statuut van de Europese besloten vennootschap, dat een Europese besloten vennootschap in staat stelt om in alle lidstaten van de EU actief te worden en de huidige hinderpalen van sociale controle te omzeilen.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb voor deze resolutie over maatregelen ter verbetering van het mkb-klimaat in Europa gestemd. Kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) zijn namelijk van fundamenteel belang voor de economie van de Europese Unie, inclusief de Roemeense economie.

Kleine en middelgrote ondernemingen zorgen voor meer dan 100 miljoen banen en spelen een sleutelrol in economische groei.

Voor al nu, in deze tijden van economische crisis, moeten we alle beschikbare middelen aanwenden om deze sector, die de basis voor economisch herstel zou kunnen vormen, te steunen.

Ik sta achter de tenuitvoerlegging van het nieuwe pakket van de Europese Investeringsbank, dat voorziet in leningen aan kmo's ter waarde van in totaal 30 miljard euro. Dit fonds dient in de toekomst verder te worden ontwikkeld en uitgebreid.

Mijns inziens is het uitermate belangrijk dat ook de lidstaten maatregelen bedenken en uitvoeren om kmo's op nationaal niveau te steunen, ter aanvulling op de maatregelen die op Europees niveau worden getroffen.

Luca Romagnoli (NI), schriftelijk. – (IT) Ik heb gestemd voor de ontwerpresolutie die is ingediend ter verbetering van het klimaat voor het mkb in Europa – de Small Business Act. Ik ben er vast van overtuigd dat het mkb, dat goed is voor meer dan 90 procent van de bedrijven in Europa, een doorslaggevende bijdrage levert aan de economische groei van de Europese Unie. Vandaar dat er Europese wetgeving moet komen voor kleinere bedrijven, de Small Business Act, die alleen efficiënt kan zijn als er op nationaal en op Europees niveau concrete toezeggingen komen dat die wetgeving ook inderdaad zal worden uitgevoerd. Ik ben het er bovendien mee eens dat de Raad moet worden aangespoord om te bevestigen dat hij dit stuk wetgeving ook officieel zal aannemen in de komende Europese Raad, zodat dit belangrijke initiatief een goede profilering krijgt.

Andrzej Jan Szejna (PSE), schriftelijk. – (PL) Vandaag bij de stemming heb ik mijn steun verleend aan de aanneming van een resolutie die bedoeld is om de situatie van het Europese mkb te verbeteren.

Het Handvest voor kleine ondernemingen zal een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de Poolse economie en van de Europese economie in het algemeen.

Momenteel worden circa honderd miljoen Europese banen geleverd door kleine en middelgrote ondernemingen. Het mkb is de motor van de nationale economieën. Naar mijn mening onderstreept de resolutie, met name in de huidige tijd van economische crisis, de noodzaak om de in het Handvest vervatte bepalingen te ondersteunen.

Herstel van de financiële situatie in de EU zal meer vergen dan hulp aan grote financiële instellingen. Bovenal moeten wij specifieke maatregelen treffen ter ondersteuning van kleine en middelgrote ondernemingen; maatregelen die hen in staat stellen om te gaan met imperfecte markten en het voor hen eenvoudiger maken zaken te doen.

Het is duidelijk dat het Handvest voor kleine ondernemingen hun problemen niet zal oplossen. Het bevat echter beginselen die de gelijke behandeling van kleine en middelgrote ondernemingen waarborgen en introduceert een eerste kader voor een op de ondernemingen gericht beleid.

– Gezamenlijke ontwerpresolutie over de gedragscode van de Europese Unie betreffende wapenuitvoer (RC B6-0619/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) Ik heb gestemd voor de door zes fracties ingediende gezamenlijke ontwerpresolutie over de gedragscode van de EU betreffende wapenuitvoer. Ik ben het eens met de beginselen die voorschrijven dat onverantwoordelijke wapenhandel moet worden voorkomen door een strikte toepassing van de criteria van de gedragscode zowel op bedrijven als op nationale strijdkrachten en dat illegale wapenhandel moet worden voorkomen door alle lidstaten die dat nog niet hebben gedaan, op te roepen om het gemeenschappelijk standpunt van de EU inzake de beheersing van de tussenhandel in wapens van 2003 op te nemen in hun nationale wetgeving. We moeten onderzoek naar de schending van wapenembargo's stimuleren en de kwaliteit van gegevens die door de lidstaten worden voorgelegd in het kader van het jaarverslag over de gedragscode, verbeteren. Afgezien daarvan moeten we niet naïef zijn – in deze complexe en gevaarlijke wereld waarin wij leven, zijn dit gevoelige onderwerpen en daarom ben ik tegen het mondelinge amendement dat de heer Pflüger indiende. In mijn ogen is het te vroeg om een koppeling te maken tussen de gedragscode, de tenuitvoerlegging van de toekomstige richtlijn inzake de overdracht van defensiegerelateerde producten binnen de Gemeenschap en de beheersing van de wapenuitvoer.

Glyn Ford (PSE), schriftelijk. – (EN) Ik sta vierkant achter deze ontwerpresolutie. De aanneming van een gemeenschappelijk standpunt over de gedragscode voor de export van wapens naar derde landen is essentieel voor de correcte uitvoering van de toekomstige richtlijn betreffende de overdracht van defensiegerelateerde producten binnen de Gemeenschap en voor een officiële controle van de export van wapens.

Deze gedragscode, waarmee we het huidige wapenembargo tegen China opnieuw tegen het licht kunnen houden, moet inderdaad gebaseerd zijn op een solide rechtsgrondslag. Onze problemen met Peking zijn nog niet allemaal opgelost, maar deze mogen wat deze kwestie betreft niet op één lijn gesteld worden met Myanmar en Zimbabwe.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) In het huidige klimaat van wapenwedloop en militarisering van de internationale betrekkingen, onder aanvoering van de VS, NAVO en EU, is elk initiatief dat – zij het beperkt en in onvoldoende mate – bijdraagt aan de controle op de uitvoer van wapens, een stap in de goede richting.

Kenmerkend voor de EU is echter de optie om het “Europa van defensie” (een eufemisme voor inmenging en agressie) “nieuw elan” te geven, en het nogmaals bevestigen van “de doelstelling om het strategisch partnerschap tussen de EU en de NAVO te versterken teneinde tegemoet te komen aan de huidige behoeften, waarbij wederzijdse versterking en inachtneming van elkaars beslissingsautonomie het oogmerk zijn”.

Je hoeft alleen maar naar de ontwerpconclusies van de Europese Raad van 11 en 12 december te kijken met betrekking tot de “aanscherping van het Europees veiligheids- en defensiebeleid (EVDB)” – ter voorbereiding van het standpunt van de grootmachten van de EU op de NAVO-Top van april volgend jaar, dat gewag maakt van een kwalitatieve sprong voorwaarts in de zogenaamde ‘Europese veiligheidsstrategie’ (van 2003) en het vaststellen van “nieuwe doelstellingen [...] om de Europese vermogens in de komende jaren te versterken en te optimaliseren”, “opdat de EU in de komende jaren in staat is om buiten haar grondgebied gelijktijdig een waaier aan civiele missies en militaire operaties van uiteenlopende omvang uit te voeren, op basis van de meest waarschijnlijke scenario’s”.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) Op een moment waarop de werknemers in de EU buitensporig hoge bedragen betalen om de bewapeningsprogramma’s en het militair onderzoek te financieren, op een moment waarop de wapenindustrie in de EU groeit en met de “legale” verkoop van elk soort wapens enorme winsten maakt, op een moment waarop de militarisering van de EU alsmaar toeneemt en de volkeren gebukt gaan onder het juk van nieuwe orde, waaraan de EU samen met de VS en de NAVO actief deelneemt, kunnen wij slechts ironisch glimlachen over het debat over en het aandringen op de aanneming van het gemeenschappelijk standpunt van de EU en op maatregelen voor de toepassing van de zogenaamde gedragscode van de EU betreffende wapenuitvoer.

De toegenomen imperialistische agressiviteit en het verscherpt imperialistisch antagonisme, waar de economische crisis van het kapitalisme alleen nog maar een schepje bovenop zal doen, hebben geleid tot een stijging van de militaire uitgaven. Deze zijn nu zelfs nog hoger dan tijdens de “koude oorlog”. Daarom betekent de poging om regels op te leggen aan wapenuitvoer niet anders dan dat men de volkeren om de tuin leidt en illusies verkoopt.

Er is maar één antwoord van de werknemers van de EU: strijd tegen de militarisering van de EU, tegen het Europees leger en de bewapeningsprogramma’s, en strijd tegen de oorlogszuchtige EU in haar geheel.

– Verslag: Bart Staes (A6-0427/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) Ik heb gestemd voor het initiatiefverslag van mijn Belgische collega, de heer Staes, over Speciaal Verslag nr. 8/2007 van de Europese Rekenkamer over de administratieve samenwerking op het gebied van belasting over de toegevoegde waarde (btw). We moeten dit Speciaal Verslag van de Europese Rekenkamer toejuichen, maar de conclusies die erin staan zijn in velerlei opzicht onrustbarend, met name in het licht van de opmerkingen dat Verordening (EG) nr. 1798/2003 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belasting over de toegevoegde waarde geen effectief instrument is voor administratieve samenwerking, aangezien diverse lidstaten de tenuitvoerlegging daarvan in de weg staan en de rol van de Commissie in deze beperkt is. Het is echter van cruciaal belang dat de Commissie een inbreukprocedure start tegen de lidstaten die de overdracht van gegevens vertragen. De voorstellen van de Commissie voor aanpassing van de btw-richtlijn en de verordening betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de btw zijn een goede zaak. Ik steun de samenstelling van een taskforce bestaande uit de verantwoordelijke diensten van de Commissie, het directoraat-generaal Belastingen en douane-unie en het Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF).

David Martin (PSE), schriftelijk. – (EN) Ik juich dit verslag toe; hiermee wordt de weg vrijgemaakt voor gezamenlijke actie van Europa om precieze cijfers over btw-fraude en de kosten daarvan voor Groot-Brittannië te achterhalen.

– **Verslag: Zita Gurmai (A6-0435/2008)**

Robert Atkins (PPE-DE), *schriftelijk*. – (EN) Mijn collega's van de Britse conservatieven en ik staan volledig achter de verbetering van de positie van vrouwen in alle geledingen van de maatschappij. Wij zijn van mening dat vrouwen gelijke kansen moeten hebben op veel gebieden die in het verslag worden genoemd. Ook in de politiek moeten vrouwen een evenwaardige rol spelen. Wij begrijpen dat met betrekking tot de Balkan een aantal specifieke kwesties moet worden opgelost en roepen de nationale autoriteiten op om stappen te nemen om de kansen voor vrouwen te verbeteren.

We maken ons echter zorgen over de roep om quota; quota zijn naar onze mening niet het juiste middel voor vrouwen of mannen. Ook staan we niet achter de oprichting van het Europees Instituut voor gendergelijkheid.

Alessandro Battilocchio (PSE), *schriftelijk*. – (IT) Ik heb voor dit verslag gestemd. Het bereiken van gendergelijkheid is een onontbeerlijke voorwaarde voor alle landen die zich kandidaat stellen voor toetreding tot de Unie. Door de turbulente geschiedenis van de Balkan is het moeilijk om acties te ondernemen of de situatie goed in het oog te houden. Het democratiseringsproces vordert weliswaar, maar er moet toch nog veel werk worden verzet. In het oosten van de Balkan zijn veel vrouwen nog het slachtoffer van discriminatie en leven zij in omstandigheden van persoonlijke, economische en maatschappelijke onveiligheid. In dit opzicht moet het wettelijk kader dus verder worden verbeterd.

Daarom mag de ratificatie van de CEDAW-Conventie van de VN van 1979 inzake afschaffing van iedere vorm van discriminatie tegen vrouwen niet langer uitgesteld worden. En bij de afschaffing van iedere vorm van geweld en ongelijkheid moeten wij ernaar streven dat alle vrouwen het recht krijgen om niet alleen gelijk te zijn aan de mannen, maar ook om de hele complexiteit en rijkdom van hun vrouwzijn te kunnen uiten, in ieder facet van hun leven.

Adam Bielan (UEN), *schriftelijk*. – (PL) Ik heb mijn steun gegeven aan het verslag van mevrouw Gurmai over de situatie van vrouwen in de Balkan, omdat hierin belangrijke kwesties aan de orde worden gesteld die, spijtig genoeg, niet alleen betrekking hebben op enkel die regio en wijzen op een structureel probleem.

Het meest urgente probleem is een halt toe te roepen aan de golf van criminaliteit tegen vrouwen. Huiselijk geweld, seksueel misbruik en bovenal de handel in vrouwen en kinderen zijn vandaag de dag schering en inslag.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner en Gunnar Hökmark (PPE-DE), *schriftelijk*. – (SV) Wij hebben ervoor gekozen om voor het verslag te stemmen omdat het vele belangrijke aangelegenheden in verband met de situatie van vrouwen in de Balkan behandelt. Wij willen echter duidelijk stellen dat wij gekant zijn tegen eisen om quota in te voeren. Hoe politieke partijen en nationale parlementen zichzelf organiseren is geen kwestie waar de EU over moet beslissen, maar wel de partijen en parlementen zelf.

Edite Estrela (PSE), *schriftelijk*. – (PT) Ik heb voor het verslag-Gurmai over de situatie van vrouwen in de Balkan gestemd, omdat het de aandacht vestigt op de vele vormen van discriminatie waaraan vrouwen in dat deel van Europa nog steeds worden blootgesteld.

Ik ben van mening dat de aanbevelingen in dit verslag, als ze geconcretiseerd worden, een goede basis vormen om iets aan de huidige situatie te veranderen, bij te dragen aan een betere sociale bescherming en de participatie van de vrouwen in deze landen te bevorderen. Dit geldt bijvoorbeeld voor maatregelen ter bestrijding van huiselijk geweld en verschillen in salaris; maatregelen voor positieve discriminatie, bijvoorbeeld door toepassing van quota; opvang van kinderen en ouderen, om de belemmeringen voor arbeidsparticipatie van vrouwen weg te nemen, et cetera.

Ook wil ik nog wijzen op het belang dat in het verslag wordt toegekend aan investeren in onderwijs, als een manier om stereotypen met betrekking tot sociale rolpatronen grondig uit te bannen en toekomstige generaties voor te bereiden op een eerlijkere en rechtvaardigere samenleving.

Avril Doyle (PPE-DE), *schriftelijk*. – (EN) Ik juich het verslag van mevrouw Gurmai toe. Hierin wordt de vooruitgang op het gebied van vrouwenrechten in de Westelijke Balkan uitvoerig beschreven. Wij als Parlementsleden moeten volledig achter het ideaal van gendergelijkheid staan en ons uiterste best doen om dit te ondersteunen. Het ontwikkelen van een gelijkwaardige relatie tussen mannen en vrouwen is essentieel voor het waarborgen van alle mensenrechten, en ik ga ervan uit dat we op dit vlak nog vooruitgang zullen boeken tijdens de aanpassing van onze wetgeving aan het acquis.

Ik ben bezorgd over het feit dat vrouwen onevenredig meer risico lopen te worden blootgesteld aan huiselijk geweld, mensenhandel en gedwongen prostitutie. Ik sta volledig achter de strijd tegen mensenhandel en discriminatie van Romavrouwen. Ik zou dan ook graag zien dat alle landen in de Westelijke Balkan deze problemen flink te lijf gaan.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Hoewel dit verslag politieke opvattingen bevat over de regio waar we niet volledig achter kunnen staan, zijn we het eens met het belang dat wordt toegekend aan de rol van vrouwen en aan de noodzaak gelijke rechten en gelijke kansen op de arbeidsmarkt te waarborgen, wat van essentieel belang is voor de economische zelfstandigheid van vrouwen, voor de economische groei in de betreffende landen en voor de bestrijding van de armoede, waar vrouwen vaker mee te maken krijgen dan mannen.

Het verslag stelt vast dat vrouwen naar verhouding harder worden getroffen door bezuinigingen op sociale diensten en op de overheids uitgaven voor onder andere gezondheidszorg, kinder- en gezinszorg, en wijst erop dat niet-financiële voordelen en diensten die vroeger werden verleend, vrouwen in staat stelden om betaald werk te verrichten en zo werk en privéleven met elkaar te combineren.

Momenteel zijn speciale maatregelen nodig om de feminisering van slechter betaalde sectoren te voorkomen, met name in plattelandsgebieden, om de “loonkloof” tussen mannen en vrouwen op te heffen en om kwalitatief goede, toegankelijke en betaalbare kinderopvang en opvang van ouderen te regelen, en verder wordt gewezen op het belang van psychologisch en medisch herstel van vrouwelijke oorlogsslachtoffers.

David Martin (PSE), schriftelijk. – (EN) Ik juich dit verslag toe, waarin de actuele problemen met betrekking tot de situatie van vrouwen op de Balkan worden beschreven, zoals het gebrek aan actuele statistieken over gendergelijkheid. In het verslag wordt benadrukt dat deze landen veelal de oorsprongslanden zijn voor mensenhandel, armoede en binnenlandse beloningsverschillen.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) De situatie van vrouwen in de Balkanlanden moet worden meegenomen in de voortschrijdende toetredingsonderhandelingen. Mijn partij, de PPE-DE, is gegrondvest op de idealen van gelijkheid en gerechtigheid voor iedereen. Daarom heeft het Europees Parlement naar mijn mening de taak op te treden als verdediger van de fundamentele rechten die ons inziens voor ieder mens moeten gelden, vooral in de verschillende kandidaat-lidstaten. Werkelijke democratie kan uiteraard alleen bestaan als alle inwoners van een land gelijke rechten en gelijke kansen hebben. De politieke, economische en sociale context van de situatie van vrouwen in de Balkan blijft achter. Als arts zie ik dit met name op het gebied van de gezondheid van vrouwen, omdat seksdiscriminatie een ernstige belemmering vormt voor vooruitgang op medische gebieden als baarmoederhalskanker, borstkanker en psychologisch herstel na seksueel geweld. Ik roep het Europees Parlement op om zijn verantwoordelijkheid te nemen om de vrouwen uit de Balkanlanden te verzekeren dat hun stem gehoord zal worden.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Wij delen de ongerustheid van de rapporteur over de kwetsbare situatie van vrouwen in de Balkan. Er is duidelijk grote behoefte aan maatregelen om een aantal probleemgebieden aan te pakken. Wij zijn voor een groot aantal van de formuleringen die bedoeld zijn om de gelijkheid in de regio en de toegang tot opvang voor kinderen en ouderen te verbeteren alsmede om het belang te benadrukken van het uitbannen van stereotypen en discriminatie en de noodzaak voor landen die naar lidmaatschap van de EU streven, om de criteria van Kopenhagen na te leven.

Tezelfdertijd staan wij kritisch tegenover de manier waarop het Europees Parlement onverdroten invloed en politieke macht probeert te winnen ten koste van de nationale parlementen. Ondubbeltzinnige formuleringen in het onderhavige verslag bepleiten bovendien verregaande inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van de Balkanlanden, een ontwikkeling waar wij van Junilistan sterk tegen gekant zijn.

Wij zijn voor een aantal intenties in zowel het verslag van de commissie als de alternatieve ontwerpresolutie. Na rijp beraad hebben wij van Junilistan daarom besloten om voor de alternatieve ontwerpresolutie te stemmen.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), schriftelijk. – (SK) De EU poogt de situatie in de Balkan te verbeteren, omdat wij het bereiken van duurzame vrede in dit deel van Europa van groot belang achten. Na het uiteenvallen van Joegoslavië hebben broederoorlogen, etnische conflicten, politieke en economische transformaties en de oprichting van nieuwe staten geleid tot veel trauma's voor de bevolking in de Balkan. In de afgelopen twintig jaar hebben de Balkanlanden ingrijpende veranderingen doorgevoerd met het duidelijke doel om lidstaten van de EU te worden. Kroatië en de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië zijn kandidaat-lidstaten geworden. Albanië, Bosnië en Herzegovina, Montenegro, Servië en Kosovo overeenkomstig Resolutie 1244

van de VN-Veilighedsraad zijn mogelijke kandidaat-lidstaten. Het vooruitzicht van toetreding tot de EU vormt een geweldige motivatie voor de ontwikkeling van beleid en speelt een belangrijke rol in de uitvoering van deze doelstellingen. Om deze reden is het waarborgen van de rechten van vrouwen een essentiële vereiste waar deze landen tevens aan moeten voldoen.

Vrouwen die hebben geleden onder de oorlog, dragen actief bij aan de stabilisatie van de regio en aan oplossingen voor conflicten. Vrouwen moeten gelijke toegang tot de arbeidsmarkt en gelijke loopbaankansen hebben als mannen. Het is belangrijk dat vrouwen de kans krijgen om aan het politieke proces deel te nemen. Dezelfde benadering moet worden toegepast binnen de media en op het internet.

Ik heb gestemd voor het door Zita Gurmai opgestelde verslag, dat genderkwesties en de situatie van vrouwen in de Balkan evalueert. Ik ben van oordeel dat de Commissie op basis van de aanbevelingen in dit verslag onder andere financiële pretoetredingsmiddelen ter beschikking zal stellen ter ondersteuning van vrouwenrechten in de Balkan, met name via vrouwen-ngo's en vrouwenorganisaties.

Anna Záborská (PPE-DE), schriftelijk. – (SK) Ik heb voor dit voorstel gestemd, hoewel ik mijn bedenkingen heb ten aanzien van de invoering van quota. Hoewel sommige leden van het Europees Parlement de vaste overtuiging hebben dat dit de beste manier is om de deelname van vrouwen aan het politieke en openbare leven te waarborgen, komt het naar mijn mening neer op positieve discriminatie en tot op zekere hoogte op een onderwaardering van vrouwen. De deelname van vrouwen aan de democratisering van de Balkanregio is essentieel. Oplossingen voor de situatie in de Balkan vereisen een allesomvattende visie, waaronder de bijdrage van zowel mannen als vrouwen. Vrouwen moeten gelijke toegang tot de arbeidsmarkt hebben, ook tot hoge functies, en moeten een adequate beloning voor hun werk krijgen, op een vergelijkbaar niveau als mannen. Als er wettelijke barrières zijn die een gelijkwaardige status voor mannen en vrouwen belemmeren, moeten deze worden weggenomen. Tevens moeten we ernaar streven het negatieve vrouwbeeld te corrigeren dat is ontstaan door culturele verschillen en discriminatie naar etniciteit en/of ras.

Gezien de lange periode van militaire conflicten in de regio moet speciale aandacht uitgaan naar het psychologische en fysieke herstel van vrouwen die tijdens oorlogen of etnische conflicten vaak het slachtoffer zijn geworden van seksuele uitbuiting en seksueel geweld. Respect voor de mensenrechten van zowel mannen als vrouwen moet het belangrijkste criterium zijn voor een eventuele toekomstige opname van kandidaat-lidstaten in de Balkan binnen de structuren van de EU.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), schriftelijk. – (PL) Vrouwen in de Balkan hebben het de afgelopen jaren zwaar te verduren gehad. Zij hebben ervaren wat oorlog betekent en treuren over het verlies van naasten en geliefden. Veel vrouwen dragen de lichamelijke en geestelijke littekens van de oorlog met zich mee. Toen de oorlog voorbij was, dienden zich nieuwe gevaren aan. Ik doel op mensenhandel, prostitutie en pornografie, allemaal zaken die bestreden moeten worden.

Als uitvloeisel van de moeilijke situatie in de Balkan zijn het nog steeds de vrouwen, die meer dan de helft van de bevolking uitmaken, die de enorme kosten van de crisis dragen. Met uitzondering van Slovenië krijgen vrouwen in de Balkan veel minder uitbetaald dan mannen. Ook hebben vrouwen te lijden onder bezuinigingen op de begroting, waardoor er minder geld is voor gezondheidszorg en gezinsondersteuning. De Europese Gemeenschap moet de landen in de Balkan steunen. Zij moet vrouwen de kans bieden om in waardigheid te leven, volgens de plaatselijke tradities, godsdienst en cultuur.

– Verslag: Heinz Kindermann (A6-0434/2008)

Šarūnas Birutis, schriftelijk. – (LT) De buitenproportionele groei van de aalscholverpopulatie is onder meer het gevolg van de in 1979 aangenomen vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG) en de maatregelen die op grond daarvan zijn genomen om de broedplaatsen van de aalscholvers te beschermen. Aalscholvers hebben zich tot ver buiten hun traditionele broedgebieden verspreid en nestelen inmiddels in gebieden waar ze vroeger nooit voorkwamen.

Deze grote populatie heeft in veel gebieden van de Europese Unie directe gevolgen voor de lokale visbestanden respectievelijk de visserij. De aalscholverpopulatie is daardoor uitgegroeid tot een Europees probleem, met een dagelijks voedselverbruik van 400 à 600 gram vis halen aalscholvers per jaar meer dan 300 000 ton vis uit de Europese wateren. In veel lidstaten is dat een veelvoud van wat de beroepsbinnenvisserij en visteelt aan consumptievis produceren. Zo is 300 000 ton bijvoorbeeld meer dan de visproductie uit aquacultuur van Frankrijk, Spanje, Italië, Duitsland, Hongarije en Tsjechië samen.

Met het oog op de mobiliteit van de aalscholver als trekvogel lijkt mij een gecoördineerd Europees actieplan of beheersplan de enige effectieve aanpak, die overigens geenszins in strijd hoeft te zijn met de doelstellingen van de Vogelrichtlijn uit 1979.

Avril Doyle (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Het verslag van Parlementslid Kindermann behandelt het Europees beheersplan voor aalscholvers. Aalscholvers leven uitsluitend van vis, en omdat de aalscholverpopulatie groot is (een geschatte 1,8 miljoen in Europa), heeft deze een aanzienlijke invloed op de lokale visbestanden, zowel van in het wild levende vis als kweekvis. De aalscholver valt onder de Vogelrichtlijn, en de afgelopen jaren is uitvoerig gedebatteerd over de vraag hoe het probleem van de aanzienlijke gevolgen voor de visserij kan worden opgelost. Een aantal lidstaten heeft zelf plannen aangenomen, maar net als de rapporteur ben ik van mening dat de enige effectieve oplossing een Europees beheersplan voor aalscholvers is, bijvoorbeeld onderzoek naar immunocontraceptie.

Duarte Freitas (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) Het opstellen van een Europees beheersplan voor aalscholvers lijkt me meest geschikte manier om de toenemende door aalscholvers veroorzaakte schade aan visbestanden, visserij en aquacultuur in enkele Europese regio's te verminderen. Met een dagelijks voedselverbruik van 400 à 600 gram vis halen aalscholvers per jaar meer dan 300 000 ton vis uit de Europese wateren, wat meer is dan de visproductie uit aquacultuur van Frankrijk, Spanje, Italië, Duitsland, Hongarije en Tsjechië samen. Hoewel de primaire verantwoordelijkheid op dit terrein bij de lidstaten en de lagere overheden ligt, is gebleken dat het met lokale en/of nationale maatregelen alléén niet mogelijk is om de invloed van aalscholvers op de Europese visbestanden en de visserij definitief te beperken. Een gemeenschappelijke, juridisch bindende aanpak die in heel Europa wordt aanvaard en ten uitvoer wordt gelegd, lijkt daarom de ideale oplossing om de belangrijkste doelstellingen van deze richtlijn te waarborgen. Dat geldt met name voor de "goede staat van instandhouding" van de vogelsoort en de bescherming en instandhouding van een diverse vogel- en visfauna. Een andere factor van minstens even groot belang, is dat met een dergelijke aanpak opgekomen kan worden voor het gerechtvaardigde belang van vissers en viskwekers om visbestanden economisch te exploiteren...

(Verklaring ingekort overeenkomstig artikel 163 van het Reglement)

Mikel Irujo Amezaga (Verts/ALE), schriftelijk. – (ES) Er bestaan zeer betrouwbare gegevens waaruit blijkt dat tussen 1970 en 1995 de populatie van aalscholvers die in Europese binnenwateren overwinterde, van minder dan 10 000 exemplaren is gestegen naar rond de 400 000. Tegenwoordig wordt wel gesproken van een aantal van meer dan een miljoen aalscholvers dat overwintert in Europese binnenwateren, hoewel andere onderzoekers dit getal een beetje overdreven vinden. Commissaris Dimas heeft, in antwoord op een schriftelijke vraag, aangekondigd een actieplan voor de kuifaalscholvers in de Middellandse Zee voor te bereiden, hoewel naar mijn mening niet voldoende duidelijkheid wordt gegeven over de methoden waarmee de vogels worden verjaagd, zoals met carbidkanonnen. Dat is een van de maatregelen die op dit terrein worden toegepast.

David Martin (PSE), schriftelijk. – (EN) Ik steun dit verslag, waarin een gecoördineerd actieplan voor heel Europa wordt voorgesteld om de richtlijn inzake het behoud van de vogelstand na te leven en tegelijkertijd vissoorten te behouden en de belangen van vissers te behartigen.

Zita Pleštinová (PPE-DE), schriftelijk. – (SK) De populatie aalscholvers is in de voorbije 25 jaar in Europa vertwintigvoudigd en telt volgens schattingen bijna 1,8 miljoen vogels. De schade die aalscholvers aan de visbestanden toebrengen, is in verschillende gevallen bevestigd door ichtyologische onderzoeken, evenals door vangststatistieken binnen de EU.

Ik heb voor het door Heinz Kindermann opgestelde verslag gestemd. Ik heb mijn beslissing genomen op basis van een verzoekschrift dat door leden en sympathisanten van de Slowaakse bond van vissers is ingediend bij het Europees Parlement. Gezien de aanzienlijke aantoonbare schade die door aquacultuurondernemingen wordt geleden ten gevolge van de snel toenemende aantallen aalscholvers binnen de EU, roept het verzoekschrift op tot een herziening van (Richtlijn 79/409/EEG) van de Raad.

De in de bestaande wetgeving opgenomen mogelijkheid om derogaties toe te staan voor het afschieten van aalscholvers vormt geen adequaat instrument om een effectieve oplossing voor deze kwestie te vinden, aangezien deze derogaties in de praktijk heel moeilijk te verkrijgen zijn. Daarbij leert de ervaring dat niet-dodelijke methoden voor het verjagen van aalscholvers op rivieren inefficiënt zijn.

Het EP roept de Commissie op om een meerlagig en op Europees niveau gecoördineerd beheersplan voor de aalscholverpopulaties voor te leggen om de toenemende door aalscholvers veroorzaakte schade aan visbestanden, visserij en aquacultuur te verminderen.

Ik ben van oordeel dat het EP zal helpen een oplossing te vinden die, met het oog op de instandhouding van de visbestanden en het sociaaleconomische belang van de visserij, vissers in heel Europa tevreden zal stellen, waaronder 120 000 actieve vissers in Slowakije.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk*. – (IT) Ik heb gestemd voor het voorstel om een Europees beheersplan op te stellen voor aalscholvers, om de toenemende door aalscholvers veroorzaakte schade aan visbestanden, visserij en aquacultuur te verminderen. Het is van het hoogste belang dat deze vogelpopulatie wordt teruggedrongen, omdat aalscholvers ieder jaar meer dan 300 000 ton vis uit de Europese wateren halen (wat overeenkomt met de visconsumptie van Frankrijk, Spanje, Italië, Duitsland, Hongarije en Tsjechië samen). De huidige situatie is een uitvloeisel van Richtlijn 79/409/EEG, die een buitensporige toename van de aalscholverpopulatie heeft teweeggebracht. Deze richtlijn heeft rechtstreekse gevolgen gehad voor de plaatselijke visbestanden en visserijactiviteiten, waardoor de aanwezigheid van aalscholvers tot een Europees probleem is uitgegroeid. Daarom ben ik het eens met de rapporteur en zijn voorstel voor een in Europees verband gecoördineerd actie- en beheersplan, waarbij ook rekening moet worden gehouden met de grote mobiliteit van aalscholvers als trekvogels. De voorwaarde is wel dat dit plan op geen enkele wijze mag indruisen tegen de doelstellingen van de vogelrichtlijn van 1979.

Catherine Stihler (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Ik heb een aantal aanvankelijke bedenkingen tegen het verslag-Kindermann geuit, vooral met betrekking tot de vraag of een EU-breed plan noodzakelijk is, aangezien aalscholvers niet in de hele EU een probleem vormen, en de verwijzing naar het opnemen van de aalscholver in de lijst met soorten waarop mag worden gejaagd in Bijlage II van de vogelrichtlijn. Deze verwijzing werd in de commissie geschrapt, en in het eindverslag wordt aangedrongen op de ontwikkeling van richtsnoeren, betere gegevens en beter toezicht, en meer overleg.

Op basis hiervan steun ik het verslag van de heer Kindermann.

9. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

10. Aan de standpunten en resoluties van het Parlement gegeven gevolg: zie notulen

11. Besluiten inzake bepaalde documenten: zie notulen

12. Verzending van de tijdens deze vergadering aangenomen teksten: zie notulen

13. Rooster van de volgende vergaderingen: zie notulen

14. Onderbreking van de zitting

De Voorzitter. – Ik verklaar de zitting van het Europees Parlement te zijn onderbroken.

(De vergadering wordt om 12.50 uur gesloten)